Fabule Esopi cum commento.

Μυθογράφος. fabularū scriptor.
Μυθιστορία. fabulosa hystoria.
Μυθολογέω. μ. ησω. π. ηκα. fabulor.
Μυθολόγημα. ατος. τὸ } ratiocinatio fabularū.
Μυθολογία. as. ἡ. }
Μυθολόγημα. sum. m. fabula.

Mytho
fabula
verbū
oratio

MVSEVM
BRITAN
NICVM

Utinuet ꝛ prosit conatur pagina plens.
Dulcius arrident seria picta iocis
Oꝛtulus iste parit fructū cū floꝛe:fauoꝛē
Flos ꝛ fructus emūt:hic nitet:ille sapit
Si fructus plus floꝛe placet fructū lege.si flos
Plus fructu flozem.si duo/carpe duo.
Ne mihi toꝛpentem sopitet inertia mentem
Jn quo peruigilet mens mea nouit opus.
Ut messis pꝛecium de vili surgat agello
Uerbula sicca deus imbue roꝛe tuo.
Uerboꝝ leuitas moꝛum fert pondus honestum
Et nucleum celat arida testa bonum

IN pncipio huius libꝝ quinꝫ sunt inqrenda.scz causa efficiēs formalis/materialis/ꝛ finalis: vtilitas ꝛ cui parti philosophie supponatur.ꝛ q̄s titulus.Causa efficiens est duplex.s. mouens nō mota. ꝛ mouēs mota.mouēs nō mota fuit theodos⁹ ipe impator vel milesius qui petijt Esopū vt sibi aliquas res iocosas componeret ad remouendū curas publicas:que recusare nō valens hoc opus cōposuit in greco:qz ipe fuit grec⁹ ꝛ ille fuit latin⁹.vt socrates de greco in latinū trāstulit logicā.Ejus vicit q̄ galterus anglicus fecit hunc libꝝ sub nole Esopi.ꝛ sic hēmus q̄ duplex est Esopus.In pncipio huius fuit multe fabule ꝛ apologi vel materia que ꝓponet vtilitates in simplicib⁹ dictis fabulaꝝ.Cā formalis est duplex.s.forma tractandi et forma tractat⁹.Forma tractat⁹ est 2gregatio vel multiplicatio vel documēta que in hoc libro cōtinent vel docent.Forma tractandi est mod⁹ vel materia dispositio vel descriptio.Causa finalis siue vtilitas est vt plecto libro sciamus ea q̄ dicta sunt in libro.Titulus talis est.Incipit esopus vel ysopus vel liber magistri Esopi.Cui parti phie supponit.ethice:quia de moꝛib⁹ tractat. Ethis em̄ grece mos dr esse latine.inde ethica.i.moralis scientia.Magister esopus de ciuitate athenien̄si actor huius libꝝ volēs oēs homines cōmuniter informare q̄d agere ꝛ q̄d vitare debeāt hoc opus cōposuit in quo fingit bruta irrationalia alia ꝛ malaꝛa loqui nobis.Per hoc incōueniens docet nos euitare cauēda ꝛ sectari sectāda.nā fingit gallū loq̄ ꝛ inpā.vt patz infra.hoc est totū figuratiue.vt sit to q̄ minus videt nesse nesit/ꝛ id q̄ magis.Illud aūt opus fuit in greco sermone cōpositū dū a latinis iacuit inteutatū:donec tyberinus quidā imperatoꝛ romanoꝝ rogauit magistꝝ romulū vt sibi aliquas fabulas iocosas ad remouendū publicas curas cōpleret ꝛ legeret.Jlle aūt magister romulus nō audēs pcibus tanti viri cōtradicere:libuit sibi vtpote autenticuꝫ de greco sermone in latinū transtulit dicens.O tyberine scribaꝝ celsum magnaloꝝ/verba blanda improboꝝ vt vius multiplicet ꝛ ingeniū acuatur per exempla.Actoꝛ istius libꝝ more aliοꝝ poetaꝝ tria facit.proponit/inuocat/ꝛ narrat.proponit vt ibi.Ut nuet.Jnuocat vt ibi.Uerbula sicca.Narrat vt ibi.Dū rigido.Nota q̄ tres sunt libꝝ in isto volumine fm̄ q̄ vult glosa.primus est ibi.Dū rigido.Scribus ibi.Fabula nata.Tertius ibi.Solicitus pręde.In

ptinciplo pat' libri sicut vilis est in cuius libet alterius dicto inquirit .i. cū effica
cem actum fortis animi / t finalis q̄ vitat ea / t ea tenuiter / t aut pti pbie suppo
nit. Tit ff. Ordo formalis sententia natalis. Prodest finalis apis est efficiens res. Sop' inerti nō sapit fabula flores Producit fructū flos pars ille sa
pit. Nota q̄ apologꝰ dr ab a q̄ est sine / pos q̄ est pes / logos sermo: q̄si ser
mo sine pede vel pedib' qr fact' est ad instructiōez mor. Nota q̄ conor ris. idē est q̄ nitor ns. agellus est diminutiū de ager. fabulū diminutiū de fbū. ez.
¶ Cōstrue. pfis pagina .i. pfis liber seu scriptura conat .i. nitat vt inuet q̄tū ad fabulas sup. et pfit q̄tū ad versus puerbiales seria .i. ordinata picta .i. septa tocta .i. fabulis arridet .i. placent dulcius .ille cunctus .i. ille liber parit .i. docet fructū / sciam / bona documēta cū flore .i. cū fabulis flos .i. fabula. / fructus .i. bona doctrina emūt fauorē / merent q̄ auditores adhibeant fauorē hic. f. flos siue fabula nitet .i. delectat ille f. fructus saput .i. dat sapiam si fruct' / bona doctrina placet ubi sup. plus flore .i. fabulis lege .i. collige fructū .i. sapientiam siue bonā doctrinā. si flos .i. fabula placet tibi plus fructu .i. documentis lege .i. colligē flore .i. fabulas si duo .f. flos / fructus placet .i. placet. carpe .i. lege vel collige duo .f. florē / fructū mea mens mouit .i. cōmouit hoc opꝰ in quo puigilet .i. se exerceat ne p̄ nō vt inertia .i. ociositas nō sopiret .i. ebetet mentez .i. sensū torpentē .i. pigritatē .o de' umple tuo rore .i. gra fbule mee sup. fecca .i. quavt pecū .i. sensus furgat de agello .i. de intellectu vili. lenitas verboꝝ. i. modus proferendi verba fabulose fert .i. cōfert pondus honestū mor. sup. vt pro sicut resta arida .f. cordis siccat .i. celat tegit bonum nucleum.

De gallo / iaspide.

QUm rigido fodit ore fimū dū q̄rit escā.
Dum stupet inuenta iaspide gallus ait.
Res vili pretiosa loco nitidiq̄ decoris
Hac in lorde manens: nil michi messis habes
Si tibi nunc esset qui debuit esse repertor
Quem fimus sepelit viueret arte nitor
Nec tibi conuenio nec tu michi: nec tibi prosum.
Nec tu michi prodes: plus amo cara nimus
In gallo stolidum: in iaspide dona sophie
Pulcra notes: stolido nil sapit ista legis.

¶ Notandū est q̄ actor iste ponit vilitatē vel fructū in duob' versibus vel q̄tuor in fine cuiuslibet fabule. fabula fo vel apologus est vel in hoc apologo docet nos actor q̄ nō simus stulti sed sapientes: qr stulto nihil prodest sapientia. vñ salo. Quid prodest stulto diuitias querere cū nō potest sapiētiā emere quas quicūq̄ stultū de eius stultitia corrigat / castigat magis est inimicus suus q̄ amicus. vñ salo. Corrige stultū / habebis inimicū. corrige sapientem / habebis amicū. Et hoc pbat p gallū dicēs q̄ in sterquilino quidā gallus quesiuit escam: / dū inuenit margaritā in immundo loco nocentē q̄ vt nō valuit equm sic allocutus est. o bona / pciosa margarita que i hoc sterc̄ore iacens si te cupidꝰ inuenisset ḡto gaudio rapuisset / te ad splendorē pristinū modū .i. decoris redires. sed sicut ego tibi nō prosum / sic nec tu mihi. sed ponus escā quero .f. gra-

De lupo & agno

Est lupꝰ esꝛ agnꝰ: stetit hic stitit ille: fluentē
Limite non eodē quesit vterqꝫ sibi.

In cōmio bibit summe lupus: bibit agnus in imo
Hunc timoꝛ impugnat verba mouente lupo
Rupisti potumqꝫ mihi turbaꝫ decoꝛem
Agnus vtrūqꝫ negat/se ratione tuens
Nec tibi nec tuo nocuerim/am pꝛema supinum
Nescit iter: nec adhuc vnda mitoꝛe caret
Sic iterꝫ tonat ore lupus: mihi damna minaris.
Non minoꝛ agnus ait: cui lupus: minor facis
Fecit idem tuus ante pater lesꝛ meis ibus actis
Cum bene patrizes cummē patrus obi
Agnus ad hec tanto non bixi tēpoꝛe: pꝛeda
Sic tonat. an loqueris furcifer: hunccꝫ boꝛat
Sic nocet innocuo nocuus: causamqꝫ nocendi
Inuenit: hi regnant qualibet vbe lupi

¶ In hoc apologo docet nos actor qnō debemus esse calūniantes siue calū
niatores qō ꝓbat gīam ro. q. dō lupus & agnꝰ post esū sitientes venerūt ad
quēdā fluuiū. vta in diuersa. q. in superiori gte lupus bibat & inferiori agnus
potuit. videē .ihꝰ agnū potuisse aut. Cur turbida aqua & inimicata mihi red.
Agnꝰ vero ipsi negauit dicēs rationabile. quō pōt hoc fieri: cū nō a me sed a te
vnda fluat. nunqꝫ aqꝛe retrosū currere pōt quoc animēs. Cur igit lupꝰ agno

tu minaris rñdit agn⁹ nō rñeo nec ideo ꝓra te dixit lup⁹. imo facis q nō
est mirū q patrizas pat tu⁹ docuit te nocere. sup mēdo ꝓsumpsit ꝓra me lu
gere rñdit agn⁹ nō viri tāto tpe. q. d. nō fui tūc nat⁹ cū pr me⁹ mortu⁹ est. Qui
lupus. unqđ nō taces furacifer. q aphyensō eo ꝓra iusticiā detorsit. Nota
lupus ꝺr s lichon vel lichū grece qđ est lupus latine. inde ꝺr lichaon a lichan
qđ est lupus q on totus: quasi tot⁹ inimic⁹ in luxū: qr viuit de rapina vt lupus
agn⁹ ꝺr ab agnos grece qđ est cognoscere latine qr solo balatu cognoscit ma
trē suā. vel ꝺr ab agnos grece qđ est pius latine. qr est aial valde piū. Allego.
p agnū debem⁹ intelligere deū creatorē nostr. p lupū synagogā. i. impios iu
deos q turpit obiciētes dño dixerūt. destruus nr as leges: q violēta manu oc
ciderūt eū. fruct⁹ talis est q nō simus calūniatores q nō inferamus malū ali
cui iniuste vt fecit lup⁹ agno. q tales hoies sūt mali q iuste opprimunt iustos
q maxime potētes q inferūt violētiā paupibus simplicib⁹ vt agn⁹. ¶ Cōstrue
lupus est agnus est. hic. s. lupus sitit. ille. s. agnus sitit vter q̄ rit sibi fluentē. i.
riuū limite non equo qr lupus bibit in alto riuo. q agnus in basso. lupus bibit
in amne. i. in aq̄ sūmo. i. alto agnus bibit in imo amne. timor impugnat hūc. s.
agnū lupo monētē. i. dicētē ꝺba seq̄ntia sup. o agne sup. fedasti mihi potū q
p q decorē rivi. i. claritatē aq̄ agn⁹ negat vtrūq; tuēs. i. defendēs se rōne q di
cit ne p nō/nō nocui tibi nec rivo nā vnda. i. aqua ꝓna. i. bassa nescit iter supi
nū. i. nō pōt ascēdere nec ipsa vnda caret adhuc nitore. i. claritate lup⁹ tonat. i.
clamat iterq; ore sic. i. taliter tu sup. minaris mihi dāna. agn⁹ ait. i. dicit nō mi
nor. cui. s. agno lupus ait sup. imo facis. pr tu⁹ fecit mihi sup. idē sex mēsibus
actis. i. elapsis cū patrizes. i. assimileris patri tuo bñ obi crimine pris agn⁹ ait
sup. ad hec q̄ dicta sūt. ego sup. nō viri tāto tpe. pdo. s. lupus tonat. i. clamat sic
idest taliter. o furcifer an. i. nunqđ loq̄ris: qz p q lup⁹ sup. vorat. i. devorat hūc
scz agnū. hō sup. nocu⁹. i. nocuus nocet sic. i. taliter innocuo. i. innocenti qz p q
inuenit cām nocendi. hi lupi regnāt qualibet vrbe. i. ciuitate.

De mure ⁊ rana.

MUris iter rūpente lacu venit obuia muri
Rana loquax/opem pacta nocere cupit.
Omne genus pestis lupat mens dissona verbis
Dum tentes animi floxida lingua polit
Rana sibi filo murem confederat: audet
Nectere fune pedem/rumpere fraude fidem
Pes coit ergo pedi/sed mens a mente recedit
Ecce natant/trahitur ille/sed illa trahit.
Mergitur vt secum murem demergat/amico
Naufragium facieus naufragat ipsa fides.
Rana studet mergi: sed mus emergit ⁊ obstat
Naufragio: vires suggerit ipse timor.
Miluus adest miserūq; truci rapit vngue duellū

Hic iacet ambo iacent/viscera rupta patent
Sic pereant qui se prodesse fatentur & obsunt
Discat in actorem pena redire suum

¶ In hoc apologo docet nos actor ne cogitemus diuersa de salute alteri⁹: & ne ptermittam⁹ pdesse cũ velim⁹ obesse. Et hoc pbat y mus pgẽs iter ad locum vbi obmutuit rane dicẽs talia ꝙba. O mure rãsnata sumnũ illi & ego te mus bo ꝓmittẽdo bonũ cũ gereret fraudẽ. Dũ ergo ligaret pedẽ pedi ausa est fidem frangere. Ecce natãt rana mergit solito more. Sic ingãd⁹ illis mulu⁹ supuenit rapiens mulez duellũ sic viscera rupta fuit. Allego per ranã intelligo corpus cuiuslibet hois per murẽ aiam que nititur ad bona opa vel ad res nuin dei: sed corpus retrahit eã: & sic mulu⁹. i. dyabolus venit virtus rapiens. sez corpus & aiam fructꝰ talis est y nõ ptermittam⁹ pdesse cũ possim⁹ nolumꝰ nos iuuare & volumus obesse ¶ Construe lacu. i. aqua rispente iter muris rãna pacta. i. promissa opẽ muri cupit nocere: mẽs dissona verbis. i. locuno dulcis & deceptoria supat oĩe genus pestis. oũ lingua fluuida. i. facilis & dulcis polit. i. ornat sentes. i. spinas siue decepcões animi. i. cordis. rana ꝓfederat. i. cũ promissionibus ligat murẽ sibi filo. i. cũ filo audet nectere. i. ligare pedẽ suo ne & audet rumpere fidẽ fraude. pes. s. rane. coit. i. simul vadit pedi. s. muris. sez p & ambo pedes erant simul ligati. sed mens. s. rane recedit a mẽte. s. muris. Ecce aduerbiũ demõstrandi ambo. s. rana & mus natãt ille. s. mus trahit sed illa. s. rana trahit. s. murẽ infra aquam cupiens eum submergere. rana supplemergit. i. infra aquã mittit vt demergat murẽ secũ. fides. s. rane facies naufragiũ naufragat & periculum dat amico. s. muri. rana studet mergi: sed mus emergit. i. exit aquã & obstat naufragio. i. periculo. ipe timor suggerit. i. ministrat vires ipsi muri sup. qua timebat mergi. mulus adest. i. presens est: & capit duellum. i. bellum duoꝝ muleꝝ vngue truci. i. crudeli: hic sez mulus iacet ambo. s. mus & rana iacent. viscera rupta patent. i. videntur. illi sup. qui fatentur se prodesse & obsunt id est nocent pereant sic id est aliter gens discat redire in suum actorem. i. factorem.

De cane & oue.

IN cãm canus vrget ouẽ sedet arbiter audit
Reddat ouis panem vult canis: illa negat
Pro cane stat mulu⁹/stat lupus vultur: & instant
Panem quem pepigit reddere reddat ouis
Reddere non debet nec reddere iure tenetur
Et tamen vt reddat arbiter instat oui.
Ergo suũ licet ~~vellet~~ hyems preuendit amictũ
Et boream patitur vellere nuda suo
Sepe fidem fallo vendicat inertia telle
Sepe solet pietas crimunis arte capi

¶ Per actor dicit y nõ faciamus alicui mistero per quod nobis damnũ: et hoc

probat per testes. q̄ ipsum canis ... ...

Sumunt fedus ouis capra iuuenca leo
Cernus adest: cernā rapiūt/leo sic ait/heres
Prime partis ero/nam mihi primus honor
Et mihi defendit partem bis prima secundā
Et mihi dat maior tercia iura labor
Et pars quarta meū nisi sit mea cumpet amorē.
Publica solus habet fortior ima premens
Ne sortem societ fragilis vult pagina presens
Nam fragili fidus nescit esse potens.

¶ In ista parte docet nos auctor q̄ grauius nobis societatē ciuilē ⁊ fugiam⁹ potentē: qō ꝓbat in ista. vacca ouis ⁊ capra sumpserunt societatē cū leone, vt q̄cquid fortuna daret eis diuisiōe sumeret: q̄ cū venerēt ad siluā acceperūt cer uū ⁊ voluerunt illū diuidere ⁊ accipe q̄libet ptē suā. Dixit leo. volo primā hr̄e ptē/qr nobilior sū. secūam qr honestior ⁊ fortior sū. tercia iure mihi cedit q̄ pl⁹ cucurri. quartā vo q̄ tetigerit me inimicū hēbit. ⁊ sic leo solus obtinuit cerui ⁊ illū iugulauit. Allegoria. per leonē intellige dyabolū. p ouē simplicē hoiem p capr̄ā pctōrē. p iuuenē superbū p quā dyabol⁹ semp nititr̄ hoiem superare: ⁊ ad infernū ducere laborat. ¶ Cōstrue. ouis capra iuuenca i. iuuenis vacca. ⁊ leo sumūt fedus. i. faciūt inter se conuentiā ⁊ pmissionē vt sumāt mūera. i. dona fortune rōe p̄ris. i. egit cerū⁹ adest. i. phs erit rapiūt cernū leo aut. i. dicit sic. i. ta liter. ero hcres. i. possessor p̄me pars. i. cerui/nā. p qr. qr p̄m⁹ honor debet mihi sup. p̄ma vis. i. maior vis defendit mihi secūam p̄tē cerui sup. qr fortior erat ce= teris. ⁊ maior labor. i. quē feci i capiēdo cernū dat mihi tercia iura. i. tercia p̄tē cerui. ⁊ nisi q̄rta ps sit mea rūpet meū amorē. i. vos nō eritis amici mei. leo ex istēs sup. fortior p̄mens ima. i. balla. i. alia hr̄ publica. i. ola solus. q. d. q̄ leo solus habuit totā p̄dā. i. totū cernū. ⁊ alie bestie nihil habuerūt. phs pagina. i. phs scriptū vult ⁊ monet ne p vt nō. vt fragilis nō societ fortē. i. nō faciat soci etatē vel pactū cū forti. nā potēs nescit esse fidus. i. fidelis fragili. i. pauperi.

De femina rudente furi.

HEmina dū rudit furi vicinia gaudet.
Vir bonus ⁊ prudens talia verba mouet
Sol pepigit sponsā iouis aures terra querelis.
Pertulit/⁊ caulam cur foret egra dedit.
Sole nocor solo quid erit si creuerit alter.
Quid patiar/quid aget tanta calor is hyems.
Hic prohibet sermo letum prebere fauorem.
Qui mala fecerunt vel mala facta parant

¶ In hac fabula docet nos actor q̄ de prauitate malor̄ nō debem⁹ gaudē. ꝛ vt malis nō gaudeam⁹. qđ probat dicēs. Cū mi cuiusđ mulier⁹ celebrātis nup tias sonus gaudebit: q̄ latronē ducebat. mi quos erat qđā sapiēs q̄ dixit filii talē fabulā. Sol debebat ducere vxorē: sed ois terra intorsit ꝛ clamore mag no ioui cōquesta est. Cū iupiter ho audiuit vocē q̄rimonie ꝛ cām q̄siuit. rndit terra q̄ per solē solū patior ꝛ nīl vtor q̄ pene defico. Sz qđ fieret si sol gn̄aret filios: ꝛ quo vineretē hyemes. Allegorias q̄ solē et p filios solis intelligimus filios latronis. q̄ furē cuilibet hois oculum. per spōsam delectatiōes huius mundi. q̄ si p̄uenerint ad actū tūc gn̄abit filios q̄ opprimēt terrā. i. rōem p vtp prudētiā q̄ sp̄ suadet oculo ne videat vanitates hui⁹ mūdi q̄ cito trāseūt. ꝛ ho mineē sepi⁹ ducit ad lapsū petōr̄. ꝛ hoc ē qđ vult p̄ns fabula. ¶ Cōstrue. dū p qñ/qñ fetā nubit furi. i. latroni vicinia gaudet qđ ā sup. vir bonus et prudens mouet. i. dicit talia verba. sol pepigit. i. suberrauit spōsā. ꝛ a ptulit aures iouis q̄relis suis sup. ꝛ dedit cām cur foret egra. Ego s. ra necor solo sole. i. p vnū so lem. qđ erit si alter sol sup. creuerit. i. nascat. ab hoc mi rumono: qđ patiar. ꝛ q. d. multū. qđ aget. i. faciet tāta hyems. i. pestis calorus. hic sermo, phibet p̄bere. i. dare fauorē letū. i. iocundū his sup. q̄ fecerūt mala vel parant malefacta.

De lupo ⁊ grue.

ARta lupū cruciat via gutturis osse retēto
Q̄rendicat medicam multa datur⁹ opez
Grus p̄mulsa petit de faucibus osse reuulso
Cui lupus/en viuis munere tuta meo.
Nonne tuum potui morsu p̄scindere collum
Ergo tibi munus sit tua vita meum.
Nil p̄odest p̄odesse malis/mens p̄ua mālor̄
Immemor⁹ accepti non timet esse boni

¶ In ista fabula declarat actor q̄ nihil prodest bñfacere malis hoibus: licet sint in agone mortis: qđ probat dicēs. q̄ cū qdam lupus male ꝛ aude carnes devorasset sibi hesit os in gutture qđ propr̄ys viribus non potuit extrahere. opem medicis quesiuit p̄mittens magnā pecunie sūmā. ad quē grus veni ens p̄pcio collo in os eius posito. de gutture os extraxit. Cūq̄ egrotum. sa nasset dominus grus sollicita pecuniam petit lupo. cui lupus crudeli voce ait munus meū tibi sit hoc q̄ collū tuū nō p̄secadi cū posseres in guttur meū ꝛ ē Allegoria. per lupū aliquē vanē ꝛ potentē in agone positū intelligimus. per gruem vero patrē spiritualem q̄ debet pro p̄ximo aliq̄o facere, ꝛ inungit eū ipse consaluerit semp benefacere. sed cum ad sanitatē redditur deo auxilian re promissa minime adimplet. sed p̄seuerat in suis malis opibus. ¶ Cōstrue. via gutturis arta. i. stricta cruciat lupū osse retēto. s. in gutture: et ipse lupus sup. daturus multa mendicat opem medicā. i. querit a doctouū grus petit p̄ mulsa osse reuulso. i. extracto de faucibus lupi sup. cui lupus ait sup. en. i. num quid viuis tuta. i. secura meo munere. nōne potui p̄scindere. i. scindere tuū col lum morsu. i. per meū morsum. ergo tua vita sit tibi meū munus. prodesse ho minibus supple malis: nil pro nō ꝛ aliquid non prodest aliquid mens p̄ua malor̄ non timet esse immemor. id est non memor boni accepti.

De duobus canibus.

De partu querulã verborꝫ nectare plenã:
Pro cane nota canis suscipit ede canem
Hec abit/illa manet:hec curritat/illa quiescat
Sed tamen a partu rumpitur illa quies
Illa redit/reddiqꝫ sibi sua iura precatur
Obserat hec aurem/nec minus aure domum.
Plus prece posse minas putat/plus bella duob⁹
Nescit posse minas/plus prece bella minis
Cum dolorꝫ hanc armet plus matrẽ filius armat
Sedit sola gregi caulaqꝫ tusta perit.
Non satis est tutum mellitis credere verbis
Ex hoc melle solet pestis amara sequi.

¶ In ista pte docet actor aliud documẽtũ d. q nõ credam⁹ ꝓbis blãdis ⁊ humilib⁹ malorꝫ: ⁊ videam⁹ q̃lit aliqd ꝓcedere debeam⁹: qõ ꝓbat d. q canis vnã fecit sibi domũ. ad quã alia canis venẽs fenũ oppilla rogauit ad modicũ ipse vt posset parere in domo sua. illa aũt pietate mota suscepit eã in domũ sua: ⁊ pepit vnũ catellũ. ⁊ qñ pepit seruauit domũ. ⁊ qñ venit alia canicula cui⁹ erat dom⁹ pcussit ad portã ⁊ dixit: amica agi mihi. ⁊ illa obturauit aures ⁊ fortiꝰ seruauit ostiũ. iteꝝ dixit agi. alia nõ dedit ꝓbũ. ⁊ sic ipa incepit blandiri q illaꝫ aperet ⁊ nolut. postea incepit illa frangere ostiũ: qr credebat bella plus valere ꝓcibus et minis. Postea dicit actor q hec canicula hẽbat dolorẽ de domo sua quã nõ potuit intrare. ꝫ plus dolebat de catello quẽ dimiserat in domo. ⁊ postea oportuit q dimitteret domũ suã. Allego. p domũ intelligim⁹ animũ hois corp⁹ vel domesticũ hoiem q aduenã dy abolũ q cũ sol⁹ intrat nunqꝫ vel raro vult exire caue a tali hospite q̃ sq vult possidere cor tuũ. sed repelle eũ cũ virtuosis opibus tui corporis: ergo virtutib⁹ adheream⁹ vt dñm nr̃m Iesum xp̃m obtineamus. ¶ Construe. canis nota p alia sup. cane suscipit ede. i. domo canẽ q̃rulã. i. aquerẽtẽ de partu plenã nectare. i. dulcedine ꝓbꝫ. i. dulcẽ loquẽtẽ ⁊ humilẽ supplicãtẽ hec. s. canis suscepta manet in domo sup. hec. s. canis suscipiens curritat ꝓbũ frequẽtatiuũ illa. s. canis suscepta descendit. recedit: sed tñ illa dies. i. reges rumpit. a pte. i. propẽ ptũ. q. d. q illa canis suos caniculos sibiẽ pepit illa. s. canis q recesserat ⁊ alterã in domo suscepit redit. qꝫ p ⁊ pcat reddi sibi sua iura. i. suam domũ. hec. s. canis que erat intra domũ obserat. i. claudit aurẽ nec obserat min⁹ domũ aure sic illa canis q̃ erat extra sup. putat minas posse plus prece ⁊ putat bella posse plus duob⁹. s. minus ⁊ pce: nescit minas posse pl⁹ pce ⁊ nescit bella plus posse minis cũ dolor armet. i. crucíat hẽc. s. canẽ filius. i. canicul⁹ qui erat intra domũ suã clausus armat plus mẽ tẽ canis sup. q̃. s. erat intra domũ sedit sola gregi. i. cũ suis caniculis qꝫ p ⁊ cã ista pit qr alia nõ potuit recuperare domũ suã. credere ꝓbis dulcibus ⁊ mellitis non est satis tutũ. i. securũ: pestis amara solet sequi ex hoc melle. i. dulcedine verborꝫ.

De colubro ⁊ rustico.

Dum nitet cānet hiem? glacies dū sopit aq;
Cursus: in colubrū turbida fert hyems
Hūc videt hūc reficit homūs clemētia ventū
Tēperat huic tecto: temperat igne gelu.
Dū ferit virus coluber. Aic topicat edem
Hospes ait colubro non rediturus abi.
Non exit coluber: nec vult exire. Sed heret
Amplectens q; virum sibila dira mouet
Reddere gaudet homo neq; pro melle venenum
Pro fructu penam: pro pietate dolum

¶ Hic docet actor q prau⁹ hō multū gaudet qñ reddit malū p bono sicut coluber. & qñ reddit penā p bñfactis. & dolū p pietate: qđ ꝓbat ꝙ ītam frigore vigēre videt & gelu qđa hō inuenit serpentē semiuiū: & cā pietatis fistulū eū de tra portās eū domū & ferūas eū: tan⁹ efficit & vires ꝓpias assūpsit Et post mō dicū ipis serpēs bñ nutruus & refocillatus dixit ei hospes. exi de domo. coluber ho noluit exire iz magis domū illā suo veneno fedauit. Allegoria. p coluber dyabolū. p rusticū corpus hois. p venenū prauas opa: q; cuz aliqđ permittit dyabol⁹ magis te peccare vult exire de domo .i. de corpe tuo nō vult
¶ Cōstrue. dū p qñ: qñ hiem⁹ .i. ītra canet .i. albet nue .i. ppt nue: & dū glacies .i. gelu sopit .i. retinet cursus aquar. hyems turbida sicut in colubro hō reficit .i. nutrit hūc .s. colubrū. & tēperat huic .i. colubro vētū tecto .i. domo sua tēpas huic .s. colubro gelu .i. frigus igne .i. ignē ipm calefaciēdo coluber ferit virus ore & topicat edē .i. domū sic .i. talit. hospes .i. hō ait .i. dicit colubro. abi .i. recede nō rediturus. coluber nō exit nec vult exire. sed heret .i. stat q; p & amplectens vir. mouet .i. facit sibila dira .i. clamores crudeles. hō neq; .i. mal⁹ gaudet reddere venenū pro melle .i. malū pro bono. & gaudet reddere penā pro fructu .i. pro vtilitate. & gaudet reddere dolū .i. fraudē pro pietate.

De asello & apro.

Gaudet asellus aprū risu tentare ꝓteruo.
Gaudet iners fortu dicere frater ait
Vibrat aper pro voce caput: nam verba superbit.
Reddere sed dentem vix tenet ira trucem
Sus tamen ista mouet: vilem dens nobilis escā
Spernit. delidia tutus es ipse tua.
Non debet stolido ledi prudentia risu
Non stolidus doctum debet adire iocis

¶ Hic docet actor debere simplicib⁹ ꝑcere: stultos ꝺo despicere q̃ audẽt melio
ribus insultare. Aliq̃ cũ hoies callidiꝰ solẽt alijs inferre: qđ ꝓbat ista fa. q
dã asellus occurrẽs dño apro ait. o nu frat aue. ap indignat⁹ iacuit diutius
lans irã. sed vibratis caput fulsit dicẽs ira a se. absit a me vt de vili carne ferꝛ
meos comẽdẽ. Allego. p apꝛ spũalẽ: p aselli secularẽ. qꝛ septus seculares de=
trahũt bonis hoibus religiosis ꝙ casino: ꝙ monachi ꝙ alij boni viri multocies
erũt alijs in derisũ: ꝙ ad vltimũ tales coꝛã deo in derisõe ꝓmanebũt ꝓpt̃ con=
nesciam. ¶ Cõstrue. asellus iners. i. piger audacẽ fare apꝛ risu puerio. i. fabe=
dolo. ꝙ asellus ingꝛ iners audet dicere forti apro. o frat aue. aper vibrat. i. li=
brat caput ꝓ voce. nã fugãt ꝺba reꝺꝺere. i. ꝺare sed ira vꝛ tenet dentẽ truce
ius mouet ista ꝺba dẽs nobilis spernit vilẽ escã tu es mutus tua desidia. i. pi=
gricia. prudẽtia. i. sapiẽtia seu sapiẽs hõ nõ debet ledi risu stolidoꝝ: nec pro nõ
stolidus debet adire. i. aggredi doctũ. i. sapientẽ iocis.

De mure rustico ꝙ vrbano.

RUsticus vrbanũ murẽ mus sulcepit ede
Cõmodat ꝙ mẽsam mẽsaqꝫ mẽte minoꝛ
In tenui mensa satis est immensa voluptas
Nobilitat viles frons generosa dapes
Facto fine cibis vrbanũ rusticus ꝺixit rndit
Urbani locus tendit in vrbis opes
Ecce penu subeunt: inserit amicus amico
Inuigilant mense: fercula mensa gerit
Commendat conditꝫ cibos clementia vultus
Conuiuam satiat plus dape frontis honoꝛ
Ecce fere clauis murmurat: ꝙ ostia latrant
Ambo timent: fugiunt ambo: nec ambo latent
Hic latet: hic latebꝛas curtiꝰ mendicat inepto
Affluitur muro reptile murꝭ onus
Blandꝰ penu clauso parcit fortuna timoꝛi
Ille tamen febꝛit teste timoꝛe tremit
Exit qui latuit timidum sic lenit amicum.
Gaude carpe cibos: hec sapit esca fauum
Fatur qui tumuit: latet in hoc melle venenũ
Fellitumꝫ metũ non puto dulce bonum

Quam timor obnubit non est syncera voluptas
Non est sollicito dulcis in ore fauus
Rodere malo fabam q̄ cura perpete rodi.
Degenerare cibos cura diurna facit.
His opibus gaude qui gaudes turbine mentis
Pauperiem ditet pax opulenta mihi.
Hec bona solus habe que sunt tibi dulcia soli
Det p̄tium dapibus vita quieta meis
Finit verba. redit. p̄ponit tuta timendis
Et quia summa timet tutius ima petit
Pauperies si leta venit ditissima res est
Tristior immensas pauperat vlus opes.

¶ Hic docet actor q̄ citius debemus diligere pax cū securitate q̄ multū cū tribulatiōe ⁊ impedimēto: qđ ꝓbat p ifam di. Mus q̄dā vrban⁹ iter agebat ⁊ recep⁹ in hospitiū muris agrestis q̄ mensā sibi posuit: gaudēs de aduentu suo: ordea grana ⁊ talia multa intulit. mus vrbanus reddit sibi grates. s. rustico muri. ⁊ ecōuerso petuit vt secū comederet. cū ꝯo ingressi sunt q̄dā celarium vbi ederēt cōia sua/venit dns celarij ⁊ reserauit ostiū ⁊ mures ꝑterriti cepērūt huc ⁊ illuc currere: vrbanus ꝯo mus notus cauernis secur⁹ se abscōdit agrestis ꝯo ignotas quo fugeret p̄ pietes fugit ⁊ vir nō capt⁹ euasit. postea q̄ dns celarij egit illud qđ volebat facere recessit: ⁊ clauso ostio iterū ꝓuenerūt mures ꝑter. de q̄bus alt⁹ vrbanus muri rustico. cōede de istis epulis: abijce timores tuos. alter mus dixit. in isto cibo latet amaritudo q̄ comedit cū timore/certe malo rodere fabā in cauernula mea secure ⁊ viuere in paupertate q̄si haberē tecū oēs cibos de mūdo. ⁊ his dictis reuersus est i domū suā. Allego. q̄ murē rusticū intelligim⁹ bonos homines spūales de securitate sp̄ letos: p̄ vbanum ꝓbos ⁊ seculares semp gaudētes tā de illecebris q̄ de vtilitate

¶ Cōstrue. mus rustic⁹. i. habitās in rure siue i cāpis suscipit. i. recipit vrbanū. i. morātē in vrbe ede. i. in domo sua. q̄ p ⁊ cōmodat mēsam. ⁊ mēsa est immor mēte. q. d. q̄ volūtas ei⁹ erat magna sed potestas parua voluptas. i. delectatio est satis in mēsa tenui. i. parua. frons. i. facies muris rustici generosa. i. iocūda nobilitat dapes viles mus sup. rustic⁹ adit murē sup. vbanū facto fine cibis ⁊ mus rustic⁹ sup. soci⁹ muris sup. vbani tēdit in opes. i. ad diuitias vb̄. i. ciuitatē. ecce subeūt. i. intrāt penu: amic⁹. s. mus vrban⁹ inserit. i. seruit amico. s. muri rustico muligāt mēse. i. attēdūt epulis mēsa gerit. i. portat ferculis. i. cibaria. q̄mētis vultus. i. facies cōmēdat. i. dat q̄ ꝑ ⁊ cōdit. i. ꝑparat cibos honor frontis. i. facies faciat cōuuā. i. murē rusticū plus dape. i. cibarijs ecce clauis murmurat. ostia latrāt. i. clamāt ambo timēt/ambo fugiūt: nec ꝑ nō ⁊ ambo nō latēt hic. s. mus vrban⁹ latet. i. se abscōdit hic. s. mus rustic⁹ mēdicat. i. q̄rit latebras. i. tenebras cursu mepto. i. veloci vel nō ꝓsueto onus reptile muris affuit. i. ꝓiungit muro. q. d. q̄ quēadmodū serpētes reptādo. i. vētre ꝓtra terrā trahēdo vadūt sup terrā sic ⁊ iste mus reptādo sicut ⁊ ipi serpētes fe ꝓpe pedē murū posuit fortuna blanda. i. sua uis parāt timori penu clauso/ q. d. q̄ qđ famuli vel ancille q̄ intrauerāt penu recesserūt portasq̄ clauserunt:

timor discessit ab eis th ille. s. mus rusticus sedit ⁊ trenuit timore tosse. i. tessim cante. mus vrban⁹ sup. q̄ latuit ext ⁊ lenit. i. applaudit sic. i. taliter amicū tuū dū. s. murē rusticū di. o amice sup. gaude: carpe. i. cape cibos. hec esca saput fa mum. i. mel. mus rustic⁹ sup. q̄ timuit fatur. i. loquit venenū latet in hoc melle q. d. q amaritudo vel periculū latet in his delicijs ⁊ epulis q̄ p ⁊ nō puto bonū fellitū. i. amaz metu. i. propter metū esse sup. dulce. i. delectabile. voluptas. i. delectatio quā timor obnubit. i. associat non est sincera. i. libera vel pura. q. d. q delectatio habita cū timore nō est placida ⁊ sau⁹ nō est dulcis in ore sollici to. i. timoroso. malo rodere fabā q̄s rodi ppete. i. ppeme. cura durna facit de= generare cibos tu q̄ gaudes turbine metis gaude his opibus. par opulēta. i. magna ditet mihi pauperiē meā sup. tu sup. habe solus hec bona q̄ dicta sūt sup. q̄ s. bona sūt dulcia tibi soli. vita dcta dat preciū meis sapib⁹ mus rustic⁹ sup. finit verba ⁊ redit. s. extra cuitatē ad domū suā ⁊ ꝓponit. i. anteponit tu= ta. i. secura timēdis. i. rebus dubitabilibus: ⁊ qz timet. i. dubitat summa. i. alta petit tutus. i. securius ima. i. bassa. si pauperies venit leta est res ditissima. v= sus tristior pauperat opes immensas. i. magnas.

De vulpe ⁊ aquila.

DUm vulpes aquilā ꝓ raptā ꝓple pungit
Melle precū ꝓdam reddere nescit auis
Preda gemit: nidiq̄ cibus timet esse guloſi
Sed redimit natos vtilis arte parens
Arborē: zonat stipulis ⁊ vimine truncum
In stipulam docto dirigit ore facem
In pullos aquile conūrat copia fumi
Hanc tamen ⁊ vulpem ꝓuida placat auis
Non sit qui studeat quis maioz obesse minozi
Cum bene maiozi possit obesse minoz.

¶ hic docet actor ne q̄s noceat inferiorib⁹ vt nō incēdat ab aliquo fāma vī salomon. Qui tut⁹ ⁊c. ⁊ hoc ꝓbat per ifam di. Quedā aqla rapuit catulos cu iusdā vulpis quos portauit pullis suis ꝓ cibo. vulpes aquilā rogauit vt sibi redderet catulos suos. aquila ꝓ verba vulpis spreuit: vtpote supiores sper= nunt inferiores. vulpes ꝓ lignis ⁊ stipulis siccis cōgregans circūdedit arbo rem ⁊ intrusit facē in medio ligniꝝ. inūq̄ fumus ⁊ flāma ecrēt. Aquila ꝓ timens natos suos perire vulpi catulos reddidit. Allego. per vulpē quēlibet hoiem. per filios bona opa q̄ aqla. i. dyabolus separabat ducēdo ad filios su= os. i. ad opera illicita. tandē illa vulpes. i. ille qui temnando ⁊ orādo intendit facere. i. metere grām spūs sancti: ⁊ sic catulos suos. i. bona opa de manibus eripit dyaboli. fructus talis est vt nō inferamus iniurā minori. ¶ Construe. dū ꝓ qñ. qñ vulpes pungit aquilā ꝓ raptā. auis nescit reddere predā melle. i. dulcedine precū: pda gemit. q̄ ꝓ ⁊ timet esse cibus sibi guloſi. sed pa= rens. i. mater vtilis redimit natos arte. i. ingenio. vulpes sup. zonat. i. circūdat arborē vimine. i. virgis: ⁊ dirigit facē. i. ignē in stipulā ore docto. s. flando co= pia fumi cōurat. i. tendit in pullos: ⁊ hanc auis ꝓuida. i. sapiens placat vulpez quis. i. aliq̄s existens supple maior non sit qui studeat obesse. i. nocere minori cum minor possit bene obesse. i. nocere maiori.

De testudine ⁊ aquila.

Pes aquile predo testudinis aera findit
Hanc sua concha tegit: cornua lõga patẽt
Hoc monitu cornix aquilam premunit ineptum
Fers onus. ita fiet vtile crede mihi
Quod geris in concha cibus est. tibi surripit illũ
Concha cibum. conchã frange cibusq; cadet
Ut conchã lanies pro viribus vtere sensu
Hanc si cella cadat saxea franget humus
De se stultus homo subuersus turbine lingue
Corruit ⁊ fortes falsa procella rapit.

¶ Hic docet actor vt caueamus dare prauũ cõsiliũ: ⁊ vt nihil cõtra naturam faciam⁹ qõ ꝓbat. d. Quedã aquila rapuit testudinẽ ⁊ inter altas nubes portauit ⁊ testudo inter conchã iacẽs nullo potuit pacto ledi. sed ea cornix qdã obuiauit acle dixit optimã predã fers. sed ea vt nõ poteris nisi fracta sit viribus. ⁊ cepit dicere dans illũ. vola inq; supra altas aeras ⁊ respice deorsuz vbi sũt loca saxosa. dimitte ergo qõ fers ⁊ cõchis fractis vteris escis. ⁊ vsa est. Ille go. p testudinẽ lucifer / p aclam ⁊ comicẽ vir⁹ dei intelligit qz lucifer per superbiã aquilonẽ voluit ascẽdere ⁊ similis esse dei quẽ dñs statute sua deiecit in infernũ. sicut ergo testudo cecidit ita ꝺyabolus de celo cecidit. ¶ Cõstrue. pes acle ergo sup. ꝺo. i. raptor testudinis. i. illi⁹ alatis findit. i. diuidit aera. i. volat per aerẽ sua cõcha. s. testudinis tegit. i. cooptat hãc. s. testudinẽ lõga cornua patent. i. videnꝫ cornix illud alat ꝓmunit. i. adulat aquilã hoc monitu. o aquila sup. fers onus ineptũ. i. turpe crede mihi: ac ꝓ et onus sup. fiet vtile illud sup. qõ geris. i. portas in concha est cibus cõcha surripit tibi illũ. s. cibũ frãge conchã qz pro ⁊ ab⁹ cadet. vtere sensu. i. sapiẽter p virũ⁹ vt lanies. i. frangas cõchã. humo⁹. i. terra saxea. i. lapidea franget hãc. s. cõchã si cadat cella. i. alta vel de alto. hõ stultus subuersus turbine lingue corruit de se. i. per seipm ⁊ ista procella. i. presumptas seu falsitas rapit. i. decipit fortes. i. potẽtes ⁊ diuites.

De vulpe ⁊ coruo.

Vulpe gerẽte famẽ corui gerit arbor ore cascũ
Ore gerens coruus: vulpe loquẽte silet.
Corue decore decens cignũ cãdore patẽtas
Si cantu placeas plus aue quaq; places.
Credit auis: picteq; placent preludia lingue.
Dum canit vt placeat: caseus ore cadit.
Hoc fruitur vulpes: insurgunt tedia corui

Asperat in modico dāmna doloze pudoz.
Fellitum patitur risum quem mellit inanis
Glozia: vera parit tedia falsus honoz

¶ Hic docet actoꝛ vt videam⁹ quare laudemur: ⁊ vt nō adhibeam⁹ fidē verbis lepidis ⁊ adulatoꝛijs: nō ꝓbat di. Quidā coꝛu⁹ caseū rapiens in aꝛboꝛe sedit. qđ vidēs vulpes aut. O coꝛue nō es tibi similis i pulcritudine nisi sit cignꝰ tā magnus es decoꝛ tuꝰ sed voce tuā nō audeꝝ: vnā audirē ipsam tu laudaris a me inter oēs aues. volens aūt coꝛuus ostēdere voce suā ⁊ placere ꝑ cantui emisit caseū humi: quē vulpes rapiēs deuoꝛauit. Allego. q nulla opa debes facere ꝓpter laudē humanā sed ꝓpter deū: ne te ꝓcatena ledat. ꝑ coꝛuū intelligiꝰ quēlibet hoīem. ꝑ caseū opa vel alam. q vulpē dyaboli. ⁊ yaboliꝰ eñ semp laudat ⁊ implet coꝛ hois ſupbis. ⁊ ille ſupbiens emittit caseū. i. bona opa/vel alam. vulpes. i. dyabolus veniēs rapit illā. ¶ Cōſtrue. vulpe gerēte fame aꝛboꝛ gent coꝛuū. ⁊ coꝛuꝰ gerens. i. portās escā oze ſilet. i. tacet vulpe loquente o coꝛue decens. i. pulcer decoꝛe. i. pulcritudine parentas. i. assimilaris. vel parentas cignū illā aue candoꝛe. i. albedine ſi ꝓ qz/ qz placeas. i. places mihi ſup. cantu. i. per cantum tuū. places mihi ſup. plus quaꝫ aue. i. qualibet alta aue. anus. ſ. coꝛuus credit: qz ꝓ ⁊ preludia. i. fꝛba ficta lingue picte. i. falſe. ſ. vulpis placent. ſ. coꝛuo dū ꝓ qñ: qñ coꝛuus ſup. cantu vt placeat. ſ. vulpi caseus oze cadit. i. ab oze coꝛui vulpes fruit. i. vtitur hoc. ſ. caseo. tedia inſurgunt coꝛuo. pudoꝛ asperat. i. multiplicat in asperitate ſiue doloꝛe dāna in doloꝛe modico. i. paꝛuo. q. d. q ſi alicui accidat aliquod malū: ⁊ inde ſupernat pudoꝛ. i. vereꝯdia magis dolet ꝓpter pudoꝛē dē ꝓpter ipſius mali paſſionem. ille ſup. quē glozia inanis. i. vana mellit. i. mulcet patitur risum fellitū ideſt amarū honoꝛ falſus parit tedia vera. i. doloꝛes.

De leone ⁊ apꝛo.

IRrectit miſerū grauitas annoſa leonem
Inglaciat coꝛpus coꝛqz ſenile gelu.
Inſtat aper prꝛſat ꝓs veteri vulnere vulnus
Frontis eum telo thaurus vtroqz fodit
Scuit aſellus iners ⁊ frontē calce ſigillat
Hec ſolo genitu vindicat acta leo.
Omnia que vici me vincunt omnia. doꝛmit
Uis nica: doꝛmit honoꝛ: doꝛmit honoꝛis opus
Cui nocui nocet ille mihi: multiſqz peperci
Qui mihi non parcunt ꝓ pietate nocent
Hunc timeat caſum qui ſe non fulcit amico
Nec dare vult felix quam miſer optat opem

¶ Hic docet actoꝛ q nos debem⁹ eſſe mānſuet⁹ ⁊ benigni quotiēs in aliq̄ dis-
nitate ponimur ⁊ vt parcamus miſeris ⁊ afflictis: nō ꝓbat di. Quidā leo gra-

natus senectute (secuꝝ ira quodã ptato sub trahẽdo spũ: quẽ videns aper ap propinquãs sibi ⁊ iras spumãs pyrãs dentibus cultelli imasit. deinde dõs thauꝝ cupientẽs elidẽ suꝝ comuꝝ pfodit. asinus etã cũ suis pedib⁹ ferratis fregit sibi frontẽ. ⁊ ait leo. Cũ ad me currerent benuol⁹ recepi ⁊ nõ tesi: qdus pea mihi nõ gcũn qr videntme sine viri⁹ esse infirmũ ⁊ decrepitũ. Fructꝰ talis est. Monet nos actor p exẽpla docẽs nos mãsuetos esse in dignitate: ne ab aliquo pstinã iniurã patiamur. Allego. q. dños fulciat se amicis ⁊ nõ sit superb⁹. q. app. superbiã. q. thaum. scientiã. q. asinũ tedia. hec oia euenit supra quẽlibet leonẽ. i. homez in extremitate vite sue. ¶ Cõstrue. grauitas annosa. i. senectus irretit. i. inecuit leonẽ miser. q. p ⁊ gelu inglaciat. i. frigidat corpus senile. i. antiquũ q. p ⁊ cor. s. leonis aper. i. porc⁹ siluestris instat. i. appropinq̃t leoni sup. ⁊ pẽsat. i. cogitat facere sup. vulnus p vulnere veteri. i. antiquo thaurus fodit. s. leonẽ. vtroq telo. i. cũ vtroq cornu. frõtis. i. capitis asellus iners. i. piger seuit. i. furit ⁊ figillat frontẽ. s. leonis calce. i. cũ pede. leo vltor. at hec acta. i. facta solo gemitu. ac si dicat q ipe leo nõ potat se vindicare de pdictis: qr se nec ⁊ impotens erat pterq̃ gemẽdo ⁊ dicebat. Oia illa sup. q̃ ego vici oia illa sup. vincit me ad maiorẽ expressionẽ mea vis. i. ptãs dormit. ille cui ego nocui nocet mihi. q. p ⁊ peoci multis q̃ nõ parcit mihi sed nocent p pietate. i. loco pietatis ille sup. q̃ nõ fulcat. i. munit se amico timeat hũc casum. nec pro non nuser nõ vult dare opẽ quã felix. i. bonus optat. i. requirit.

De catulo ⁊ asino.

QUarmuris ⁊ caude studio testatur amorẽ
Nũc lingua catul⁹ nũc pede palpat herũ
Gaudet herus: comitq̃ canẽ/comitẽq̃ cibor⁊
Efficit: alludit turba ministra cani
Arte pari similesq̃ cibos: similemq̃ fauorem
Lucrari cupiens inquit asellus iners
Me catulo prefert vite nitor⁊ vtile tergnm
Nec fructu placeo sed placet ille ioco
Ludam ludo placens sic ludit tempore bilo
Ut ludo placeat ludit ⁊ instat hero.
Blandiri putat ore tonans humerosq̃ priorum
Presso mole pedum se putat esse pium
Clamat herus: bulit clamor⁊ opẽ/subit ordo cliẽtũ
Multa domat multo verbere clana reum
Quod natura negat nemo feliciter audet
Displicet imprudens quando placere putat.

¶ Hic docet actor ne qs indignũ sibi ingerat officiũ: et ne faciat opus nature ⁊ranũ: qõ probat vi. Quidã asinus cernẽs quotidie dñm sũ blandiri catu-

lo ⁊ vidēs ermēia elbari ⁊ impinguari ex offīs mēte q̄erſus ad ſe dixit poſ-
ꝑ alia immūdiſſimū ſicubi canis diligitur: ipſo magis dño meus dīligeret me
ſi ſibi obſequiū familiare oſtenderē/cū nobiliot ſim ⁊ vtiliot catulo. Cū autē
ſic locutus fuiſſet videns dñm ſuū occurrit ei per ſpatulas ſaliens ⁊ lenās pe
des priores ⁊ pōnēs ſupra humeros dñi ſui ab vtroq; latere/lingua cū lunge=
bat/⁊ ſptimis ex ore fluentibus veſtes ei⁹ maculauit. ⁊ dñs ita fatigatus ma=
gna voce clamauit. ſerui aūt exaudiētes dñm clamantē ei occurrerūt ⁊ aſinū
verberauerūt abeūtes aūt aſinū quaſi motuū reliquerūt. Allego. quicūq; fa
cias nō debes propter vanā gloriā huⁱ⁹ mūdi facere/ſed propter deū: ne vl=
tio veniat ſup te ⁊ confuſio magna. per canē intellige bonos ⁊ ſpūales holeb
quos nutrit deus gr̄a ſpūſſancti. per aſinū ſeculares malos qui ſpūales con=
temnūt: q; cū eis nolunt hr̄e gr̄am ⁊ amorē dei tamē malis opibus ꝓfundū=
tur ſicut aſinus. ¶ Conſtrue catulus tellatur amorē ſtudio murmuris. i. gar=
rularitans ⁊ caudē. ⁊ palpat. i. tangit hēr. i. dñm nūc lingua nūc pedibus. he
rus gaudet/q; ꝑ ⁊ comit canē/q; ꝑ ⁊ efficit canē ſup. comitem. i. ſocū ciboꝝ.
turba. miniſtrās. i. ſeruiēs hero ſup. allidit canē. i. ludit cū cane ſup. aſellus in=
ers. i. piger cupiens lucrari ſimiles cibos q; pro et ſimulē fauorē. i. amorē ſiue
gratiā inquit. i. dicit mtor vite mee ſup. prefert. i. premittit me catulo vile ter
gum prefert me catulo ſup. nec pro ⁊ nō placeo fructu. ſed ille. ſ. canis placet
loco. i. ludo. ego ſup. placens ludo ludam ſic. i. taliter. ⁊ ludit tempe riſo aſin⁹
ſup. ludit vt placeat hero. i. dño inſtat. i. appropinquatur ipſi hero. i. dño aſſi=
mus ſup. tonās. i. clamās ore putat blandiri q; pro ⁊ humero preſſo. i. oppreſ
ſo mole. i. pondere pedum prior putat ſe eſſe pium. i. dulcē ⁊ placidū. her⁹ da
mat. clamor vult opem. ordo clientū. i. ſeruitoꝝ ſubit. i. venit et multa clauſa. i.
multitudo clauaꝝ ⁊ aliop baculoꝝ domat. i. caſtigat ſine verberat aſinū ſup
ple/reum. i. culpabilē ꝑdere multo. i. magno ſiue per magnam verberationē
nemo audet facere ſup. feliciter illud ſup. qō natura negat. imprudens. i. ſtul
tus diſplicet qñ putat placere.

De leone ⁊ mure.

HRigida ſopito blanditur ſilua leoni
Curſitat hūc murū ludere ꝓpta cohoꝝs
Preſſus mure leo murē capit: ille precatur
Ille preces vibrat ſupplicat ira preci.
Hec tñ ante monet animo quid mure perempto.
Laudis habet/ſummū vincere parua pudet.
Si nece dignetur murē leo nonne leoni
Dedecus: ⁊ muris ceperit eſſe decus
Si vincat minimū ſummus/ſic vincere fraus ē
Vincere poſſe decet/vincere crimen habet
Si tñ omne decus ſit laus/ſic vincere laus eſt
Et decus hoc minimo fiet ab hoſte minus
De ꝓtio victi pendet victoria/victor

Tantus erit victi gloria q̃ta fuit.
Mus abit/⁊ grates reddit:si reddere possit
Spondet opem solus/fit moza parua dies
Nam leo rhete subit:nec prodest viribus vti
Sed prodest querulo murmura damna loqui
Mus redit:hunc repit/cernit loca/vincula rodit
Hac ope pensat opem:sic leo tutus abit
Rem potuit tantam nuninu prudentia dentis
Cui leo dans veniam se dedit ipse sibi
Tu qui sunima potes ne despice parua potẽtem
Nam prodesse potest si quis obesse nequit

¶ Hic docet nos actor q nõ offendamus miser:sed sim⁹ misericordes simplicibus:qđ pbat vi. Mures leone dormiẽte erãt in silua: ptigit q vnus eor curreret sup caput leonis quẽ ille pede suo apphẽdit ⁊ ille ita cõprehẽsus rogauit venã dicẽs. Da mihi venã eo q te dormientẽ grauiter offendi. leo distulit cogitãs vtrũq; s. si vlcisci an ignoscere deberet. crimen est mihi magnũ muri tñ fere interfecto pepercit et eũ dimisit. post paucos vo dies leo incidit rhetia ⁊ suis viribus vti nõ potuit maxima voce rugiẽs. mus aũt vt audiuit ad eũ impetuose veniens. inqt. ne timeas parẽ tibi grã reddam ⁊ incepit secare dentibus ⁊ rodere neruos siue cordas ⁊ laxauit artus illius ingenio: sic mus captũ leonẽ liberauit restituẽdo filius. Sic ne ds miseros leuat nã pdesse potest si quis obesse nequit: tũc ira pci supplicat: cũ pces amittuntur ⁊c. Alle goria. per leonẽ patrẽtes benignos ⁊ nobiles intelligimus. q murẽ pauperes qui sepissime nobiles offendere plumũt: quos hõ nobilis posset offendere sed non vult: cogitãs qualẽ laudẽ habeo in paupere si ledã cũ: tandẽ ille nobilis oppumit: ⁊ nõ potest pemtẽtia vti/sed pcibus paupis liberabit. ¶ Cõstrue. silua frigida blandit leoni sopito. i. dormienti cohors. i. societas propta mur. i. illor aialiũ cursitat (verbũ frequẽtatiuũ) ludere huc. s. prope leonẽ dormiẽtem leo pressus. i. fangatus mure capit murẽ. ille. s. mus precat leonẽ sup. ille scz leo vidzat. i. refutat pces. s. muris/ira. s. leonis supplicat pce. s. muris tñ leo sup. mouet. i. dicit hec. s. que sequunt aio. i. in suo animo. qđ laudis habes mure pempto. pudet. i. verecũdũ est iumũ. i. potentẽ vincere parua. i. debiles ⁊ pauperes. si leo dignet occidere sup. murẽ nece. i. morte nõne. i. nunquid dedecus est leoni: ⁊ ceperit esse decus muris. q. d. q sic si sũmus. i. potẽs vincat minimũ. i. debilẽ ⁊ fragilem vincere sit. i. taliter. ⁊ vinci posse vincere. decet. i. decens est ⁊ vincere habet crumẽ dedec⁹. tñ si oñe decus sit laus vincere est laus sic. i. taliter. ⁊ hoc decus. s. vincẽdi sic: licet minus ab hoste mimo. victoria pẽdet. i. dependet de pcio victi. victor erit tãtus q̃ta fuit gloria victi. mus abit ⁊ reddit grates si possit. i. potest reddere. mus sup. solus spõdet. i. promittit opem leoni si locus affuerit: moza fit ⁊ dies parus fit naz pro qz: quia leo subit. i. intrat rhete. nec pro ⁊ nõ/⁊ vti viribus non prodest ipsi leoni sup. sed loqui damna murmure. i. murmurose cõquerendo damna que sibi acciderãt prodest leoni sup. mus redit ad leonẽ sup. ⁊ reperit huc. s. leonẽ cernit. i. respicit loca ⁊ rodit vincula. i. rhetia. mus sup. pensat. i. recompensat opem hac opc. leo tutus. i. securus abit. i. dest recedit prudentia dentis minimi. s. muris potuit rem tantam

uolet tã magnã. s. liberare leonẽ de vinculis qui. s. murileo dãs veniã debuisse sibi. Tu qui potes sũma. i. magna ne p ꝙ nõ ꝙ nõ despice potẽtẽ parua. nã pro qꝛ si quis. i. si aliqs nesꝯ obesse. i. nocere. ñ sup. potest prodesse.

De miluo infirmo.

QVbi mole iacet miluus: matrẽq; precat
Vt superis pro se det sacra detq; preces.
Mater ait: mi nate deos ⁊ sacra deorum
Lesisti/recolunt impia facta dii.
Criminis vltores pensant pro crimine penam
Dum sacra turbasti pena timenda fuit.
Te cogit timor esse pium: te pena fidelem
Hic timor hec pietas cum nece sera venit.
Qui maculat vitam mundas cur incolit aras
Quem sua facta premunt cur aliena leuat

C Hic docet nos actor vt vitã inhonestã ⁊ cõscientiã lesam nõ habeamus: qꝛ in delictis orões deo acceptabiles nõ fiũt: qõ ꝓbat d. ꝺns milu⁹ egrotãs rogauit matrẽ suã vt pro eo oraret ⁊ offerret sacrificia ⁊ placaret deos. cui mater ait. o fili sepe deos offendisti ⁊ sacrificia eoꝝ turbasti rapiẽdo pullos ⁊ holocaustoꝝ carnes. dij vindicãt tua facta: ⁊ seipsos vltiscunt nõ prodest tibi tua oõ: qꝛ tã in agone penitens facta tua turpia habẽt morbi timere debueras qñ ipsis multa rapueras. Allego. p miluũ manus hoies q̃ in extremitate vite posiũ recurrũt ad ꝓscientiã videtes q̃ male egerũt: tñc volunt pñiam agere: sed tñc tarde est. ⁊ sic ad vltimũ morte oppriminũt ꝓpter sua mala opa. Frustꝛ talis ẽ q̃ cõmisso malo audet in suis malis locꝰ scelꝰ circuire. C Confirmat milu⁹ iacet mole. i põdere morbi. i. infirmitate. q̃ p ⁊ precat matrẽ vt det sacra. i. sacrificia q̃ p ⁊ pces supie. s. dijs supplicib⁹ fabulose loquẽdo mat ait. i. dicit. o mi nate lesisti deos ⁊ sacra. i. sacrificia deoꝝ. dij recolunt. i. recordant impia facta. i. tua pecꝰ siue forefacta dij vltores. i. vindicatores seu punitores criminis. i. pcti pensant dare vel facere penã ꝓ crimine. pena fuit timẽda dũ. i. qũ turbasti sacra. s. deos timore cogit te esse piũ m es pꝛ ꝓpter timorẽ quem habes de eterna dãnatiõe. ⁊ pena. s. futura facit te esse fidelẽ. hic timor venit cũ nece sera. i. tarda. ⁊ hec pietas venit. s. cũ nece sera i. tarda. q. d. q debuisset mori anteq̃ tãta mala ꝓpetrasset cur ille sup. q̃ maculat vitã. s. patꝛis incolit. i. adorat aras mũdas. i. altaria ⁊ sacrificia ecclesie. ⁊ cur ille sup. quẽ sua facta ꝺ est pecꝰ premsit. i. oppressit leuat aliena. s. facta vel peccata.

De irundinibus ⁊ aliis auibus.

VT linum pariat de lini semine semen
Nutrit hum⁹: sꝛ aues tãgit irũdo metu.
Hic ager hoc semẽ nobis mala vincla minatur
Vellite pro vestris semina sparsa malis

Turba fugit sanos monitus: vanosq; timores
Arguit: exit humo senex a herba viret.
Rursus irundo monet instare pericula: ridēt
Rursus aues: homines placat irundo sibi
Cunq; viris habitās: cantu blanditur amico
Nam p̄reuisa minus ledere tela solent.
Jam metitur linum: iam fiunt rhetia / iam vir
Fallit aues / iam se conscia culpat auis
Utile consilium qui spernit inutile sumit
Qui nimis est tutus rhetia iure subit.

¶ Hic docet nos actor vt nō spernam⁹ consiliū bonū: q; q̄ bonū ꝯsiliū spernit malū inuenit. vel nō spernam⁹ cōsilia salutifera recta ⁊ vtilia: hoc est ne cadamus in opprobria: qđ ꝓbat dicēs. Cū aues essent pariē ꝯgregate ⁊ volentes ire ad spaciū inuenerūt quē dā rusticū seminantē linū in campo: ⁊ hoc p̄ mihi lo tenuerūt. vidēs hoc irundo dixit alijs auibus. hoc est malū pro nobis q; ex isto lino fient rhetia cū q̄bus capiemur. venite euellamus eū. aues ꝙo irundinem deriserūt. deinde vt fructificaut semen iteꝝ irūdo dixit eis. malū est hoc venite euellamus illud. nā cū creuerit exinde fient rhetia ⁊ humanis possim⁹ capi artibus. Oēs verba irūdinis deriserūt. respuētes eius cōsiliū. vidēs hec irūdo ad hoies se trāstulit siue trāsfert vt tuta esset subijciēs se eis. Aues ꝙo q̄ respuerunt modice valentes audiētes consiliū irundinis rhetib⁹ retente fūt Ille ꝙo securus vixit q̄ nō habet qđ timeat. Allego. Tu debes insudare bonis operibus: ne dyabolus te seducat ab eis. Per aues intelligum⁹ petōres. per irundinē spirituales q̄ semp̄ monent eos vt se abstineāt. illi ꝙo respuētes monitorem venit dyabolus ⁊ rapit p̄ rhetia. i. p̄ opa mala ⁊ deducit eos ad infernū. ¶ Construe. humus. i. terra nutrit semen lini vt pariat linū de semine lini: sed irūdo tāgit. i. alloquit aues meū. hic ager ⁊ hoc semen minant nobis vincla. i. vincula mala. velite. i. eradicate semina sparsa vestris malis. turba. s. auiū fugit monitus sanos. s. irundinis q; p̄ ⁊ arguit. i. reprehendit vanos timores. semen. s. lini exit humo. i. ab humo ⁊ herba viret. irundo monet rursus. i. iterato instare. i. obuiare pericula. aues rident rursus. irundo placat homines sibi q̄ pto ⁊ irundo sup. habitans cū viris blandit cantu amico. i. dulci. nam p̄ q; qua tela preuisa solent ledere minus. linū metit iam. i. de presenti vir fallit. i. decapit iam. i. de presenti aues. auis cōscia. i. res siue culpabilis culpat se iam. i. de presenti. ille sup. qui spernit consiliū vtile sumit consiliū inutile. ille sup. q̄ est tutus nimis subit. i. intrat rhetia iure. i. ratione.

Finit p̄mus liber fabularū. Jncipit secundus de gentibus volentibus regem.

Fabula nata sequi mores ⁊ pingere vitam
Tāgit quod fugias quodq; sequaris iter.
Rege carens nec regis inops sine rege: nec exlex

Ablęz iugo gessit attica terrā iugum
Libertas errare negās se sponte coegit
Et pudoꝛ ob legem foꝛtioꝛ ense fuit
Ne libitum faceret regem plebs liberā fecit.
Et que non potuit pellere iussa tulit.
Reꝛ cepit laniare truces: punire nocentes
Queęz leuanda leuās: queęz pꝛemēda pꝛemens
Hos onerat nouitas ciues in lege nouella
Quod leuiter possent vix potuere pati.
Urbem triste iugum querula ceruice serentē
Esopus tetigit consona verba mouens

¶ In pncipio huius scōi libri nos docet actoꝛ q nō subdam⁹ nos alicui potē tnęvel correctiōi. Ille em̄ secure vuit qui non habet quē timeat: vt pbat in fa bicēs. Athenienses liberi ⁊ simplices rege carentes bona voluntate sibi seruie bant. sed sdepti praui⁹ ꝙsilia regē sibi ꝙstitui petierunt inter se qui improbos cōpesceret: potētes puniret. quo facto multi terrebant ⁊ puniebant. sed quia graue erat pati plebiscita ⁊ leges qō erat eis inconsueti deuitabant conuersi in penitentiā. Allego. o tu q̄ liber es nō vendas libertatē tuā pro tempoꝛali bus: ne puenias in dānationē ꝑpetuā: per athenienses intelligimus xpianos quos xps redemit suo pcioso sanguine. ¶ Cōstrue. fabula nata sequi mores ⁊ pingere. i. scribere vitā. angit. i. demōstrat inter quod fugias. i. fugere debe as ⁊ tangit iter qō sequaris. terra attica. i. sic appellata carēs rege. nec p ⁊ nō nō inops. i. paup regis. i. ppē carentiā regis. nec exiex. i. nō sine lege rege. i. sine regevel rege carēte: ⁊ sine iugo. i. sine seruitute portauit ingū. i. seruitutē liber tas negās errare. i. deuitare coegit se spōte. i. q̄ habitātes illā terre subiugerūt se sponte iugo. i. seruituti regis ⁊ pudoꝛ. i. verecundia fuit foꝛtioꝛ. i. crudelioꝛ ense ob legē. i. propter legē quam dedit eis reꝛ. plebs existens sup. libera fe cit. i. ordinauit regē ne faceret libitū. i. voluntatē suā ⁊ iussa. i. pcepta que nō potuit pellere. i. tollere. reꝛ leuans queęz leuanda. i. exigens et tollens tus siue emendas et premens. i. opprimens queęz premenda. i. opprimenda cepit laniare. i. vexare siue punire truces. i. crudeles ⁊ malefactoꝛes et punire nocentes. nouitas onerat hos ciues in lege nouella. potuere pati vix illud sup ple quod possent pati leuiter si non fecissent regem. esopus mouens. i. dicens verba consona tetigit vrbem ferentem iugum id est seruitutē ceruice. i. in ca pite querula. i. conquerente.

De ranis petentibus regem

O Uni nihil auderet ludētes ledere ranas
Supplicuere ioui ne sine rege foꝛent
Jupiter huic voto risum dedit/aula secūdas
Rana pręces: subitum̄ sentit in amne sonum

Nã ioue dante trabẽ/trabis ictu flumine moto
Demersit subitus guttura rauca tumor.
Placato redière metu vidère tigillum
Stando p̃cul segem pertimuere suum.
Ut nouere traben per se non posse moueri
P̃o duce fecerunt tercia vota ioui.
Jra iouem mouit:regem dedit.intulit idrum
Idrus hiante gula cepit obire lacum.
Clamitat ecce lacus morimur/pie iupiter audi
Jupiter exaudi iupiter affer opem.
Nos sepelit venter nostri sumus esca tyranni
Auser cedis opus/redde quietis opes.
Jlle refert:emptum longa p̃cce ferte magistrũ
Vindicet eternus ocia spreta metus
Omne bonũ p̃cium nimio vilescit in vsu
Fitq; mali gustu dulcius omne bonum
Si quis habet qđ habere decet sit ietus habendo
Jterus nõ sit qui suus esse potest.

¶ Iber fabula rñdet p̃cedenti p̃cordãs cũ ea: in cui⁹ p̃cordatiõe dicit actor q̃ nõ subijciamus nos alicui ptãti cũ simus liberi. qđ p̃bat dicẽs. rane nemorũ memores q̃ in palude libere iudẽtes rogauerũt iouẽ vt haberẽt regẽ. Cũ vero peteret iupiter risit: sed ranis fero clamantib⁹: trabs desup cecidit de celo in medio fluminis loco regis data. trabs p̃o flumine moto ranas pterritas diu tacere coegit: sed tandẽ rane redierũt placido motu respicientes trabẽ q̃ videntes q̃ nõ erat nisi vnũ lignũ ascẽderũt desup q̃ illudebãt. itez̃ p̃ducere fecerũt iouu vota. Jupiter cõmotus misit eis idrũ loco regis qui mox singulas ranas deuorauit. rane p̃o sicẽtes se perditas clamabãt. O iupiter succurre nobis q̃ morimur oẽs. Jupiter air. Dederã vobis regẽ humilẽ quẽ remissus q̃ clamastis: sustinete ergo qđ habetis. Allego. q̃ iouẽ deũ intelligim⁹. q̃ ranas iudeos quos cũ educeret de terra egypti dẽtauerũt eũ dicẽtes. Nunqđ panẽ potent dare ad manducandũ: deus vero misit eis mãna de celo. illi gũt per crapulã noluerũt p̃tem esse q̃ itez̃ deũ ad irã p̃uocauerũt. tandẽ deus misit eis cenomices: sed multi ex eis p̃ius mortui sunt q̃ comedissent. ¶ Cõstruendũ q̃ qñq; nihil p̃ nõ q̃ aliqđ p̃ nõ q̃ auderet iedere. ranas iudẽtes rane sup. supplicauerũt illi deo (fm fabulas) ne forent. i. essent sine rege. iupiter ille deus dedit rũm. huic voto. i. ofoni. rana ausa facere sup. scbas preces sensit. Jouẽ subuũ in amne. i. in aqua. nam pro q̃ q̃ ioue dãte trabẽ in flumine. i. aqua moto. i. motu. ictu trabis. sumor. hibunus scz trabis demersit. i. submersit guttura rauca. i. ra-

nas: qz audito trabis sonitu omnes ille rane sub aquis fugerūt nō audētes eti
re pre nimore metu placato .i. pretermisso rane sup. revicre vivere ingulum .i.
trabem ꝙ pretimuere fuit rex e. s. trabē stando pro qui .i. a longe vt pro postq̄
postq̄ nouere .i. nouerūt trabē nō posse moueri per se fecerūt terras pots io=
ui pro duce .i. vt haberent regē ira mouit .i. cōmotionē ꝙ iupiter sup. debit
regem f ranis .ꝙ intulit .i. intus posuit p dū .i. colubꝫ .q. d. q posuit colubꝫ in
fra lacum .i. ranas existētes in lacu guia hiante .i. aperta lacus clamitat .i. re=
ne existētes in lacu clamitant. O iupiter ecce morimur o iupiter pie auxi nos ꝙ fu
sup. iupiter exaudi. iupiter affer .i. presta opē. venter .i. colubu fepelit nos ꝙ fu
nus esca nr̄i tyrāni .s. colubu aufer .i. tolle opus cedis .i. morte .s. colubꝫ ꝙ red
de opes q̄tas .i. libertatis. ille s. iupiter refert .i. dicit ferte .i. sustinete magistꝫ
s. regē emptū longa pce. metus eternꝰ .i. merot ppetuus in quo ppetuo erunt
existētes sub regis potestate. vindicet ocia spreta .i. libertates in qb⁹ erratis dū
rege carebatis. oīe pcū boni vilescit in nimio vsu: qꝫ p ꝙ oīe bonū fit vilꝰ
gustu mali .i. p gustationē mali. Si q̄s .i. si aliqs habet illud sup. qđ decet .i. de
cens est hꝫ sit letus .i. iocūdus habendo illud sup. ille sup. q̄ potꝫ esse iuus .i. in
sua potestate ꝙ libertate nō sit alterius.

De accipitre ⁊ columbis.

ACcipitrem milui pulsurum bella colūbe.
Accipiunt regem: rex magis hoste nocet
Incipiunt de rege queri q̄ sanus esset
Milui bella pati q̄ sine marte mori
Quicquid agas sapienter agas: ⁊ respice finem
Ferre minora volo ne grauiora feram.

¶ Hic docet actor ne meurram⁹ penas pticipū vel malū: qꝫ inter duo mala mi
nus malū est eligendū: qđ pbat di. Quedā colūbe volātes turbationē milui
euadere accipitrē in regē elegerūt: sub cui⁹ potestate ⁊ defensiōe se saluas pu
tabant. iste vo fingēs culpā ꝙ corruptionē faciēs repit eas deuocare magis
q̄ miluus. tūc ex illis aut vna .i. cui⁹ ꝙ melius esset pati bella milui q̄ sub accī=
pitris ptātē esse. Allego. plus valet aliqđ pati propter deū q̄ ppē gloriā hu⁹
mūdi. q colūbas petōres q̄ diabolū sibi in regē elegerunt qui traxit ad infer=
num/ vbi est fletus ⁊ stridor dentiū. Accipiter debet dici secūm bur. in sūma sua
⁊ non ancipiter. ¶ Construe. colūbe accipiūt accipitrē regē .i. pro rege pulsu=
rum .i. depulsum. bella milui .i. illius ans q̄ defenderet eas a minor. rex accipi
ter nocet magis .s. colūbis hoste .i. minor eas devorādo. columbe sup. incipiūt
queri .i. cōqri de rege .i. de accipitre. dicētes sup. q pati .i. sustinere bella mil=
ui esset sanꝰ .i. securꝰ .i. ienus q̄ mori sine marte .i. sine bello ppꝰ milui. agas
sapienter q̄quid agas sup. ⁊ respice finē .s. actus tui. pone ferre .i. pati minora
ne pro vt ⁊ nō feram .i. patiar grauiora .i. peiora.

De fure ⁊ cane.

HAbre vocante canē p̄tēlo mane re panis
Spreto pane canis taba verba mouet
Ut sileam tua bona volunt furtiq̄ laborant
Esse nocuit/ panem si fero cum cane feres

Fert munus mea dãna tuũ/latet hamus in esca.
Me pꝛuare cibo cogitat ille cibus.
Non amo nocturnũ panẽ plus pane diurno
Aduena plus noto si placet hostis hero
Non rapiet noꝛ vna mihi bona mille dieꝫ
Nolo semper egens esse semelqꝫ latur.
Latratu tua furta loquaꝫ/ni sponte recedas
Hic silet ille manet:hic tonat ille fugit.
Si tibi quid detur cur detur respice:si des
Cui des ipse nota/teqꝫ gulose doma.

¶ Hic docet actorne amittamus ꝓpetua vt intelligam⁹ qꝫ vtile ꝛ qꝫ inutile sit ad ips bene viuere ꝛ ad ips egere:qõ ꝓbat di. Quidã fur veniẽs ad cuiusdã domũ patrisfamilias vidẽs canẽ impedientẽ loca furti pourexit panẽ volẽs eũ placare.Cui canis dixit. Nõ das hũc panẽ gratis:sed vt rapias que custo dio.si te sustinerẽ auferres que cupis.qs mihi panẽ daret deinceps cuꝫ fame fuero motus qs dabit:nolo gustu amittere cibũ ꝓpetuuꝫ. tuã gram vel tua numera nolo vt os meũ cesset imo pot⁹ latrabo ꝛ familiã suscitabo et te furẽ inuocabo:si manes nõ silebo. Allego. iste fur est demon ꝑsentãs bona opera hmus mũdi vt possit auferre anmã quã deus dedit tibi. per domũ/deũ. per canẽ quẽlibet hoiem cauentẽ se a dyabolo. ¶ Construe.fure vocante canem munere pretenso.i.ꝑtato.s.cani per ipm furẽ canis mouet.i.dicit talia verba pane spreto.i.refutato.o fur sup.tua dona volũt.i.requirũt vt ego sup.sileam .i.taceã qꝫ ꝑ ꝛ laborant locũ.i.occasionẽ furti esse.i.adesse si fero.i.si porto vel accipio panẽ.s.quẽ mihi ꝑtas feres.i.portabis siue furaberis cuncta.s.bona mei dñi tuũ munus fert mea damna.hamus latet in esca ille cibus.s.tuus pa nis cogitat pruare me cibo.i.pane dñi mei nõ amo plus panem nocturnũ.i. vni⁹ noctis pane diurno.i.quotidiano.aduena.i.alienus nõ placet mihi plus noto.i.cognito.ꝛ hostis nõ placet mihi plus hero.i.dño meo vns noꝛ non ra- piet.i.nõ tollet mihi bona mille dieꝫ.nolo esse egens.i.pauꝫ semp. qꝫ pro ꝛ si fur semel ego sup.loquar.i. manifestabo tua furta latratu nisi recedas spõte hic seꝫ canis silet.i.tacet ille seꝫ fur manet.hic seꝫ canis tonat.i.latrat. ille seꝫ fur fugit.si quid.i.si aliquid detur tibi respice cur.i.propter quid detur tibi:ꝛ si sup.des ipse.i.tuipse nota.i.considera,cui des. qꝫ pro ꝛ o gulose doma.i. casti- ga te.s.per sobrietatem.

De succula ꝛ lupo.

VUlt lup⁹ vt pariat maturũ succula fetũ
Seqꝫ noui curã spondet habere gregis.
Sus ait:hac cura careas/mihi nolo mĩstres
Noꝛrent oblequiũ viscera nostra tuũ
Ꝓcul vt tutos liceat mihi fundere fetus

I procul ⁊ pietas hec erit apta mihi.
Pro natis natura iubet timuisse parentes
Fine dato verbis hic abit illa parit.
Tempore nō omni non omnibus omnia credas
Qui misere credit creditur esse miser.

¶ Hic docet actor vt malis ⁊ peruersis nō credam⁹ nec eor⁹ filia: qō probat dicēs. Cū sus quedā partu q̄nuret venit ad eā lup⁹ dicēs. O sus paritas absq; vicio vt fungar obstetricis vice: generes fideliter ⁊ custodiā locū diligent. Succula videsne lupū loq̄ fallaciter/cōsiliū ⁊ monitionē repudiauit dicēs. Ne cures de ptu meo. q̄ nolo te grauare p̄ hāc custodiā sed si recesseris secure pa rnā. q̄ olim tu ⁊ mater tua fuerūt neīs. recedēte eo stati pepit illa. q̄ si credē voluisset infelicissime pepisset. Allego. p lupū dyabolū/p quē holem q̄ permit tit delectationē huⁱ⁹ mūdi ⁊ natis. i. bonis opibus repellit dyabolū a se. ¶ Cō strue. lupus vult. i. req̄rit vt succula. i. illud aial pariat fetū. i. suos suculos. q̄ p ⁊ lup⁹ sup. spōdet. i. promittit se habere curā gregis non. i. suculor⁹ sus ait. i. dicit tu sup. careas hac cura. nolo q̄ tu sup. mīstres. i. seruias mihi nr̄a viscera. i. nostri suculi horrēt. i. abhorrēt tuū obsequiū. i. tuū seruitū. I. i. vadere cede procul. i. lōge vt liceat. i. licitū sit mihi fundere. i. parere fetus. i. natos tu tos. i. securos I. i. recede p̄cul. ⁊ hec pietas erit apta. i. q̄uenies mihi natura iubet pro natis. i. pro filijs. fine dato verbis. hic. s. lupus abit. i. recedit illa. s. sus parit. nō credas oīa oībus loquēnb⁹ sup. nō oīa tpe. i. in aliquo tpe. ille sup ple qui credit misere. i. temere creditur. i. dicitur esse miser.

De terra que murē peperit.

TErra tumet tumor ille gemit gemitusq̄
Partū: fere perit sex⁹ vterq̄ metu fatet
Cū tumeat tellus mōstrat se magna daturā
Horrent ⁊ trepidant ⁊ prope stare timent
In risum tumor ille redit: nam turgida murem
Terra parit/locus est quod fuit ante timor
Sepe minus faciūt hoīes qui magna loquūtur.
Sepe gerit nimios causa pusilla metus

¶ Hic docet ne terreamur ab his q̄ nō sūt timēda. ⁊ ne timeam⁹ eos q̄ garrulantur: qō probat di. Quidā mōs inflabat q̄si volēs aliq̄d parere: ita q̄ oīs terra circūquaq̄ turbata fuit: ⁊ post gemit⁹ mōs pepit murē. fama huⁱ⁹ post diuulgata est. vñ q̄ magis mouebūdi erāt q̄ualuerūt p̄ loco illū tumorē hītes Allego. p murē magnates q̄ pauperibus minant ⁊ eos occidere volunt. demū ille tumor redit in risus. Fructⁱ⁹ talis est. nolite timere illos q̄ corpus occidere volūt. sed illū q̄ corp⁹ ⁊ aiam occidere pōt. ¶ Cōstrue. terra tumet. i. inflat ille tumor gemit. q̄ pro ⁊ gemit⁹ fatet. i. notificat partū. vterq̄ sepe. s. vir ⁊ mulier perit fere. i. q̄si metu. i. pre timore cū tellus tumeat mōstrat se daturā magna. hoies ⁊ mulieres sup. horrent. i. dubitāt ⁊ trepidāt. i. curūt āt ⁊ timēt stare prope. ille tumor redit. i. vertit in risum. nā p. qr. q̄ terra turgida. i. inflata, vel

grossa parte mure ⁊ illud sup. quod fuit timor ante. i. ꝺus est locus. i. indus vel risus. hoies sup. ꝺ loquunt ni agna facit sepe minꝰ ꝙ loquant sup. causa pusilla. i. parua gerit animos metue. i. magnos metus.

De lupo ⁊ agno

QUm grege barbato dū ludit iunior agnus
Tēdit in hūc lupus dissona verba mouēs
Cur olidā mūda sequeris plꝰ matre capellam
Lac tibi prꝫberet dulcius ipsa parens
Est prope festina matrē pete munere matris
Lac bibe/nam seruat vbera plena tibi
Agnus ad hec: pia capra mihi lac dulce propinat
Me vice matris alit/me vice matris amat.
Nec mihi sed domino prodest me viuere. viuo
Vt metat a tergo vellera multa meo.
Ergo mihi prꝫstat nutriri lacte caprino
q̄ lac matris habens mergar in orꝫe tuo
Omnes vincit opes securam ducere vitam
Paupertas nihil q̄ miser vlus opum
Nil melius certo monitu/nil peius iniquo
Consilium sequitur certa ruina malum.

¶ Hic docet actor vt nō adhereamꝰ iniquo ꝫsilio videtes ꝺs sit ꝺ ꝫsulat: qō ꝓ bat di. Quodā agno ludēte inter capras lupus trāsiēs de ꝓpe ait illi. Capra nō est mater tua tñ hāc fetidā ⁊ inmūdā quare sequeris: cū si mat tua esset daret tibi lac dulcius. pete ergo ⁊ q̄ illā que te genuit ⁊ tulit te in vētre nouem mēsibus. Agnꝰ ait. Attñ nō quero illā q̄ me genuit sed eā q̄ me diligit ⁊ nutrit loco matris. Agnꝰ itaq̄ ab hoc grege discedere dixit. mihi non ꝓdest viuere cū dño meo ꝺ colligit multa vellera de dorso meo. meliꝰ est igit mihi viuere de lacte caprino q̄ repascere fauces tuas matrē petēdo. Allego. ꝙ agnū quē libet hoiem. ꝙ lupū dyabolū. ꝙ capras delectatiões huiꝰ mūdi. Frugiꝰ talis est q̄ aliqs ꝫuersus nō debet exire clausū ob delectatiões huiꝰ mūdi: ne veniat dyabolꝰ deducēs eū in ignē eternū. ¶ Cōstrue. dū ꝙ qñ: qñ agnꝰ iunior ludit cū grege barbato. i. antiquo lupꝰ tēdit. i. ꝓfert ꝝba dissona. i. discordātia monens in hūc. i. agnū cur seqris capellā olidā. i. fetentē plus mre mūda. ipa parens. i. mater ꝓberet. i. daret tibi lac dulcius ipsa parēs sup. i. mater est prope festina. i. ꝓpera huc accedere pete. i. q̄re matrē: ⁊ bibe lac munere mris. nā ꝙ q̄ mater sup. seruat tibi vbera plena. i. lacte agnꝰ dixit sup. ad hec. i. quē dicta fuit capra pia propinat. i. monstrat mihi lac dulce: ⁊ alit. i. nutrit me vice matris. i. loco matris ⁊ amat me vice mris nec pro ⁊ nō/⁊ me viuere nō prodest mihi sed dño meo sup. quo. vt ipe dñs meꝰ sup. metat. i. sumat multa vellera to eꝫ

multus hostes in mes verbo.i.bosco sive corpe ergo hortat lacte capino ne stat mihi q̃ ego sup hñs lac mris mergar.i.devorer in tuo ore.dicere vitã seruat.i.sperat oñs opes.i.divinos mser vlus opũ id est diuitias nihil pro nõ ꝙ aliquid nõ est aliquid q̃ pauperas nil pro nõ ꝙ aliqd.aliquid nõ ẽ nisi certo monitu.ꝙ nihil pro nõ ꝙ aliqd nõ est pmis iniquo momtu certa ruina.i.malũ sive dãnum sequitur consiliũ malum.

De viro et eius cane.

ARmauit natura canẽ pede: dente iuuẽta
Hic leuis hic mozdax fortis ꝙ inde fuit
Tot bona furatur senium: nam robore pugnat
Corpus/dente/genas ꝙ leuitate pedes
Hic leporem prendit/fauces lepus exit inermes
Illusum domini verberat ira canem
Reddit verba canis: dum me pia pertulit etas.
Nulla meũ potuit fallere preda pedem.
Defendit senui culpam laus ampla iuuente
Nunc mea vis cecidit/facta prioza vigent.
Nullus amor durat nisi fructus seruet amorem
Quilibet est tanti munera quanta facit
Magn⁹ erã dũ magna dedi/nũc marcid⁹ annis
Vileo. de veteri mentio nulla bono.
Si laudas quod erã/quod sum culpare pteruz
Si iuuenem recipis/pellere turpe senem
Se misere sciat seruire qui seruit iniquo
Parcere subiectis nescit iniquus homo.

¶ Hic docet actor ne corripiam⁹ senes ac debiles: qz tpe iuẽtutis erãt amabiles ꝙ fortes qõ ꝓbat dicẽs. Quidã canis fuit in iuuẽtute valde carus dño suo capiẽdo le pores ꝙ alias feras diuersas: sed grauat⁹ senectute dẽtes gerẽs ebetes leporẽ quẽ cepit nõ valẽs tenere gvidit: quẽ dñs irat⁹ pcussit. Canis ait dño suo. cui qualiu diligebas me: cũ fortis erã honorabas me: cũ cepi bona labores me: hic z postq̃ senui nulla mẽtio facta est de ꝓbitate mea. sic amẽ laus iuuẽtutis defendit culpã senectutis. Allego. Quicqd facis nõ vitra vires tuas facias: ita q vires tuas inutiliter expendas in vanitatib⁹ hui⁹ mundi: per cãnẽ quẽlibet hoiem. per venatorẽ. delectatione hui⁹ mundi. per dñm canis bibolũ: qz tpe ꝓbet homini malas delectationes hui⁹ mundi. cũ vero deficit viribus rapit eũ impetuose ꝙ ducit ad infernũ. ¶ Cõstrue. natura armauit ꝙ iuuenit canẽ pede dẽte iuuẽta. i. iuuentute hic. s. canis fuit leuis. hic fuit mordax.

fuit fortis. inde senili id est senectus furatur tot bona nã senili sup. quinat corpus robore. i. fortitudine: ꝙ pruat genas dente. ꝙruat pedes leuitate id est a leuitate hic sez canis prendit id est capit lepore id est illud animal. lepus est fauces inermes. i. debiles ꝙ sine dẽtibus ira dñi verberat canẽ illusit. canis reddit. i. profert verba dicẽs nulla preda potuit fallere. i. euadere me dẽ: dum pro qñ: qñ etas pia. i. iuuenis protulit me. i. dũ iuuenis erã laus iuuenes. i. iunẽtutis ampla id est magna defendit. i. phibuit culpã senij. i. senectutis mea vis cecidit nunc priora facta vigent. i. habent vigorẽ nullus amor durat. nisi fructus seruet amorẽ. Quilibet est tanti honoris vel meriti quanta facit munera dum pro qñ: quando dedi magna erã magnus: ꝙ nunc ego supple marcidus id est plenus annis vileo id est desoleo. nulla pro nõ ꝙ ulla mentio non est de bono veteri. i. antiquo si laudas supple illud quod eram: culpare illud supple. quod sum est supple proterui id est verecundi si recipis id est laudas iuuenẽ pellere id est depellere senem est turpe ille supple qui seruit homini supple iniquo id est malo scias se seruire misere: homo iniquus id est malus nescit parcere subiectis suis supple.

De leporibus a silua fugientibus

Silua tonat fugiũt lepores: pal⁹ obuia venit
Fit mora: respiciunt ante/retroqz timent.
Dum vibrant in mente metus: se mergere pati
Sic metuunt ranas stagna subire vident
Unus ait: sperare licet non sola timoris
Turba sumus: vano rana timore latet
Spem decet amplecti/spes est via prima salutis
Sepe facit metui non metuenda metus
Corporis est leuitas ꝙ mentis inercia nobis
Ista metus causam suggerit: illa fugam
Sic uetuat quicunqz timet ne mole timoris
Spe careat/grauis est spe fugiente timor.
Speret qui metuit nocituro viuere vidi
Spe duce victuros/spe moriente mori.

¶ hic docet actor ne inferam⁹ nobis malũ ꝓpter impedimẽta momẽtanea: ꝙ ꝙ spernus melius licet peius patiamur: qõ ꝓbat dicẽs. Quidã lepores commoti ꝓpter strepitũ vn⁹ arboris cadẽtis in silua ꝓsilũ uerũt ne ꝓputarent in silua ꝓpter timores assiduos. venerũt ad litus cuiusdã fluuij vbi rane stetẽrũt multe: ꝙ vidẽs vnus lepoꝝ ꝙ aliꝰ precat trabẽ in fluuio ꝙ rane timuerũt ꝙ fugerũt in quadã parte fluuij dixit. No solũ nos turbat sum⁹ vano timore. imo etiã rane timuerũt valde. spẽ sustineam⁹ vite: qz sepe post diẽ mestũ seqt̃ lux aurea: sepe post diẽ pluuialẽ seqtur claritas diey. Allego. nõ sis in fide pusillanimis ne cito cadas in desperationẽ: vt lepores. ſz si peccasti age penitẽtiã rediẽs ad fidẽ: ꝙ amplꝰ noli peccare ex⁹ instabilis spẽ recipiẽdo. Per lepo

rees:holes.q; strepitū arboris extremitas vite. ¶ Cōstrue sūa tonat.i. reddit
vel clamat ꝓpter lapsū alicui⁹ arboris lepores fugiūt. paluesceūt obuia.s.le-
poribus mota fit.i. lepores cessauerūt fugere ⁊ respiciūt ad.q; pro ⁊ timēt re-
tro: dū pro q̄sq; vibrāt.i. cogitāt vel reuolūt metus.i. timores in mente vi-
dent ranas pauī se mergere ⁊ fugere stagna metu.s.timore: q; lepor⁹ fugiēti
bus ⁊ q̄sdā natib⁹ ꝓpe ranas trahāt aquā vnus.s.lepus aut.i. dicat licz
ꝺ licitū est spare.i. attendere vel expectare nos sup.nō sum⁹ sola turba.i. so-
cietas timoris.i. nos soli lepores nō sum⁹ nīsi in timore: q; rana latet timoreva
no. decet.i. decēs est nos sup.amplecti spē. spes est ꝓma vis salutis. metus.i. ti
mor facit sup.nō metuēda.i. nō timēda metui.i. dubitari lentas corpis est no
bis: ⁊ merita mēte.i. intellect⁹ est nobis.i. q; sumus lenes corpe: ⁊ graues sue
grossi intellectu ista.s. inertia mētis suggerit nobis metus. illa.s. lentitas corpis
suggerit nobis fugā. ille sup. quicq; timet id est dubitat metuat.i. dubitet sic
id est taluet. ne pro vt ⁊ nēve nō careat spe mole.i. pabore timoris. timor est
graues.i. onerosus spe fugiente.i. recedēte. ille sup. qui metuit.i. dubitat speret
id est spē habeat vidi mouturos viuere sp⁹ duce.i. ducēte: ⁊ vidi supple hoies
victuros moti spe morīte id est recedente.

De hedulo et lupo.

Capra cibū querēs hedulū cōmendat ouili
Hunc illi solida seruat ouile sera.
Natum cauta parens monitu ꝓmunit amico
Ut lateat ne sit in sua damna vagus.
Hic latet: ecce lupus mouet ostia voce capzina
Exprimit: vt patent ostia clausa petit.
Sta ꝓcul hedus ait capzizas gutture fallo
Cum male capzizes te ꝓcul esse volo.
Quod mea sis mater mentitur imago loquendi
Rimula qua video te docet esse lupum.
Insita natozum cozdi doctrina parentum
Cum pariat fructum spreta nocere solet.

¶ hic docet actor vt sequamur ꝓsiliū vtile fugiēdo mutile. qō ꝓbat dicēs Que
dā capra cū iret ad prata filiū in stabulo suo relinquēs monuit cū nō exire: et
q; nō esset vagus i sua dāna: ꝛ vt lateret. capra exīte lup⁹ venēs mouit ostia
exprimēs vocē caprinā. ad quē hedul⁹ p rimulas respiciēs ait. Sta ꝓcul a me
nō itroibis male exprimis vocē mīs mee: nō vt amic⁹ sed vt inimic⁹ volēs sā-
guinē meū. Allego. tu debes eē obediēs: ⁊ q̄cquid parētes tui iubeāt te facere
hoc facias: ⁊ ita cor tuū clandas vt sis mund⁹ ab oīni vicio. p capras spūales
hoies vel prēs. per hedū q̄dā hoiem: q; ipi semp admonēt vt claudāt os ⁊⁹. ne
lupus.i. dyabol⁹ veniat intrās cor alicui⁹. ¶ Cōstrue. capra q̄rēs cibū ꝛmen-
dat hedulū ouili. sera solida.i. firma seruat hūc. s. hedulū illi. s. exprē: q; clausit cū
cū clam parēs.i. mat cauta.i. sapiēs ꝓmunit natū.i. hedū monitu amico.i. dul-
ci ⁊ fideli vt lateat ne provt ⁊ nō sit vagus in sua dāna.i. pcula. hic. s. hedulus
latet ecce lup⁹ mouet.i. cōmouet ostia: ⁊ exprimit.i. loquit voce capina.i. ad mo

vñ capre ⁊ pena vt ostia clausa pateat .i. aperiant hetus ait .i. dicit. O hospes
procul .i. longe capuzae .i. simulatis capre gutture falso ⁊ mz capuzo mul-
volo te esse paul⁹ mago loquendi .i. ficto tua loquendo mentitur ⁹ fis mea
nigater: rimula .i. parua apertura qua video te docet .i. notificat esse lupu docti
na parentu incta .i. incrata cordi nstoz erno sup. spreta .i. neglecta solet ne-
cere: cu pro quis: quis pariat .i. generet vel afferat fructu .i. vtilitatem.

De rustico et angue.

RUstica mensa diu nutritu nouerat angue
Humana potuit anguis a mare manum
Gratia longa viri subitam mutatur in iram
Ira per anguineum dirigit arma caput
Vulneris actoz eget/se vulnere credit egenum
Angui pro venia supplicat/anguis ait.
Non ero securus cum sit tibi tanta securis
Dum cutis hec memozat vulnera scripta sibi.
Qui me lesit item ledet si ledere possit
Expedit infido non iterare fidem
Sed quia te pigut sceleris/scelus omne remitto
Nam gemitus veniam vulnere cozdis emit.
Qui pzinio nocuit vult posse nocere secundo
Que dedit infidus mella venena puto.

¶ Hic docet actor ne teneamus fidē infidelibus: ⁊ ne habitemus cū suspectis
q̄ aliquo mō offendere possunt: qō ꝓbat dicēs. Serpens ꝙ⁹ in domo cuiusdā
rustica cōsueuit habitare vt nutriret illū: sed nō longo tēpore post hūc cepit o-
dire: quē vulnerās post modicū ips cecidit in paupertatē rusticus credēs ce-
lubrū esse causā sue pauptatis putans itez fieri diues si serpens sibi pepcisset
penā qō fecerat rogauit eū. Cui ille aut: qz pentes parco tibi: ꝛ tñ nulli creatris
dorsi mei clausa ⁊ sanata fuerit nō credā fidē integrā redire nec in gratiā tecū
sed oblitiscere sequi ꝓpositū. Allego. qñ offendisti deū age penitētiā ⁊ ipe pcet
tibitū petā tua in conspectu dei semp sūt ostensa ⁊ in eo⁹ mia. ꝙ serpentē deū.
ꝙ rusticū quēz hoiem. ¶ Cōstrue. mēsa rustica .i. rustici nouerat .i. cognouerat
diu .i. longo tpe anguē .i. serpentē nutritū .i. per rusticū anguis .i. serpēs. potuit
id est debuit amare manū humanā .i. rustici q̄ eā nutrierat. Gratia longa viri
mutat in iram subitā ira .i. viri dirigit arma in anguinei caput .i. caput serpē-
tis actor vulneris eget .i. condolet ⁊ credit se esse egenū .i. miserū vulnere id est
ꝓpter vulnus qō fecerat angui. ⁊ supplicat angui provenia id est petit angui
venā anguis ait. id est dicit nō ero securus: cū tāta .i. tā magna securis sit tibi
dū pro qñ: qñ mea cutis .i. pellis memozat id est recordatur vulnera scripta id
est facta sibi ille supple qui lesit me ledet itē id est iterū si possit levere. expedit
id est expediēs est nō iterare fidē infido. sed qz pigut te sceleris id est ꝙ nō me
totaliter lesisti seu interfecisti remitto tibi omne scel⁹ .i. penā nā pro qz gemi

ms cordis emit venā vulnerasse sup. qui nocuit ꝓmo vult posse nocere. sc̃o mella que insidias debit puto esse sup. venena.

De ceruo ⁊ oue.

CErnus ꝑsente lupo oui sic intonat: amplā
Vas tritici debes reddere redde mihi.
Sic iubet esse lupus: paret timor: illa iubenti
Namq; die fixo debita spondet ouis
Fit moza cernus ouē vexat ꝓ federe/ceruo
Inquit ouis: non stant federa facta metu
Me decuit ꝓsente lupo quecūq; fateri
Me decuit fraudem pellere fraude pari
Cum timor in pacto sedet ꝓmissa timore
Arent: nil fidei verba timentis habent

¶ Hic docet actor q̄ nō inferamus alicui iniuriā vt nō impleam⁹ ea q̄ nō ꝓmisimus q̄s ꝓbat vi. Quidā cernus arrabat ouē ꝓ modio tritici dicēs hoc mihi dedisti: ⁊ vt fortior esset adiuit lupū q̄ ꝑhare disposuit ⁊ iudicare. ouis coacta ⁊ victa ꝓmisit reddere licet nō accepert. die monstrato assignata cernus ad ouē ꝓ suo debito venit. cui hec aut. ꝓmissio facta metu nō sta tm federe/ deꝯ ꝓmissio ꝓfectus fū toti fecī resistendo fraudi tuę ⁊ tuis lupi. Allegoria qñcūq; ꝓpter fauorē malū alicui ꝓmisisti post rā nō facias. ꝑ cernū pastos hoies. ꝑ agnos simplices ⁊ multos quos calumiatores isti sepe trahūt in causā dicētes hoc mihi teneris. ꝑ lupū iudices q̄ affirmāt ⁊ iubēt es q̄ nō te nenī ꝓsoluere. ¶ Cōstruc. cern⁹ intonat. i. dicit oui sic. i. talit lupo ꝑsente tu sup. debes reddere mihi sup. vas amplū. i. plenū tritici. i. de tritico redde mihi. lup⁹ iubet esse sic. i. talit ille timor paret. i. obedit iubēti. s. lupo nā ꝑ q. q̄ ouis spōdet. i. ꝓmittit reddere sup. debita die fixo. i. ordinato ꝑ lupū moza fit cern⁹ vexat ouē ꝑ federe. i. ꝓmissiōe ouis inq̄t. i. dicit cerno federa. i. ꝓmissiones facte metu nō stant. i. nō tenent. me decuit. i. decēs fuit fateri. i. cōfiteri dicta lupo ꝑsente. me decuit pellere fraudē. i. deceptionē fraude pari. i. simili. ꝓmissa timore arent. i. annihilant cū ꝓ qñ: qñ timor sedet in pacto: nil ꝓ nō ⁊ sic quid verba timentis nō habēt aliquid fidei. i. nō habēt fidem.

De musca ⁊ calud.

MUlcā ꝓmit caluū: muscā vult ꝓmere calu⁹
Vt muscā feriat se ferit: illa ridet.
Caluus ait: parca iubet vicina iocari
Si ferior rides/si feriare cades.
Solpes ero decies ictus: semel icta peribis
Est mea ꝓmpta mihi gratia surda tibi.

Iure potest ledi ledens vt ledat in illum
Unde breuis cepit lesio magna redit

¶ Hic docet actor ne inferamus malū alicui: ppter qđ nosmetipsis possim⁹ nocere dicēs: q cū qdā esset calu⁹ venit ad eū musca ⁊ cepit eū pūgere ⁊ mordere aculeo suo: q volēs muscā ferire magis se ferit. Cui ait calu⁹. Pes vicina facit te ridere ⁊ letari. nūqđ nescis si milliesies pcutiā me nō mihi nocebit ⁊ manus cū mea mihi ē leuis sz erit tibi grauis ⁊ maligna qz semel tacta pibis: sz si ego ferā me milliesies nō dolebo. Allego. p hoc intelligēdū est q resistēdū est ad q̄uis mala q̄ nobis occurrūt ppt deū. p caluū bonos homines. p muscam pravos q̄ sepe iustos cruciāt: sed th̄ sustinere debem⁹ ppt deū. ¶ Cōstrue. musca p̄mit. i. attediat vel pūgit caluū. calu⁹ vult ledere. i. pcutere muscā ⁊ calu⁹ sup. ferit se vt feriat muscā. illa. s. musca ridet. calu⁹ ait. i. dicit p arcā. i. mortem vicina. i. ppinqua iubet te iocari tu sup. rides si p qz: qz feriar si feriare. i. feriaris cades. i. morier z ego sup. ict⁹. i. pcussus decies ero sospes sz tu icta. i. pcussa semel pibis. mea grā est ppta mihi ⁊ surda tibi. ledēs pōt ledi iure. i. rōe vt ledat magna lesio redit. i. vertit in illū. vñ brevis lesio sup. cepit. i. incepit.

De vulpe ⁊ ciconia.

UUlpe vocāte venit: sperat qz ciconia cenā
Fallit auē liquidus vulpe vocante cibus
Cum bibit illa cibos: solum bibit illa dolorem
Hic dolor in vulpem fabricat arma doli.
Sūt pauci mora parua dies auis inqt: habem⁹
Fercula que sapiūt dulcis amica veni.
Hec venit: hec vase vitreo bona fercula condit
Ac solam recipit formula vasis auem.
Laudat opes oculis vasis nitor/has negat ori
Formula: sic geminant bilus odor qz famē
Sic vulpes ieiuna redit: sic fallitur audens
Fallere: sic telo leditur ipse suo.
Que tibi non faceres alijs feciſſe caueto
Ulnera ne facias que potes ipse pati.

¶ Hic dicit actor q nō faciam⁹ alijs q̄ nobismetipsis vident esse ptraria: ⁊ q nos timeam⁹ deluōes: qđ pbat di. Cōsociata est vulpes ciconie: vulpes sep exīs callida ⁊ fallax mutauit ciconiā ad suā cenā. Puis itaq cena parata ⁊ escis patis dedit ei in vase plano comedere: de quo vti nō poterat ppter amplitudinē vasis ⁊ latitudinē humiditatz cene: qz dedit sibi fercula humida q debebāt esse liqda deridēdo ciconiā. Post modicū tpis ciconia volēs reddere talionē/mutauit vulpē dia fercula pponēs in vase vitreo hāte formā lōgā ita q nullo modo vulpes caput suū ponere potat. sed th̄ q vitr⁹ fercula dul-

cia sibi adhibita vidit. Ciconia ait vulpi. Expulsare vt faciem in cōuiuio meo sicut ego in tuo feci. At illa rīdens ait. bñ sapiūt ista cibaria. Allego. nota fidē esse tenendā quā pmisim⁹ fidelit deo ⁊ ei seruire cū oñi deuotiōe. vñ dicit. Fidē mēsura qua mēsi fueritis remetiet vobis. p vulpē quālibet hoīem: q cū portat ad baptizādū qrit credis i deū. Et rīdet. credo. ⁊ pmittit fidelit fidē obseruare. ¶ Cōstrue. ciconia venit. qz p ⁊ sperat cenā vulpe vocante. cibus liquous. i. clarus fallit. i. decipit autē. s. ciconiā vulpe vocāte autē sup. cū illa. s. vulpes bibit cibos. illa. s. ciconia bibit solū dolorē qz bibere nō poterat hic dolor fabricat. i. cogitat arma doli. i. fraudis in vulpē. i. cōtra vulpē dies sūt pauci. s. in numero ⁊ mora est parua. i. post modicū tps anis mqt. i. dicit. s. vulpi. nos sup. habemus fercula. i. cibaria. q̄ sapiūt o dulcis amica veni. hec scz vulpes venit hec. s. ciconia condit bona fercula vase vitreo. i. in vase vitreo ac p ⁊ formula .i. parua forma vasis recepit solā auem. nitor vasis laudat opes. i. epulas oculis scalz vulpis. formula scalz vasis negat id est denegat. has scaliz dapes ait. scz vulpis qz p ⁊ visus ⁊ odor dictas epulas geminant. i. augmētāt famē. s. vulpis. vulpes recedit sic. i. taliter ieiuna. ⁊ vulpes sup. audens. i. plumens fallere. i. decipe fallit. i. decipit. ⁊ ipa vulpes sup. ledit sic suo tēpore. i. deceptione. ⁊ tuipse sup. caueto feciste alijs ea que nō feceris tibi. ne pro ⁊ nō. ⁊ nō facias illa vulnera que tuipse nō potes pati.

De lupo ⁊ capite superbo.

Dū legit arua lup⁹ repit caput arte superbū
Hoc erat humanis ars pretiosa genis
Hoc lupus alterno voluit pede verba reuoluens
O sine voce genas o sine mente caput
Fuscat ⁊ extinguit cordis caligo nitorem
Corporis: est animi solus in orbe nitor.

¶ Hic docet actor vt magis adipiscamur intellectū qz pulcritudinē qđ ꝓbat d. qđā lup⁹ trāsiēs p cāpū vni⁹ mortui caput inuenit pulcerrimū: ⁊ cepit mouere suis pedib⁹ d. caput ēt tā pulcritudinē ⁊ decorē habes sed cerebro careS in quo ꝓsistit sapiēcia. Allego. q plus valet scia ꝙ secularis potētia. p caput horez ⁊ decorē hui⁹ mūdi intelligim⁹ q sūt sine voce. i. sine sapiētia diuina. vel etiā sūbi ⁊ diuites ꝓhibent intelligi p caput lup⁹. i. de⁹ ait. o vos decores depicti huius mūdi bonis scz heu sine voce. i. gr̄a mea ⁊ regno p̄ris mei. ¶ Cōstrue. dū. p qñ qñ lup⁹ legit aruā. i. ꝓgit p cāpos repit caput superbū arte ars preciosa erat hoc genus humanis. lupus voluit. reuoluit hoc caput sup. pede alterno. i. nūc cū vno pede ⁊ nūc cū altero dicēs. interiectio admirātis: miror has sup. genas esse sup. sine voce. ⁊ miror hoc esse sine mente. i. sine intellectu caligo. i. obscuritas cordis. i. intellectus fuscat. i. obfuscat ⁊ extinguit. i. annulat nitorē corporis. solus nitor animi. i. anime est laudādus sup. in orbe.

De graculo ⁊ pauone

Graculus inuento nitidi pauonis amictu
Se polit ⁊ socias ferre superbit aues
Quem forte pauonē pauonis penna fatetur
Pauonum generi non timet ire comes.

Pauo dolum sentit: falsi pauonis honorem
Increpat: & domitam verbere nudat auem
Nuda latet: socios q; fugit/minuitq; pudorem
Sic putat hunc diro corripit ore comes
Ascensor nimius nimiũ ruit aptus in ymis
Est locus hic leuis/est illa ruina grauis.
Qui plus posse putat sua q̃ natura ministrat
Posse suũ superans se minus esse potest
Si tibi nota satis nature meta fuisset
Nec vilis nec inops nec sine veste fores
Cui sua nõ sapiunt alieni sedulus auceps
Quod non est rapiẽs delinit esse quod est.

¶ Hic docet actor q nõ vsurpem⁹ nobis bona aliena/& vt sim⁹ contenti his q̃ no bis natura contulit. qõ ꝓbat di. Graculus muẽtis pennis pauonis se veste tulit pauonib⁹ se sociãdo. Cũ ergo sciẽtes pauones graculũ vsurpare sibi pẽnas suas verberabãt ipm denudãtes. hec aut sic ꝓfusa & gloria sanciata ad ꝓpũ gen⁹ nõ audebat reuerti qõ ꝓpius spreuit. fugit latẽter: & socis suis corripuit eũ dicẽs Et qõ nbi pfuit diligere aliena vestimẽta: & mõ aimosa apparẽs depopulata exulũ patiẽdo. tutiꝰ & melius erat seruare q̃ natura contulit q̃ expulsione pati & derisum. Allego. q graculũ hypocritã q̃ tegit neq; cũ vultu angelico. ad vitiũ tñ denudat cõfutus sicut graculꝰ. hypocrita de ab ypos qõ est supficies & crusta aurea. quasi aureã supficiẽ hns. q pauonẽ p̃em spualẽ. q. Cõstrue. gra culus polit. i. ornat se inuẽto amictu. i. vestitu pauonis mundi. i. pulcri & superbit ferre aues socias. s. alios ꝯnos. ille sup. quẽ penna pauonis fatet fore. i. esse pauonẽ nõ timet tre comes generi pauonũ pauo sentit. i. cognoscit dolũ: & increpat honorẽ falsi pauonis: & nudat. i. spoliat, auẽ domitã. i. castigatã verberẽ aius sup. eẽs nuda latet q̃ pro & fugit socios. s. alios cognes: q̃ ꝓ & putat se sup. esse inuinũ pudore. i. vecũdia comes. i. a hns soci⁹. s. ali⁹ cogn⁹ corripit i. corrigit vel castigat hic. s. cognũ ore diro. i. rostro crudeli. ascẽsor nimius. i. q̃ nimis alte ascẽdit ruit. i. cadit nimiũ. i. nimis loc⁹ eius sup. est apt⁹ in ymis. i. vallis. hic scz ascẽsus est leuis. illa ruina est grauis. ille sup. qui putat plus q̃ sua natura ministrat. i. dat superãs suũ posse potest esse minus se. Si meta nature fuisset nota tibi satis me pro nõ/ nõ fores vilis nec inops sine veste. ille sup. cui sua nõ sapiunt. i. sufficiũt cruditẽs sup. auceps. i. raptor sedulus. i. prouidus alieni. i. de rebus alienis rapiens illud sup. quod non est/scz nomen vel famaz alienam delinit esse illud sup. quod est.

De mula & mulione

Mula rapit cursum. nã mulã multo cogit
Mule mulca nocet vulnere sude minus
Cur pede sopito cursum tempusq; moratis

Te ꝓmo te pungo pessima curre leuis.
Mula refert: q̄ magna sonas vis magna videri
Nec tua facta mihi nec tua verba nocent.
Nec te sustineo sed eum quem sustinet axis
Qui mea frena tenet qui mea terga ferit
Audet in audacem timidus fortisq; minatur
Debilis audendi cum viderit esse locum

¶ Hic docet actor q̄ nō nocesnt fortioꝝ nec molestemus potētes dicens. Mula quedā cū traheret currū obi sui cū mercimoniis: musca sedit in semare fastidiēdo cū aculeo suo fugēdo sanguinē dicat sic. ego te pūgo ꝙ ꝓmo currere curre velocius. Cui dña mula respōdet. q̄ magna sonas vis magna videri. verba tua nō timeo sed eū q̄ me regit ꝙ mea frena tenet. Allego. q̄ ꝓpter passiones huiꝰ mūdi nō debes recedere a deo ꝙ bonis operibꝰ. per mulā bonos ꝙ devotos homines. per currū penitentē. per ea que iacebant in curru bona opera. per rusticū iesuꝫ xp̄m. q̄ muscā prauos homines qui sepius bonis hominibus minant ꝙ cruciant eos: sed tu sustineas passiones istas ꝓpter deū. ¶ Cōstrue. mula rapit cursum. nā pro q̄q̄t multo cogit mulā tre sup. musca nocet mule pro q̄: ꝙ tps pēde sopito. i. pigro premo te pūgo te. o pessima curre leue. i. leuis ter. mula refert. i. dicat. o musca sup. vis videri magna: q̄ sonas magna. nec ꝓ nō tua facta nō nocent mihi sup. nec tua verba premūt me sup. nec pro nō/et nō sustineo te sed eū quē sustinet axis. i. dorsum mesi sustinet/q̄ tenet mea frena ꝙ q̄ ferit mea terga. homo sup. timidus audet. ꝙ presumit facere aliqd sup. in audacē. i. contra audacē. q̄ pro ꝙ debilis minat fortī cum pro q̄/q̄i videt locum. i. tps audendi. esse. i. adesse.

De formica ⁊ musca.

Musca moues lites formicā voce sagittat
Se titulis ornat turpiter ipsa suis
Torpes mersa cauis: leuitas mihi queritur alis
Dat tibi fossa domum: nobilis aula mihi
Delicie sunt grana tue: me regia nutrit
Mensa: bibis fetē/sed bibo dulce merum
Quod bibis a limo sugis mihi suggerit aurā
Quod bibo: sacra premis/regia serta premo
Ede cibis potu thalamo cum regibus vtor
Regine teneris oscula figo genis.
Non minus vrentes mittit formica sagittas

Et sua non modicum spicula fellis habent
Ludo mersa cauis/nescit tua penna quietem
Sunt mihi pauca satis/sunt tibi multa parum.
Me letam iubet esse cauis/te regia tristem
Plus mihi grana placent/q̃ tibi regis opes.
Uenatur mihi farra labor/tibi fercula fructum
Hec mihi pax mellit:toxicat ille timor.
Mundo farre fruor/tu fedas omnia tactu
Cum nulli noceam/cuilibet ipsa noces
Est mea parcendi speculum/tua vita nocendi
Sunt mea que carpo/non nisi rapta voras
Ut comedas viuis/comedo ne viuere cessem
Me nihil infestat/te fugit omnis homo.
Unde petis vitam rapitur tibi vita palato
Dulcia vina bibens/fel necis acre bibis
Si negat ala tibi ventoso vita flabello
Aut nece vinceris/aut seminius iaces
Si potes estiui dono durare fauoris
Cetera si parcunt non tibi parcit hyems
Dulcia pro dulci/pro turpi turpia reddi
Uerba solent/odium lingua fidemq̃ parit.

¶ Hic docet actor vt nõ laudemus nosmetipsos et ne vituperemus alios di. Factũ est lingiũ inter formicã ⁊ muscã q̃ illaꝝ esset nobilior ⁊ melior: ⁊ q̃ melius viueret. igit muſca ait. Sũ por ⁊ nobilior nõ potes meis laudib⁹ cõparari nã vbicũq; homines comedũt sũ por in tactu ⁊ in gustu. insup sedeo sup caput regis: ⁊ dñabus dulcia oscula figo: ⁊ sic actor hoc dicit in lra vsq; ibi. Nõ minus Et formica muſce respõdet in hũc modũ. Tu improbe laudas importunitatẽ tuã: nũq̃ in quouo mutata venis. Reges ⁊ nobiles dñe ⁊ matrone te odiũt ⁊ vbicũq; accedis odiosa depelleris: ⁊ mine in estate volas. ⁊ i hyeme bruma adueniẽte subito peris moriendo: sed ego deliciosa sũ in estate ⁊ secura in hyeme teneo me incolumẽ in cauernula mea/ ⁊ vbiq; sunt mihi gaudia. tu vo in tristicia semp moraris ⁊ cũ timore viuis. Alleg. q̃ nullus debet gloriari in sua malicia. testãte psalmista. Quid gloriaris in malicia? Per muscã videos q̃ dicũt suã legẽ esse benedictã ⁊ eas q̃ faciũt. ⁊ etiã dicũt se comedere bona fercula ⁊ formicã spiritualis q̃ sepe a prauis hoibus deridet: ⁊ in ipsũ dicunt nemo

nos ꝫturbat: ꝙ venit hyems. i. vyabol⁹ vel dies iudicij ꝙ illos quęrsos holes
morte oppmit ꝙ ducit in gehẽna ignis vbi est fletꝰ ꝙ stridor dẽtiũ. ¶ Cõtrue.
musca mouẽs lites sagittat. i. excitat formicã voce: ipsa. s. musca ornat se tur-
piter suis titulis di. o formica sup. torpes i. pigritans mersa. i. de mersa vel in
clusa cauis. i. cauernis terre. leuitas q̃ritur mihi alis. i. sũ leuis causãtꝰ alis
meis fossa dat tibi domũ. i. fossa est tibi domꝰ. ꝙ aula nobilis est domus sup-
mihi tue delicie. i. dapes sunt grana. mẽsa regia. i. regis nutrit me. i. nutriot in
mensa regis. tu sup. bibis fecẽ. sed ego sup. bibo merũ. i. vinũ dulce. illud sup.
quod bibis fugis a limo. s. terre auꝫ suggerit mihi illud sup. qõ bibo. i. bibo. i
vase aureo. tu sup. premis fara. i. rupes vel lapides. ꝙ ego sup. premo serta re
gia. ego sup. vtor. i. vnuo vel habito cũ regibꝰ equalis sup. ede cibis potu ꝙ tha
lamo. i. camera. ꝙ figo. i. imprim. o oscula genis teneris regine. formica mittit
sagittas. i. verba vel locutiones non vrentes minus. i. non minus iniuriosas
vel pungentes spicula. i. sua argumẽta siue verba non habent modicũ fellis
ideſt malicie di. Ego exstens sup. mersa. i. inclusa cauis ludo. tua pẽna. i. ala
nescat quitẽ qꝫ semp laborat pauca sunt satis mihi. multa sunt paꝫ tibi sufficit
cientia sup. iubet. i. prebet me esse leuem cauis. i. in cauernis. ꝙ aula sup. regia
iubet te esse tristẽ. grana placent plus mihi q̃ opes. i. diuitie placeant sup. ti-
bi labor meus sup. venatur. i. querit mihi farra. i. grana frumenti furtum ve
natur tibi fercula. i. epulas. qꝫ quicq̃d comedis furaꝫ hec par. i. requies mel
lit mihi. ille tumor. s. furti toxicat tibi. ego sup. fruor. i. vtor farre. i. frumẽto tu
fedas oia tactu. nulli pro nõ ꝙ vlꝫ cũ ego sup. non noctem vllꝫ. i. alicui. ipsa. i.
tu ipsa noces cuilibet. mea vita est speculum parcẽdi. tua vita est speculũ no-
cendi. illa sup. que ego carpo sunt mea. tu sup. non vorax. i. non comedis nisi
rapta. furta. tu sup. viuis vt comedas. ego sup. comedo. ne pro vt ꝙ nõ vt nõ
cessem viuere. nihil pro nõ ꝙ aliq̃d: aliq̃d non infestat. i. molestat me. oĩus hõ
mo fugit te. vita rapit tibi palato. i. a palato vnde petis vitã et bibens vina
dulcia bibis fel acre necis. i. mortis ala ventosa. icta. i. pcussa flabello illo in-
frumẽto negat se esse tibi aut vinceris nece aut: iaces semunus. si potes du
rare dono fauoris estui. si cetera parcũt tibi sup. hyems non parcit tibi dul-
cia verba solent reddi pro dulci verbo sup. ꝙ turpia solent reddi pro turpi ver-
bo. lingua pari. i. generat odiũ. qꝫ pro ꝙ fidem.

De lupo ꝫ vulpe.

BEl põdere lupo de furti fraude tenetur
Vulpes: causa vocat/hic petit/illa negat
Simius est iudex docti nõ errat acumen
Judicis/archanum mentis in ore legit
Judicium figit/poscis quod poscere fraus est
Vlq̃ fidem de re quam negat ipsa fides
Tu bene furta negas te vite purior vlus
Liberat/hanc litem paꝫ domet: ira cadat
Simplicitas veri fraus est puerpera falsi
Esse solent vite dissona verba tue.
Sordibus imbuti nequeunt dimittere sordes

Fallere qui didicit fallere semper amat

¶ Hic docet actor ne simus fallaces ⁊ ne simꝰ exactores dicēs. lupus accusabat vulpē ꝓ latrocinio coꝝ iudice. ⁊ elegerūt sibi iudicē simū q̄ nouit eoꝝ malicias ⁊ discordias. videns itaq; lupi seuicias ⁊ cognoscens ⁊ vulpis illatas calumnias: iudiciū inquit inter vos constituā: ⁊ lites vr̄as figā. Tu lupe queris q̄ nō perdidisti: ⁊ tu vulpes non debes q̄ non subtraxisti. habete pacem et estote cōcordes: ⁊ hoc est q̄ dicit. Allego. Nemo est tā sanctus quin dyabolus tēptet eū: q; sua astutus fuit calliditate tēptare dn̄m nr̄m iesum xp̄m. ⁊ q̄ tūc erit de nobis? Per lupū intelligimꝰ dyabolū. per vulpē deuotos homies quos demon semp tentat. per simium deum qui scit omnia secreta hominis ¶ Cōstrue. vulpes tenetur rndere lupo de fraude furti. causa vocat eos sup. hic. s. lupus petit. illa. s. vulpes negat. simiꝰ est iudex: ⁊ acumē. i. altitudo docti iudicis nō errat: ⁊ iudex legit. i. profert archanū. i. secretū mētis in ore iudicis sup. figit. i. affirmat iudiciū dicēs sup. o lupe poscis. i. requiris illud sup. quod petere est fraus. i. deceptio. q̄ ꝓ ⁊ vis fidē de re quā. s. rem ipsa fides negat o vulpes tu negas bene. i. iuste furta vtus purior. i. perfectior vite tue supplebat te. par domet. i. pacificet hanc litē: ira cadat. i. recedat simplicitas veritatis id est veritatis est fraus. i. deceptio ⁊ puerpera falsi. i. falsitatis. s lupe tua verba solent esse dissona. i. discōuenientia tue vite. homines supple imbuti sordibus nequeunt dimittere sordes. ille supple q̄ didicit fallere amat. id est cupit semper fallere.

De homine ⁊ mustella.

PReda viri ꝓdo virū mustella precatur
Da veniā debes parcere/parce mihi
Quod caret hoste domus: q̄ abest a sorde fatet
Esse meum/ꝓ me te rogat ergo fauc.
Seruitio me redde tuo: mihi redde laboris
Premia/ꝓ dono sit mea vita mihi.
Ille refert/operum debetur gratia merenti
Non operi/gratuni mens bona reddit opus
Nemo licet ꝓsit nisi vult ꝓdesse meretur
Nam ꝓdesse potest hostis obesse volens
Cum nihil ꝓdesses mihi ꝓdesse putabas
Hostibus ipsa meis ⁊ meus hostis eras
Non mihi mōstra necās: sed eras tibi ꝓuida soli
Sic panem poteras rodere sola meum
Pane meo pinguis: mihi da pinguedinis vlum
Damno penso necem digna perire peri.

Nihil honorat factum nisi facti sola voluntas
Non operis fructum. sed noto mentis opus

¶ Hic docet actor ne seruamus indignis . officiū cū qđ malis exhibeā sepe in penā ꝓuenit qđ ꝓbat di. Quedā mustella cū in domo cuiusdā rusticā fuisset & multos mures occidisset: ab eodē capta est. vnde rogauit eū dicēs. Bone rustice parce mihi qz purgaui domū tuā. & ab hostibus liberaui. ille rñdit. Non ꝓpter me fecisti. sed ideo capis mures vt inde possis vitā & famē recreare. & si ꝓpter me fecisses: veniā ꝓmeruisses qz impugnata es bonis plurib⁹. vñ vtilitatē mihi pstas ex inde & sic eā interfecit. Allego. qz de⁹ nō respicit magna obsequia: sed affectū cuiuslibet. vñ salo. Quicqđ agāt homines intento iudicat oēs Per mustellā ypocritā q̄ ꝓpter hoim laudē se facit deuotū: tandē mouit & datur ad penā q̄ incepit se excusare q̄ vnfecerit in seculo. Per rusticū deum vel dyabolū. ¶ Cōstrue. mustella ꝑdo. i. latro exultēs sup. preda viri precat virū sup. da veniā. mihi debes parcere. parce mihi meū esse fatēt. i. testificatur illud sup. quod. i. ꝓpter qđ domus caret hoste. i. mure & fatetur illud sup. qđ. i. ꝓpter qđ domus abest. i. deficit a sorde domus sup. rogat te ꝓ me. ergo fac. i. obedi redde me tuo seruitio. redde mihi ꝑmia laborum. mea vita sit mihi pro dono. ille scz homo refert. i. dicit grā operis debet mentis & nō operi. mens horna reddit opus gratū. nemo ꝓ nō & homo: homo nō meretur licet prosit si nō vult ꝓdesse. nā pro qz: qz hostis volens obesse. i. nocere pōt ꝓdesse cū ꝓdesse mihi nō putabas ꝓdesse sup. mihi eras hostis meis hostib⁹. s. muribus. & eras me⁹ hostis nō eras necās mōstra. i. mures mihi tñ sup. scz eras puda tibi soli tu exñs sup. sola poteras rodere sic. i. talē meū panē. tu sup. es piguis meo pane. da mihi vsū punguedinis. pēso. i. recōpenso tibi necē ꝓ dāno. & tu exīs dignā pire pi. mi. ꝓ nō & aliqđ: aliqđ nō honorat fructū. i. opus nisi sola voluntas facti. i. operis nō noto fructū opis sed noto opus. i. intētionē mētis.

De rana & boue.

Quari vult rana bouē: tumet ergo tumēti
Natus ait. cessa pro boue tota nihil.
Rana dolet: melius qz tumet/ ꝑmit ille tumētem
Uincere nō poteris victa crepare potes
Fortius iratā verat tumor: ulla tumoris
Copia scindit eam/ viscera rupta patent
Cum maiori minori conferri desinat/ & se
Consulat & vires temperet ipse suas

¶ Hic docet actor ne nos nostris maioribus cōparemus. qđ ꝓbat di. Quendam rana videns in prato bouē pascentē et replentē suas gulas volens sibi equari tumebat: quā natus eius. s. rane vidēs ait. Cessa pro bone qz tota nihil es respectu bouis. Audiēs vero rana verba nati tumebat. cui natus iterū ait nō poteris equari bouī. sed potius scindet te nisi cesses. tūc magis irata rana se totis viribus tumebat: & tratum viscera eius rupta sunt. Ergo dicit quibus dam in hostibus fatuis. Nolite inflari ne rumpamini sicut rana. Allego. per ranā superbiā. per filium eius conscientiā. qz semper dicat tibi conscientia: desiste a malo & fac bonū. nā frangit deus oīne superbū. ¶ Cōstrue. rana vult equari. i. equalis esse bouī. & rana tumet. ergo natus. i. filius ait. i. dicat tumēti. i. patri

o mater sup. cessa. i. tace. tu sup. tota. nihil pro nō ⁊ aliquid / nō es aliquid pro boue. i. contra boue rana doler scz propter verba filij. qz pro ⁊ tumet melius filius dicit sup. ille scz bos premet. i. opprimet te sup. tumentē / tu nō potens vincere boue. ⁊ tu sup. exultens victa potes crepare. Fortius tumor vexat ranam sup. iratam. illa copia tumoris scindit eam scilz ranam. vicera rupta. i. fracta. patent. i. videntur. minor delinat. i. dimittat vel fugiat conferri. i. equari maiori: ⁊ consulat sic. ⁊ ipse scz maior temperet. i. moderet suas vires. i. fortitudinem vel potestatem.

Secundus liber fabularȝ finit

Incipit tercius. De leone ⁊ pastore.

SOllicitus prede currit leo: spina leonem
Vulnerat: offendit in pede mersa pedem
Fit morsa decursu / leuitas improuida lapsum
Nempe facit / leso stat pede turba pedum
Uix egrum sinit ille dolor: sanieqz fatetur
Maior idē loquitur vulneris ipse dolor
Sic ledit miseros fortuna medetur eisdē
Hoc est cur medicum plaga leonis habet.
Nam leo pastorem reperit. pastorqz leoni
Pro dape tendit ouem: respuit ille dapem
Supplicat ⁊ plagam tenso pede mōstrat: ac ille
Orat opem / pastor vulnera soluit acu.
Exit cum sanie dolor / ⁊ res causa dolorīs
Hic blando medicam circuit ore manum
Solspes abit / meritūqz notans in corde sigillat
Tempore deleri gratia firma nequit
Hic leo victa subit / romane gloria prede
Hunc habet ⁊ multas mulcet arena feras
Ecce necis penam pastori culpa propinat
Clauditur in medius: ⁊ datur esca feris.
Hunc leo presentit / petit hūc. timet ille / timenti
Hec fera blanditur / sperat abitqz timor

Nil feritatis habens ludit ferā/cauda resultat
Dum fera mansuescit se negat esse feram
Hunc tenet/hunc lingit/pensatoq; salute salutem
Nulla sinit fieri vulnera/nulla facit
Roma stupet/parcitoq; viro/parcitoq; leoni
Hic redit ad siluas/et redit ille domum.
Non debet meritum turpis delere vetustas
Accepti memores nos decet esse boni

¶Hic incipit tercius liber et vltimus. In ꝓncipio dicit actor q; benefaciam⁹ benefactoribus nostris: licet posſ longū tps: et habeamus caritatē circa eos qui subuenerūt nobis in aliqua caritate siue necessitate. quod probat di. Quidam leo errans per siluā calcauit super spinam que inhesit eius pedi. postea collecta sanie in eius pede claudicauit. nūcꝰ dolore cōpulsus medicū q̄siuit q̄ posset mederi huꝰ spinā. et ecce inuenit quēdā pastorē. cui appropinquans pedē porrexit. pastor turbatus de aduētu leonis obtulit ei ouē ꝓ dape. putās eū escā q̄rere. leo vero nō escā sed potius medicinā querēs extēdo pedē stetit ante eū. vidēs pastor tumorē vulneris accepit acū vel subulā aperiēs vulnꝰ quo facto exiit spina cū sanguine. tūc leo sentiēs se sanatū: in pretiū laboris custodis manū lingebat: et astans lateri resumpsit virtutē et abiit incolumis. Post aliquā tūpū leo iterū captus est a romanis et missus in custodiā: et hoc est vsq; hic. Ecce necis. Ista pa sic exponit ꝓ sinianū huius fabule. Et simili⁹ captus est pastor et adductꝰ crimine mortis: dat bestijs ad deuorandū siue ad mā ducandū. vbi leo suadēs seruat: q̄ cū videret eū cognouit q; ille eū medicatꝰ esset. et accedēs mitis fernabat eū. et nichil nocuit ei. animo ab alijs bestijs ꝓtexit. tūc pastor intellexit eū esse quē olim sanauerat. tūc romani videntes leonē hoiem seruare mirat⁹ est vehemēter: et quesiuit cām ab hostiario. q̄ respōdit hoc esse causa beneficij mutui. tradit statim vitā et volūtas et libertas vnicuiq; tā leoni q̄ pastori ad domū suā redire. Allego. q; nos debemus benefactore eis q̄ nobis aliq̄n benefecerūt: et maxime notis. ꝑ leonē peccatorē: q̄ cuz satis peccauit in mundo currit ad pastorē. i. ad sacerdotē vt sibi eripiat spinā. i. vt sibi det penitentiā pro pctis. ille ꝙo timēs dat modicū penitētie et tandē mouit et misit ad purgatoriū: et ille sacerdos similiter mouit. ille petōr incipit pro eo orare vt eripiat a pctis. videns populus romanꝰ. i. deuotantā pietatē eripit ambos. ¶ Cōstitue. leo sollicit⁹ ꝓpe curritꝰ spinā vulneris leonē et spina sup. mersa. i. inclusa in pede offendit. i. verat pedem. sleonis mora fit de cursu. nempe pro qr. qr lentas impetuosa facit lapsum turba. i. societas pedū stat pede leso. ille dolor finit. i. relinqt vir leonē sup. egrū q; pro et fatetur sanie. i. rabie ipē dolor maior vulneris loqtur. i. restatur idē. fortuna leuat sic. i. talit miseros et fortuna meuet eisdē. s. miseris hoc est cur plaga leonis habet medicum. nā pro quiq; leo repit pastorē. q; pro et pastor tendit. i. offert ouē leoni ꝓ dape. ille. s. leo respuit dapē sed q; ouē ille sed leo supplicat pastori sup. et mōstrat plagā pede tenso. i. ostenso ac pro et ornat. i. requirit opē. pastor solut. i. aperit vulnera acu. i. cū illo instrumēto dolor exit cū sanie. i. rabie et res extis sup. causa doloris exit. hic. s. leo circuit manū medicā ore blando. i. suaui. leo sup. sospes. i. sanus abit. i. recedit. q; pro et notans meritū sigillat. i. firmat illud meritū ineꝙ in corde suo sup. gratia firma nequit deleri tpe. i. lōgitudine tpis. hic leo subit. i. intrat vincula. i. rhetia. gloria prede romane habet hūc. s. leonē et arena. i. carcer mulcet. i. detinet multas fergas. ecce culpa propinat pastori pe

nam necis .i. mortẽ. pastor sup. claudit in medijs .i. in carceribus ꝙ datur esca .i. pro esca feris. leo ꝑsentit hũc .s. pastorẽ ꝙ petit .i. querit hunc pastorẽ sup. ille scz pastor timet hec fera scz leo blandit timẽti scz pastori. pastor sup. sperat. recipit spem ꝙ pro ꝙ timor abit .i. recedit fera .s. leo uel pro nõ ꝙ aliqd. nõ habet aliqd feritatis .i. crudelitatis indit .i. nocatur ꝙ resultat .i. gaudet cauda .i. cũ cauda dũ fera scz leo mãsuescit. negat se esse ferã leo sup. tenet hunc .s. pastorẽ ꝙ pro ꝙ pensat reddere sup. salutẽ pro salute. leo sup. nulla pro nõ ꝙ ulla nõ sunt .i. patit fieri ulla uulnera pastori. roma stupet: ꝙ pro ꝙ parcat uiro: ꝙ pro ꝙ/et parcit leoni. hic scz leo redit ad siluas: ꝙ ille .s. pastor redit domũ. uetustas turpis hõ debet delere meritũ. quasi dicat: bona facta longo tempore oblionem dari nõ debent decet .i. decẽs est nos esse memores boni accepti.

De leone ⁊ equo.

TOndet equꝰ ꝓratũ: petit hũc leo cura leõis
Hunc mouet vt fiat esca leonis equus
Inquit equo. mi frater aue/fruor arte medendi
Et comes ⁊ medicus sum tibi/paret equus
Sentit equus fraudes. ⁊ fraudi fraude resistit.
Mente ꝓius texens rhetia fraudis ait
Quesitus placidusq; venis: te tempoꝛis offert
Gratia. te rogitat pes mihi lente grauis
Hic fauet. instat equo subiecto vertice calcem
Iuꝑimit/⁊ sopit membꝛa leonis equus
Uix fugit ille sopoꝛ/vix audet vita reuerti
Uix leo colla mouens respicit: hostis abest
Sic leo se damnat patioꝛ ꝓo crimine pena
Nam ⁊ falli speciem pacis ⁊ hostis eram.
Quod non es non esse velis/quod es esse fateris
Et male quod non est qui negat esse quod est

Hic docet actor ne fingam⁹ nos esse tales quales non sum⁹: quod ꝓbat dicens. Cum quidã leo uideret equum vnũ pascentẽ in vno ꝓrato accessit ad eum se fingens esse medicũ. equus sentiens fraudem eius nõ repudiauit eũ: ꝙ finxit se habere spinã in calce. Qui ait. Uenisti succurrere mihi? dũ leo accessisset ad eũ ut sibi spinã euelleret impsit calcẽ in frõte leonis: ꝙ sic leo grauit uulnerat⁹ est: ꝙ semiuiuus iacuit in terra. post modicum tpis resumẽs uires suas erepit se ꝙ dixit. Nõ immerito passus sum: qz erã inimicus ꝙ ostendebã me esse amicum. Allego. Per equũ quemlibet hominẽ. Per leonẽ delectationem. Cõstrue. Equus tondet ꝓratum. leo petit id est querit hunc scz equũ. cura .i. diligentia leonis mouet hunc scz equum vt equus fiat esca leonis leo sup. inquit

id est dicit equo. mi frater aue. ego supple fruor id est vtor arte medendi. ego
supple sum comes. medic⁹ tibi. equus sentit. i. cognoscit fraudes. i. dolos. re=
sistit fraudi fraude. equus sup. retens. i. recolēs pu⁹ rethia. id est ꝓparationes
fraudis mente. i. in mēte ait. i. dicit. o leo sup. venis q̄situs. placibus gr̄a tpis
affert. i. adducit siue portat te pes me⁹ sup. grauis. i. pōderosus mihi sente. id est
ꝓpter spinā rogitat te. hic. leo fauet. insitat. i. appropinquatur equo. impōnit
calcem in capite leonis supple. equus sopit. i. cōdormit mēbra leonis. ille so=
por. i. condormitio mēbroꝝ fugit. i. recedit vir. vita audet reuerti vir. leo no=
uens colla vix respicat. hostis abest. leo se dānat. i. cōdēnat sic. i. taliter. ego sup
ple. patior penam pro crimine. nam pro qr. gessi id est pro eius speciē id est simu
litudinē pactis id est amicitie. eram hostis. i. inimicus. nō velis esse illud supplē
quod nō es. fateris id est fateris esse illud supple qđ es. ille facit supple ma
le id est false. peruerse qui negat esse illud supple quod ipse supple non est. et
qui negat esse illud supple quod ipse est.

De equo et asello.

Gaudet equus faleris: freno sellaq; superbit
Ista quidem vestit aureus arma nitor.
Obstat asellus equo/vicus premit artus asellū.
Uexat onus/tardat natus eundo labor.
Quod sibi claudit iter sonipes inclamat asello.
Decurris domino vilis aselle tuo.
Uix tibi do veniam de tanti crimine fastus
Cui via danda fuit libera dignus eram.
Supplicat ille minis: transitoq; silendo timorem
Fit timor. et surda preterit aure minas
Sūmus equi declinat honor dum vincere tentat
Uincitur/et cursum vicera rupta negant
Priuatur faleris: freno priuatur honesto
Hunc premit assiduo reda cruenta iugo.
Hunc acut tergū macies: labor vlcerat armos
Hunc videt hincq; locos audet asellus iners.
Dic sonipes vbi sella nitens vbi nobile frenum
Hec tibi cur macies: cur fugit ille nitor.
Cur madet hic gemitus: cur illa superbia cessat:
Uindicat elatos iusta ruina gradus.

Stare diu nec bis/nec honor/nec forma/nec etas
Sufficit:in mundo plus tamen ista placent
Viue diu sed viue miser:sociosqz minores
Disce pati:risum det tua vita mihi.
Pennatis ne crede bonis/te nulla potestas
In miseros armet/nam miser esse potes.

¶ Dicat actor q nō spernam⁹ paupes dicēs.Quidā equus ornatus nobili freno ⁊ sella obuiauit cuidā asino onerato pōdere in via arta.⁊ qz viā sibi cin⁹ nō parauerat dixit asino.Qualiter ausus es trāsire corā me? Nōne bene erā dignus q tu retrocederes ⁊ pares viā mihi? Ille vero terrore illi⁹ tacuit etpterrit surda aure.Nō longo tpe post ruptus in currendo:⁊ ecce nuncius despect⁹ fumē magnū dixit rustice,⁊ inhoneste suscipiens.Ibat ergo quodā die in via certa asinus pdictus:⁊ ecce ille equus pascebat:quē videns asinus rūt dicēs Quid tibi ptuerūt illa ornamenta pciosa qbus me despiciebas ⁊ modo vile ornamentū geris:⁊ dñi tui officiū agis:ergo tua vita sit mihi risus in ppetuū.Allegoria.per equū superbos ⁊ necz qui bonos simplices cōculcāt:qui cito trāseūt per asinū bonos ⁊ humiles q a superbis opprimūtur vel spernūtur.nō debes despicere simplices:qz olā translibūt pter amare deū. ¶ Cōstrue.Equus gaudet. faleris.i.ornamētis.qz pro ⁊ superbit freno ⁊ sella.quippe.i.certe nitor.i.splēdor aureus vestit ista arma.asellus obstat.i.obuiat equo.victus ⁊ parua via pmit artus.i.latera aselli sup.onus verat asellū.labor natus.i.euētus ꝓpter laboris pondus tardat.i.retardat asinū sup.eūdo.sonipes.i.equus facies cū pede sonū inclamat asello q claudit.i.impedit sibi iter.o aselle vilis occurris tuo dño do venā tibi vix pro crimine tanti fastus.i.superbie.ego sup.erā dignus cui via libera esset danda ille sup.supplicat minis equi sup.qz pro ⁊ transit timorē silē do id est tacendo timor fit.s.asello per equū ⁊ asinus sup.pterit.i.trāsit minas scz equi aure surda.honor sumus id est altus sine superbus equi declinat.i.depmitur.equus sup.dū pro qñ:qñ tentat.i.nuntur vincere et viscera rupta.i. fracta negāt.i.phibent cursum scz equo.equus sup.pruatur faleris.i.ornamentz ⁊ pruat freno honesto reda.i.currus vel quaduga cruenta.i.molestans equū vsqz ad cruorē premit hūc scz equū assiduo iugo.i.cōtinuo pōdere macies id ē maceratio acuit tergū huic.s.equo labor vicerat id est lacerat vel vulnerat armos id est latera.s.equi asellus mens id est piger videt hūc.s.equū qz pro ⁊ audet id est presumit facere supplē iocos hūc.i.in hūc equū dicēs sup.o sonipes dic michi supple vbi est supple sella nitēs.i.resplendēs.⁊ vbi est supple frenuz nobile? Cur hec macies id est maceratio(qz macer erat)est tibi? Cur ille nitor fugit id est recessit cur hic gemitus manet in te sup.cur illa superbia cessat? Ruina iusta id est merita vindicat gradus elatos.i.honores:nec pro nō vis id ē rogitur nō pōt sup.stare diu.i.longo tpe nec honor potest stare diu nec forma pōt stare diu nec etas sufficit in mundo:tñ ista.s.mala q tibi acciderūt placēt mihi plus.o sonipes sup.viue diu.i.longo tpe sed viue miser.i.miserabilis ⁊ maledictus:qz pro ⁊ disce.i.addisce pati.i.sufferre socios minores te sup.tua vita dat risum mihi:ne pro nō:nō crede bonis pēnatis.i.altis nulla potestes armet te in miseros.i.in paupes.nā pro qz:qz tu potes esse miser id est pauper.

De equis et auibus.

Quadrupedes pugnāt aub⁹ victoria micat
Spes onerata metu verat vtrūqz gregē.

Linquit aues q̃ sumit auis de vespere nomen
Nec timet oppositi castra subire gregis.
Armat aues aquile virtus et viribus implet
Et monitu:torpet altera turba metu.
Amplexatur aues vlnis victoria letis
Pro titulo penam transfuga sumit auis.
Vellere nuda suo pro plumis vulnera sumit
Edictumq; subit:ne nisi nocte volet.
Non bonus est ciuis qui prefert ciuibus hostem
Utiliter seruit.nemo duobus heris.

¶ Hic docet actor vt diligamus magis notos q̃ iguotos:q̃ pbat dicẽs. Cũ=
cta alia quadrupedũ r oẽs aues inter se pgregate in suũ gregẽ bellũ duce=
bãt siue gerebãt:q̃ videns vespertilio dubitaut q̃ pars victoriã obtineret:tñ
ad quadrupedes se trãstulit:estimans se cũ eis triumphũ obtinuere: tũc aĝla
supuent.r virtute sua par data est.dixerũt aues vesptilio ppijs pẽnus priuet
r ne volet nisi de nocte eo q̃ aues reliquit quadrupedib⁹ inherendo. Allego.
tu nõ debes esse inimicus xp̃ianoꝝ:sed ppter deũ pugnabis vsq; ad mortẽ.q
quadrupedẽ gẽtiles.per aues xp̃ianos.per aquilã deũ q̃ xp̃ianos cõfortat vt
cõtra dyabolũ pugnẽt r nõ timeant. ¶ Cõstrue.quadrupedes pugnãt anib⁹
id est cõtra aues victoria nicat.i.viget spes onerata metu verat vtrũq; gregẽ
auis q̃ sumit nomẽ de vespere.s.vespertilio linquit.i.relinquit aues:nec timet
subire.i.intrare castra gregis oppositi.s.quadrupedũ virtus.i.ptãs aquile ar=
mat aues:r implet vtrib⁹ r monitu.i.cõsilijs altera turba.s.quadrupedũ tor=
pet.i.pigritat metũ id est timorẽ victoria amplexat aues vlnis.i.brachijs leti
auis transfuga.s.vespertilio sumit penã p titulo.i.gloria vel laude.vesptilio
sup.nuda.i.spoliata suo vellere.i.suo vestimento sumit vulnera.i. plagas pro
plumis.q̃ pro r subit id est subintrat edictũ id est preceptũ:ne pro vt r non:vt
non volet nisi nocte.i.de nocte.ille supple ciuis qui prefert id est premittit ho
stem id est inimicũ ciuibus nõ est bonus:nemo pro nõ r homo:hõ non seruit
vtiliter duobus heris.id est dominis siue principibus.

De philomena et accipitre.

DUm philomena sedet studiũ mouet oris
Sic tibi sic nido vsa placere suo (ameni
Dum petit accipiter nidũ pro pignore mater
Supplicat:alter ait.plus prece carmen amo.
Nec prece nec precio:sed ameno flectere cantu
Ne potes:ille silet/dulcius illa canit.
Mente gemit luctu canat/mens eius acescit

Cuius melliſluum manat ab ore melos.
Impia fatur auis: ſordet modus iſte canoris
Et laniat natum matre vidente ſuum.
Mater obit/nec obire poteſt/ſed viuit vt ipſa
Vincat vita necem/plus nece cladis habens.
Cor patitur matris plus nati corpore/corpus
Rodit auis roſtro/cor fodit enſe dolor.
Veſtigat ſua pena ſcelus/nam fraudibus eſo
Aucupe fraudoſam viſcus meſcat aueni.
Fine malo claudi mala vita meretur iniquus
Dua capit inſontes ſe dolet arte capi.

Hic docet actor vt nō inferam⁹ alicui malū: vt pmaneam⁹ cōſtanter in pacto ⁊ pmiſſione. Qui enī inſidias timeat ne ipſe capiat: ⁊ pbat dicēs. Quedā philomena ſedēs in ꝛta nidū pullor⁹ ſuor⁹ cōſtabat nobilē cantū atq melodiā ꝓpter familiā: ad quā veniens accipiter ſuos pullos volut deuorare. cui illa ſupplicauit ne faceret qđ intendit. Ad quā accipiter nec ꝓpter preces nec ꝓpter pretiū ſed ſi dulciter cātaueris parcā tibi. illa morē pullor⁹ ſuor⁹ timens cepit dulcius ꝯ prius. Cui accipiter. ſ. Nil valet ille cantus. ⁊ pmiſſū rūpens vnū de pullis laceravit: quē mater multū dolut ſed hāc nō multū poſt quidā auceps occulte calamo viſcata cepit ⁊ cōprehendit. Allegoria. per accipitrē pla uos hoies impios ⁊ crudeles. per philomenā bonos homines patiendo letos quos prauj ſemp nituntur opprimere. per aucupē dyaboli qui in fine ſua nalicia capit ⁊ decipit pauos hoies. Coſtrue. dū pro qñqñ philomena ſedet id eſt ſtat ſine motū mouet ſtrophā. cuius ameni. i. delectabilis cātando. ⁊ ipa philomena inq̄ vita eſt ſup. placere ſic. i. ſaluet ſibi. ſ. cantando. q̄ pro ⁊ vita ē placere ſic modo ſuo dux accipiter illa auis petit nidum. ſ. philomene pro pignore mat. ſ. philomena ſupplicat accipitri ſup. alter ſcz accipiter ait. i. dicit. ego ſupamo plus carmen id eſt cantū prece. nec pro nō potes me flectere. i. humiliare prece nec precio: ſed cātu ameno ille. ſ. accipiter ſilet. i. tacet illa ſcz philomena cant philomena ſup. gemit id eſt plorat nūc. licet canat. i. cātet ore. mens eī⁹ aceſcat. i. amara fit ab ore eiu⁹. ſ. philomene melos. i. melodia cātus melliſluus id eſt dulce manat id eſt pcedit. auis ſcz accipiter impia. i. ſine pietate fatur i. dicit iſte modus canoris. i. cātus ſordet. i. attrediat me ⁊ nūc eyidēte laniat. i. diſrūpit natū ſuū. ſ. matris. mat obit nec pōt obire ſed viuit vt ipa vita hñs plus cladis. i. peſtilēcie ſiue dolor⁹ nece. i. morte eiꝰ magis trihs ꝯ ſi mors accidiſſet vincat. i. ſuperat necē. i. morē. ſ. in dolore cordis cor matris patitur plus corde ſupple nati. i. filij. ⁊ corpus matris patit plus corpore nati. i. filij. auis. ſ. accipiter rodit corpus nati roſtro fodit cor ſcz matris enſe. ſ. doloris ſua pena. ſ. accipitris veſtigat. i. inquirit ſcelus. i. fraudē. nā pro qr: qr viſcus meſcat id eſt apprehendit auē. ſ. accipitrē aucupeviſo fraudibus. i. deceptionib⁹ mala vita meretur claudi id eſt finiri malo ſine home ſup. iniquus dolet capi arte qua capit inſontes id eſt innocentes.

De lupo ⁊ vulpe.

Oblata preda lupi ducit: vulpes ficta longa
Fulca cibo vulpes inuidet illa mouet
Frater aue miror cur tanto tempore mecum
Non fueris/nequeo nō memor esse tui
Ille refert/pro me vigilat tua cura/precari
Numina non cessas/ne mea vita ruat.
Fraude tamen munita venia/falsoq; benignum
Pelle tegis/dolor est copia nostra tibi.
Extorquere paras aliquid/furtumq; minaris
Sed mea furtiuam respuit esca gulam
Spreta redit.sprētā stimulat dolor apta dolori.
Fraus subit ad pecudū transuolat ipsa ducem
Hūc mouet his verbis tua gratia muneris instat
Sit mihi nāq; lupum dat mea cura tibi
Hostē perde tuū/tutus iacet hostis in antrū
Uir fauet:antra petit/hic necat ense lupum
Ista lupi consumit opes:sed flore ad horam
Uita nocens vulpes casse retenta gemit.
Cui nocui nocet ecce mihi:nocuisse nocriuo
Iure cado cuius cecidit arte lupus
Uiuere de rapto vitam rapit:inuidus instans
Alterius damnis in sua damna redit

¶ hic docet actor vt nō laborem⁹ ad ꝯfusionē alterius: q ne de alieno infor-
tunio gaudeamus di. Quidā lupus predā infinitā cōgregauit in suū cubile
vt posset viuere delicate. qđ factū ꝓspiciens vulpes sub fraude ad eū accele-
rans fingit se esse cognatū eius:et ait sollicita sum: qr tot mensibus te nō vidi
nec tu me similiē vidisti.inuicē eius vt lupus cognouit ait.pro me otas deos
vt dent mihi longā vitā: tū vt mihi videt venisti sollicita nō ꝓpter me.sed vt
aliqđ capias.imponis mihi furta:licet nihil prauī fecerim. Irata vulpes ppt
hec verba fugit ad quēdā pastorē di. Ages mihi grates si inimicū tuū tradi-
dero in manus tuas? Rñdit.facā qđ volueris. Dic illa dixit illi lup⁹ raptor
fallax ac interfector latet in antro suo. Fauēte viro vulpes ois bona lupi cō-
sumpsit tñ nō diu post vixit:qr s̄ penatoribus capta est.vñ in agone mortis sit
Timere debēt quicūq; alicui malum intulerint vel machinati. versutus eñ

ex sua versutia decipit: qđ ꝓbat di. Iure cado. ꝛc. Allego. per lupū bonos ho
mines ⁊ simplices. q vulpē malos ⁊ iniquos vel eos q̄ semp accusant bonos
⁊ inuidet eis eo q̄ bñ valent: quos dyabolus vitro sua capiēs astutia ducit
ad infernū. illi vo memorātes se ꝓdidisse dolere incipiūt sed nimis tarde
¶ Cōstrue. pecus ditat. i. dimittē facit lupū. lup⁹ ducit ocia lōga. vulpes fusca
. i. supba mutat cibo: ⁊ monet. i. dicit ista. s. que sequunt. O frater aue ego sup.
miror cur nō fueris mecū tāto tpe. nequeo. i. nō possum esse: nō esse memor. i.
immemor tui. ille scz lup⁹ refert. i. dicit tua cura. i. tua diligētia vigilat ꝓ me. nō
cessas precari numina. i. deos me pro vt ⁊ nō: vt mea vita non rust. i. non defi
ciat tñ venis munita fraude. q̄s pro ⁊ tegis. i. cooperis venenum. i. deceptionē
falso melle. i. verbis dulcibus ⁊ falsis nostra copia. i. abūdātia epulaꝝ est do
lor tibi. tu sup. paras extorquere. i. furari aliquid: q̄s pro ⁊ minaꝝ furtum. sed
mea esca respuit gulam furtiuā. vulpes sup. spreta. i. neglecta redit. dolor sti
mulat. i. pungit vulpem sup. spretam. i. neglectam fraus apta. i. conueniens
subit. i. subuenit. ipsa scz vulpes transuolat. i. vadit ad ducem pecudū. i. ad pa
storem. vulpes sup. mouet hunc. s. pastorē his verbis. O pastor tua gratia sit
mihi loco muneris. i. dom. i. da mihi aliquod donū. nam pro q̄: q̄ mea cura
dat tibi lupū. tu existens sup. tutus. id est securus perde. i. destrue vel occide
tuū hostē scz lupum hostis scz lupus iacet. i. dormit in antro. i. in fossa siue ca
uerna. vir fauet vulpi sup. ⁊ petit antra. i. cauernā. hic scilz vir necat. i. occidit
lupum ense. ista scilz vulpes consumit. i. deuorat opes. i. epulas lupi: sed vita
nocens scz vulpis floret ad horam. vulpes retenta casse. i. cum illo ingenio cū
quo capitum. vulpes gemit. ecce ille sup. cui nocui nocet mihi ⁊ iustum est sup.
nocuisse mihi sup. nocuo. cado. i. punior iure. i. ratione cuius scz mei lupus ce
cidit. viuere de rapto. i. de furto rapit. i. tollit vitā. inuidus instans damnis al
terius redit in sua damna.

De ceruo ⁊ canibus

HOns nitet argēto simul sitis arida ceruū
Hūc rapit: haurit aquas/ se speculat aq̄s.
Hūc beat/ hūc mulcet ramose gloria frontis
Hūc premit: hunc ledit tibia macra pedem
Ecce canes: tonat ira canum/ timet ille timenti
Fit fuga culpati cruris adorat opem
Silue claustra subit cornu retinente moratur
Crura necem fugiunt. cornua longa necant
Spernere quod prosit vel amare qđ obsit ineptū
Prodest quod fugimus. ⁊ quod amamus obest.

¶ Hic docet actor vt nō laudem⁹ vituperāda: ⁊ econuerso ne vituperem⁹ laudanda: qđ ꝓbat di. Quidā ceru⁹ bibēs de fonte aude vidit cornua sua ⁊ laudauit. videnscz postea tibias macras multū vituperauit. ideo venatores tumultū facientes irruerūt. quibus auditis cervus fugit. ⁊ cum ingressus esset siluā ⁊ defensiōe virgaꝝ ⁊ magnitudine cornuū raptus est. Allego. intelligimus q̄ superbia detinet a corde⁹. i. demonibus: q̄ ipse lucifer ꝓ superbiā suā eiectus est de celo. ꝓ cervū superbos q̄ videntes delectationē ⁊ dāna huius mūdi veniunt ad fontē. i. extremitatē vite siue. tūc laudāt prauos sequentes eos: ⁊ vitu-

perant bona opa ⁊ vadūt ad infernū. ¶ Cōstrue. fons nitet .i. resplendet similis argento .i. ꝺo modū argēti sitis anda .i. sicca. rapit hīc ceruū. cerv⁹ supple haurit aquas .i. bibit ⁊ speculat̄ .i. respicit se in aquis. ubia macra pedē premit .i. opprimit hanc. ubis macra pedis lesit hūc. ceruū. ecce canes. ava canū tonat .i. clamat ille. ſcz cervus timet. fuga. fit timēti ſcz cervo. cervus sup. adorat .i. requirit opem crurū. culpat .i. tibie macre increpāte. cervus sup. subit clastra vel cornua longa necant .i. interficiūt ſcz ceruū ipernere illud sup. qō prosit. vel amare illud sup. qō obsit .i. nocet eſt sup. ineptū .i. incōgruū. illud supple qō fugimus prodeſt ⁊ illud sup. quod amam⁹ obeſt .i. nocet.

De viro ⁊ vxore.

Dum vir ⁊ vxor amāt: vxorē p̄ſtat amātē
Parca viro/nec eam p̄ſtat amore viri
Coniugis amplectens tumulū ꝑ cōiuge verat
Ungue genas/oculos fletibus/ora sono.
Hanc tuuat ipſe dolor/nequit hac de ſede repelli
Grandine ſeu tenebris/ſeu p̄ce ſiue minis.
Ecce reum dānat iudex: crux horrida punit
In cruce cuſtodit tempore noctis eques.
Hic ſitit/ad tumulū vocat hunc ⁊ clamor ⁊ ignis
Orat aque munus: hec dat ⁊ ille bibit.
Egrum nectareis audet cor tangere verbis
Hunc vocat ad p̄mum cura ſalutis opus.
Sed redit/⁊ dulces monitus interit amato
Cordi: victa ſubit clauſtra doloris amor.
Uir metuens furem capi ſuſpendia furi
Uiſit/ſed viduam captus amore petit.
Hanc ligat amplexu: fructumq; liguritit amoris
Hic redit ad furem/ſed loca fure carent.
Hic dolet/hic queritur dolor inueſtigat amicam
Non bene ſeruato fure timore p̄mor
Rex nuhi ſeruandum dederat: me regius enſis
Terret/⁊ torторem me iubet eſſe timor.

Hec ait: intuens spem que tibi suscitet artem
Vir meus implebit in cruce furis onus.
Ipsa viri bustum referat pro fure cathenat
Ipsa virum/restem subligat ipsa viro.
Huic merito succumbit eques succumbit amori
Illa novo: ligat os firmus amore thorus.
Sola premit vivosq; metu penaq; sepultos
Femina femineum non bene finit opus.

¶ Hic docet actor vt nō credamus mulierib⁹ nec in verbis earū: qō phat in lit
tera dicēs. Cū quedā mulier per mortē virū suū dilectū amisisset ad sepulcrū
ei⁹ se transtulit: vt ibi dies lugubres perageret. q̄ nec amicor⁹ seu parentū pre
ce seu munis cōsolari minime potuit: aut grā dine vel tenebris a dilectione viri
sepulti separari vnq; potuit. Contigit aūt quendā militē ex vicio grauiter deli
quisse: et ex lege accepta sententia suspendi in cruce: cz ne a suis in nocte furaret
datus est quidā miles q̄ dū hūc seruaret fatigatus nimia siti ad locū sepulcri
accessit rogās potū: quē cū accepisset et bibisset cōsolatus est femina ibi morā
tē: et dixit se eā diligere. Post modicū tpis reuersus est ad patibulū timēs ne q̄s
furatus esset suspensū: et ipm nō inuenīs q̄ furatus erat reuersus ad amicā
suā tristis ait. Quid miser faciā: furē suspensū amisi qui mihi mandato regis
dar⁹ erat ad custodiendū cui illa ait. vemvir meus liberationē dabit tibi nacēs
in sepulcro implebit vicē furis. quo facto aperiens sepulcrū et extrahens virū
propriū loco furis suspēdit: ppter quod factū miles eaz indissolubiliter dilexit
et illa primū intātū odio habuit q̄ illa alterū adamatū suscepit. Uersus. Quos
colit mules nosc̄unt coluisse sepultos. Femina vel federi mens mulieris habet.
Allegoria. per militē spē hui⁹ mundi: q̄ nō debemus habere spē in vanitati=
bus hui⁹ mundi: q̄ anniehilantur. per mulierē alam. per virū ei⁹ bona opa vel
corpus castitatis. tandē mors. i. delectatio hui⁹ mundi seducit illud corp⁹ ad
superbiā et auariciā tanq; ad tumulū: et sepelit cum in delictis hui⁹ mundi id ē
in sepulcro. femina. i. aia iuxta sepulcrū sedens in voce falsum in occulto loco
cantat. custos furis. i. angelus custos cuiuslibet hominis mitigando contrito
nem paret et accipit et in agone in socia sibi in celestē patriā deportat. ¶ Con=
strue. dū pro q̄n: quādo vir et vxor amant seinuicē supple pares id est mors pri
uat vxorē viro amato: nec pro et nō privat eā amore viri. et vxor supple am=
plectens tumulū coniugis. i. marīti vexat genas vngue pro cōiuge. i. amore vi
ri: et vexat oculos fletibus et vexat ora. i. labia siue os clamore ipse dolor iuuat
hanc scz vxorē: et ipsa vxor supple nequit id est nō potest repelli. i. āmoueri de
hac sede. i. ab hoc tumulo sup quod sedebat grandine. seu pro vel: vel tenebris
id est nocte. seu pro vel: vel prece. siue pro vel: vel minis. ecce iudex damnat id
est condēnat reū. i. malefactorē scz ad mortē crux horrida id est patibulū pu=
nit reū supple. eques. i. miles custodit malefactorē supple. supple in cruce. i. in
patibulo tēpore noctis. hic. s. miles eques sitit. clamor. s. vxoris plorantis vocat
hunc scz militē ad tumulū. et ignis vocat hunc ad tumulū. eques supple erat. i.
requirit mun⁹ aque. hec scz vxor dat. ipse scz eques bibit eques supple audet
id est presumit tangere cor egrū scz mulieris verbis nectareis id est dulcibus
cura id est sollicitudo vocat hunc militē supple ad primū opus saluti id ē ad
custodiā latronis. sed eques supple redit et intexit. i. immittit dulces monitus
cordi amato scz mulieris amor subit claustra innota doloris. vir scz eques me
tuens furē capi visit id est visitat suspendia id est furem: sed ipse eques supple

captus amore petit viduã eques sup. ligat hanc mulierẽ sup. amplexu q̃ q̃ ligurrit fructũ amoris. hic scz eques redit ad furem: sed locꝰ carent fure hic eques sup. dolet. hic queritur. i. conqueritꝰ doloꝝ inuestigat auctã (. mulierẽ) dicens. ego sup. premor. i. opprimor timore fure nõ seruato bene. rex deberat mihi seruando. i. furẽ ensis regius terret me: q̃ timor iubet me esse tortorẽ. i. exulem vel punitũ hec. s. mulier aut. i. dicit. ego sup. inueni artez q̃ fuscaret tibi spem. vir me' implebit. i. tenebit omnis furis in cruce. i. patibulo ipsa. s. mulier referat. i. aperit buscũ. i. tumulum viri q̃ ipsa cathenat virum. i. ligat pro fure. i. loco furis ipsa subligat reatem. i. funẽ viro. eques succumbit. a. se submittit vel supponit huic merito illa. s. mulier succumbit amori nouo: thous firmus ligat hos. s. equitẽ q̃ mulierẽ amore. sola femina pmit viros metu: q̃ pro q̃ pte mit sepultos pena femina sup. non bene finit opus femineũ.

De iuuene & thaide.

ARte sua thais iuuenes irrectit: amorem
Fingit/& ex ficto fructus amore venit
A multis fert multa rogatis: ex omnibus vnum
Eligit: huic veri spondet amoris opes.
Sum tua/si q̃ meus/cupio plus omnibus vni
Te volo/sed nolo munus habere tuum
Percipit ille dolos & reddit qualia sumpsit
His mea/sumq̃ tuus/nos decet equus amor
Viuere non vellem nisi mecũ viuere velles
Tu mihi sola salus tu mihi sola quies
Sed falli timeo quia me tua lingua fefellit
Preteriti ratio scire futura facit.
Vitat apis taxum quam gustu sepe probauit
Fallere vult hodie si quis fefellit heri
Thaidem si quis amat sua nõ se credat amari
Thais amore caret/munus amantis amat.

Hic docet actor vt nõ diligam' aliq̃d sub incerta spe q̃ etiã: q̃ talis amor maxime est in mulieribꝰ q̃ specialit in meretricibꝰ. qõ ꝓbat p quãdã meretri cem q̃ quẽdã iuuenẽ sine nebulonẽ di. Quedã meretrix nole thais infinitos habuit amatores. tandẽ vnũ pelegit meliorẽ: eiq̃ quotidie dicebat. Te magis cupio oibus: sed nolo munus tuũ. q̃ dicit murmurãdo: qõ vile est hoc pan. eli sed alter maiora mihi obtulit. iste dolos sentiens fingebat se diligere eã toto corde dicẽs. heu cara nõ possum tui carere: q̃ absq̃ te viuere nõ valeo sed mu nera tua dubiũ me facit: q̃ inconstantia amoris me fallit sed si qua me fefellit semel nunq̃ fides erit. sicut eĩ apes si gustauerint taxos fructũ decetero vi tabunt: qz prana est. nam ape semel tacta taxus pedes linquunt sicut dicꝰ.

Allego-her meretricē delectationē huius mūdi q̄ seducit bonos holes ab ānes sanctas operas: sed thais.i. delectatio deducet te de via in penam malam.
¶ Cultrix thais illa meretrix sic appellata irrecit.i. mechit iuuenes amore arte sua thais sup. fingit se amare sup. ⁊ fructꝰ.i. vtilitas venit ex amore ficto thais sup. fert.i. apportat multa bona sup. a multis locis.i. amatoribꝰ: ⁊ elegit vnū ex eibus ⁊ spōdet.i. promittit huic. s. predicto opes veri amoris dicēs ego sup. sum tua: q̄s pro ⁊ tu sup. es meus: ego sup. cupio.i. desidero amare verum holem sup. te plus oibus alijs sup. ego sup. volo te sed nolo habere tuum munus.i. donum. ille sēz iuuenis percipit.i. cognoscit dolos. ⁊ reddit talia verba sup. qualia sumpsit.i. audiuit dicens. O thais es mea: q̄s pro ⁊ ego sum tuus. equus amor decet.i. delectat nos ego sup. nō vellem viuere nisi tu velles viuere mecū tu es sola salus mihi. tu es sola quies mihi sed ego sup. timeo fallī.i. decipi: q̄ tua lingua fefellit.i. decipit me. ratio.i. cognitio mali sup. ꝑtem facit scire.i. cognoscere mala sup. futura. apis vitat tactū.i. illā arborē quā ꝑbauit sepe gustu. si qua.i. si aliqua mulier sup. fefellit.i. decepit heri ipa supplevit fallere id est decipere hodie. si quis amat thaidem credat sua bona sup. amari. thais id est meretrix caret amore: et ipsa thais sup. amat munus id ē donum amantis.

De patre ⁊ eius filio

Est pat: huic genitꝰ / hic pri credere nescit
Nam facienda fugit / ⁊ fugienda facit.
Mens vaga discurrit: ⁊ mentis cōsonat etas
Mentis / ⁊ etatis turbine frena fugit.
Ira leuis premit pro nati crimine seruos
Instruit ista senem fabula nata sequi.
Cauta bouez / vitulūq; manus supponit aratro
Hic subit / ille iugum pellit: aratoz ait.
Gaude letus ara tu quem domat vlus arandi
A boue maiori discat arare minoz
Non placet vt ludes / sed des exempla minori
Qui pede qui cornu pugnat abire iugum
Sic domat indomitū domito boue cautꝰ aratoz
Sic veterem sequitur iunioz ille bouem
Proficit exempli merito cautela docendi
Maioriq; sua credat in arte minoz.

¶ Hic docet actor vt habeamꝰ cautelā qualiter docere debeamꝰ ⁊ vt doctrinis maiorū nō credamꝰ di. q̄ dā paterfamilias vere turpē ⁊ indomitū filiuz habuit: pro cuius excessibus suis pcussit eū volēs castigare. Hic dā sapiens docuit eum quō filiū suū corrigeret narrando talem fabulam. cauta bouē di-

Aulicus quidā vitulū habuit quē nunq̄ poterat domare sine dominis ēsi-
git ergo eū arare ad maiorē bouē sentēcia. etiā polens cōpescere ꝙ nō potuit
fatigatiōe minia maiorē bouē impetrauit q̄ nō posset pugnare annis ꝓtractaba
tur maiori. rusticus ait. Nolo vt fuides ꝙ laboreefico vt minorem doceas per
exēpli ēsi maiores debent domare minores. Allego. q̄ tu dignus es q̄ ex-
empla maior nō debes te informare: minno bonor. per vitulū quēlibet per-
catorē iniquū puerū. q̄ patrē familias hoies spūales q̄ dilectione sua mutāt
malos trahere ad bona opa. ¶ Cōstrue. pater est: genit⁹ est huic. i. pri hic fcz
filius nescit credere pri. nam pro quor fugit facienda ꝙ facta fugiebā. mens
vaga. i. filij discurrit ꝙ eras iumenis sup. cōsonat. i. cōcordat menti fcz filij. fili-
us supple fugit frena. i. documenta patris turbine. i. turbatione mentis ꝙ era
tis. ira ferus. i. pater premit. i. opprimit seruos pro crimine nati. i. filij. ita fa-
bula nats sequi. i. que sequitur instruit ferē. manus canta. i. patris supponit
bouē. q̄s pro ꝙ vitulum arare. hic scilz bos sup. subit iugū ille. i. vitulus pellit
idest repellit iugum. arator ait. i. dicat o vitule gaude: letus ara tu quez vius
arator domat. i. castigat minor bos discat arare a maiori boue. o bos nō pla-
cet mihi sup. vt tu fuides. Sed vt tu sup. des exempla minori boui supple/ qui
fcz bos minor pugnat abire. i. contraire iugum suum pede ꝙ qui pugnat abi-
re iugum cornu. arator cautus. i. sapiens domat sic bouem sup. indomiti bo
ue domito. i. per bouem domiti. ille bos sup. iunior sequitur sic bouē veterez.
cautela docendi proficit merito exempli q̄s pro ꝙ homo sup. minor credat ho
mini maiori in sua arte.

De vipera ꝙ lima.

VIpera fabrilē dapis anxia tendit in edē
Incipit hec limā rodere: lima loqui.
Nescis posse meū/ quic sit mea gloria nescis
Dente meo pateris/ non ego dente tuo
In tenuem ferrū niolo dente forti farinam
Et cadit attritu dura farina meo.
Ferrea mordaci castigo tubera morsu
Aspera plano/ seco longa/ foranda foro.
Deliras igitur cum dente minaris inermi
Rideo si ferior vulnera ferre gemis
Fortem fortis amet: nam fortem fortior angit
Maiori timeat obuius ire minor.

¶ Hic docet actor ne nos nīs seniorib⁹ opponamus: ꝙ ci ipsis fortioribus ne
certemus di. Quedā vipera domū cuiusdā fabri ingressa querens sibi abes
cepit rodere limam. Cui lima ait. O improba cur vis dentes tuos lederē per
ferrum meū. nōne ego contero ferꝝ durissimū. plano aspera. ꝙ cito mutata
an nescis pātē meā: vide ne qd cōmittas. si ego tetigero te in momento tuo
rieris. sed ꝙquid me controleris nō minuar. Allego. q̄ limā potentē dei. q̄ vipe
ram stultos holes ꝙ se deo suos prauos opib⁹ opponūt ci qbus ꝛhuiusmō. no
li te opponere deo: nec in ipa oppōne tepus q̄ prauū opus q̄as. ¶ Constrae.

vipera.i.serpēs āria vapis.i.famēs tēdit.i.vadit in edē.i.domū fabulē.i.fa-
bū.hec.s.vipa incipit rodere.i.mordere limā.q.lima incipit loq dicēs sup.o vi-
pera sup.tu nescis meū posse.q.tu nescis q̄ mea gloria sit. tu sup.pateris dente
rileo:.q.ego nō patior sup.tuo dente:ego sup.molo ferr̄ in farinā tenuē dente;
meo sup.ferri:.q.farina dura.s.ferri cadit attritu meo.i.mea limatiōe.ego sup.
castigo tubera ferrea.i.incudes morsu meo sup.ego plano aspera ego sero.i.
scdo lōga ego foro.i.pforo forādo.i.pforāda igit̄ tu sup.deliras.i.deuias vel
er.ras.dū.p qñ: qñ munar̄ mihi sup.dēte inermi.i.sine armis sive debili. ego
sup.rideo:.i.p qui:qt̄ ferior tu sup.gemis ferre.i.pati vulnera. fort̄ amet fortē
nās.p qui:qt̄ fortior āgit.i.pstrigit fortē.miot timeat ire obuī.i.ptrariī maiori.

De lupis ⁊ ouibus.

Pugna lupis oppōit oues: ouilq̄ satelles
Est canis.est veruex/hac ope fidit ouis
Palma diu dormit vespera turba lupor̄
Et simulans lupus fallere tentat ouem.
Fedus vtrūq̄ fidens iurato numine fulsit
Id lupus.id simplex obside firmat ouis
Datq̄ lupis male sana canes recipitq̄ lupor̄um
Pignora.non metuit nec sua damna videt.
Cum natura iubet natos vlulare lupinos
Turba lupina furit.federa rupta querens
Ergo pecus tutoris egens in viscera mergit
Prelide nuda suo sic tumulatur ouis.
Tutorem retinere suum tutissima res est
Nam si tutor abest hostis obesse potest.

¶Hic docet actor̄ ne nostris defensoib⁹ careamus; vt malor̄ amicitiā fugia-
amus qō ꝓbāt di. Oues ⁊ lupi bellū quotidie inter se gerēbāt. oues vero ca-
nes fortissimos secū habebāt ⁊ arietes tornutos defensores. Tūc lupi despe
rantes miserūt legatos ad oues inter se bonam pacē petentes. ⁊ vt esset iura
mentū inter eos. ⁊ vt obsides ex vtraq̄ parte ponerent: quor̄ petitioni rōde-
runt oues ⁊ consenserunt. ⁊ qr̄ stulti canes eis obsides dederunt catulos eor̄
sicut carissimos decepērūt: quo facto nō longe post catuli lupor̄ vlulare cepe-
runt: vlulationē quor̄ audientes cōqueste sunt de iureturādo. ⁊ de malis obser-
uatione filior̄: ꝙquerētes nullo ꝓtegēte deuor̄auerūt. ¶Allego. q lupi dyabo-
lū. p oues ꝙ xpianos. p pueros lupor̄ pcm̄. p canes bonos opa. tūc dyabol⁹
hōs in te ptātē vent. ⁊ ducit te ad inferos. ¶Construe. pugna.i.guerra oppo
nit oues lupis: q̄ p et canis est satelles.i.custos ouiū q̄ pro ⁊ veruex.i. aries
est satelles ouium. ouis fidit.i.confidit hac ope.i.hoc adiutorio palma.i.victo
ria dormit.i.cessat diu. turba idest societas lupor̄ desperat. ⁊ lupus simulās
.i.dissimulans.s.verbis duplicibus temptat.i.mititur fallere.i.decapere ouē
fides fulsit.i.assecuta fuit vtrūq̄ fedus scilz oues ⁊ lupos numine.i.deo iurato.

lup⁹ firmat id ꝙ ouis simpler firmat.i. ꝙfirmat obside.i. pro fiducia. q3 p ꝙ ouis sup. male sana. i. male ꝙsulta dat. i. tradit canes lupis. q3 p ꝙ recipit pignora in pox ouis sup. nō metuit. i. nō timet sua dāna. nec p ꝙ nouidet sua dāna. cū p qñ: qñ natura iubet natos. i. filios lupinos. i. lupox. s. ꝑpter famē turba. i. socie tas lupina. i. lupox furit. i. insanit. querēs fedra rupta. i. querens frangere p missionē factā cū oribus ergo pecus. i. ouis egenis. i. carens tutore id est defē sore scz canis mergit. i. intrat in viscera. s. lupox. ouis ex⁹ supple nuda. i. pu= uata suo ꝓtelide. i. defensore tumulatur sic. i. taliter retinere sui tutorē est res tutissima. nam si tutor abest hostis potest obesse id est nocere.

De secure et nemore.

QVo teneat eget nihil ausa secare securis
Armet ram lucus vir rogat ille fauet
Vix nem⁹ impugnat lassans in pede securim
Arboris omne genus vna ruina trahit.
Lucus ait. pereo mihimet sunt causa pericli
Me necat ex dono rustica dextera meo.
Unde perire queas hostem munire caueto
Qui dat quo pereat quem iuuat hoste perit.

¶ Hic docet actor ne cōpatiamur eis qui possunt esse causa nostre ꝓfusionis: q ne demus auxilii nostris hostibus: qō ꝓbat dicēs. Dña securis cū careret ma nubrio accedens ad siluam petijt ab arboribus manubrii. arbores inter se malo consilio tradiderūt ei manubrii. Quo facto rusticus siluā eadē securi re secauit. sed cū ꝓtestarētur arbores locuta est ad seipas silua. Merito hec patior quia rogatu rustici pro manubrio incidere fau ꝙ dedi in ꝓpriū detrimētū. Al= legoria. q tu nō extendas virtutē tuā in hui⁹ mundi vanitatib⁹. per siluā quē libet hoiez per arbores dnos sensus naturales. p rusticū dyabolū. p manubrii mortale pctm: ꝙ dū ceciderit aufert ꝑtutes. p securim delectationē hui⁹ mundi

¶ Cōstrue. securi nihil p. nō ꝙ aliqd: nō ausa secare. i. scindere aliqd eget. i. indi get aliquo adiutorio sup. quo teneat vir rogat vt luc⁹. i. nem⁹ armet. i. muniat hāc. s. securim. ille. s. lucus fauet. i. obedit vir lassans securim in pede. s. nemoꝛ vel in cede. i. in cessione vel morte nemoris impugnat. grauis ruina. i. cesso tra hit omne genus arboris lucus. i. nemus ait. i. dicit. ego sup. pereo ego sup. sum causa pericli. i. piculi mihimet dextera rustica. i. manus dextera rustici necat. i. occidit me meo dono. tu sup. caueto munire hostē tuū sup. vide queas pire il le sup. qui dat illud sup. quo pereat perit hoste. i. suo inimico quē ipe iuuat.

De cane et lupo.

DŪ cane silua lupū sociat lup⁹ inqt amena
Pelle nites. in te copia sancta nitet.
Pro verbis dat verba canis. me ditat herilis
Gratia. cum domino me cibat ipsa domus
Nocte vigil fures latratu nuncio: tutam

Seruo domũ:mihi dat culmus in ede thorum
Hec mouet ore lupus/cupio me viuere tecum
Cõmunem capient ocia nostra cibum.
Ille fauet:sequitur canem/gutturq; caninum
Reddit verba canis/cupio me viuere tecum
Una dabit nobis mensa manusq; cibum.
Respicit:& querit cur cecidere pili.
Inquit/ne valeam morsu peccare diurno
Uincla diurna fero/nocte iubente vagor.
Reddit verba lupus:non est mihi copia tanti
Ut fieri seruus ventris amore velim
Ditior est liber mendicus diuite seruo
Seruus habet nec se nec sua:liber habet.
Libertas predulce bonũ/bona cetera condit
Qua nisi conditur nil sapit esca mihi.
Libertas animi cibus est/& vera voluptas
Qua qui dives erit ditior esse nequit.
Nolo velle meum pro turpi vendere lucro
Has qui vendit opes/hoc agit vt sit inops.
Non bene pro toto libertas venditur auro
Hoc celeste bonum preterit orbis opes.

¶ Hic docet actor vt diligam⁹ libertatẽ ⁊ ne amittam⁹ eã dicẽs. Quidã canis cuidã lupo ꝛsociatus pambulauit siluã vnã:quẽ lupus vidẽs nitidũ et pulcrũ ait.bene mi frater copiã habes cũ ita in pelle nites.cui canis rñdit.custos sum dom⁹ dñi mei.⁊ ipe ⁊ tota familia me nutrit diligentes me impugnãt. Tunc lupus ait.nũqd possem viuere tecũ:cui canis idẽ ubi fiet sicut mihi.nihil. tunc ass.sis securus.sequtur ergo lupus eũ. Cũ sic irẽt:lupus intuens vellus canis et videns pellẽ attritã circa collũ quesiuit cur pili ceciderãt. Respondit canis:ḋa cer sum ⁊ seruus.⁊ hoc est vt nullũ levã:ideo ligor de die ⁊ soluor de nocte. Ad quẽ tunc lupus ait.nõ est opus mihi vti istis.ea que laudasti nũc mihi vitupe rasti:ideo nolo esse ser⁹ vẽtris mei. Allegoria. Tu debes plus diligere liber= tatẽ q̃z seruitutẽ:qt nobis de⁹ dedit illã eripiendo nos de ptãte dyaboli.caue igitur ne cadas iterũ in ptãtem ei⁹.per lupũ bonos homes.per canẽ malos.p bona canis dyabolũ.p bonaq; supsit delectationes hui⁹ mundi. ¶ Cõstrue.dũ pro qñ:qñ silua sociat.i.associat lupũ cane.i.cũ cane lup⁹ inquit.i.dicit.o canis

tu sup. nites. i. splendes siue luces pelle amena. i. pulcra ⁊ tua ni copia facta. i. abundãtia plena nitet in te. canis dat verba pro verbis. s. lupo grã herilis. i. dñi ditat me. i. diuitẽ facit me ipsa domus. s. dñi ebat. i. nutrit me cũ dño ego sup. vigil. i. vigilans nocte nũcio. i. manifesto fures latratu ego sup. seruo. i. custodio domũ tutã. i. securã. culmus. i. accumulatio paleaꝝ. sup. dat mihi tho rum in edẽ. i. in domũ. lupus mouet. i. dicit hec verba sup. ego cupio. i. desidero me viuere tecũ. nostra ocia. i. guttura capient cibũ cõem. canis reddit verba. s. lupo. ego sup cupio viuere tecũ. vna mẽsa dabit nobis cibũ. ⁊ pro ⁊ vna manus dabit nobis cibũ ille scꝫ lupus fauet. i. obedit ⁊ pro ⁊ sequitur canem ⁊ pro ⁊ respicit guttur canis. ⁊ querit cur pili ceciderũt. s. de gutture vel collo canis. canis sup. inqt. i. dicat ego sup. fero. i. porto vincula diurna. i. quotidiana ne ꝑ vt ⁊ nõ. vt nõ valeã. i. nõ possim peccare. i. nocere morsu diurno. i. quotidiano. ⁊ vagor ad libertatẽ nocte iubente. i. aduenient. lupus reddit verba copia tanti precij sup. non est mihi vt velim fieri seruꝰ amore vẽtris. medicꝰ. i. pauper liber est ditior diuite seruo. nec ꝑ nõ seruꝰ nõ habet se nec habꝫ sua ⁊ liber habet se ⁊ sua. libertas est bonũ ꝑdulce. i. valde dulce. libertas sup. contra dit cetera bona. quia scꝫ libertate nihil esca cõdit. nil pro nõ ⁊ aliquid non sapit mihi aliqd libertas est cibus animi qua. s. libertate ille q̃ erat diues nõ pot esse ditior. ego sup. nolo vẽdere meũ velle. i. meã libertatẽ pro lucro turpi ille sup. qui vendit has opes. s. libertatẽ agit. i. facit vt sit inops. libertas non venditur bene pro toto auro mundi. hoc bonũ celeste. i. libertas preterit. i. superat opes id est diuitias orbis. i. mundi.

De ventre pedibus ⁊ manibus.

INculsant auidi pes ⁊ manus ocia vẽtris.
Omnia solus habes lucra labore carens/
Nos labor edomuit: te fouet inertia/sorbes
Omnia que nostri cura laboris emit
Dilce pati famis acre iugũ/vel dilce laborꝫ
Credere/tecꝫ tui cura laboris alat.
Sic ventri seruire negant/se venter inanem
Comperit/orat opem/nil dat auara manus
Ille preces iterat/iterum fugit illa precantem
In stomachi fundo torpet obitꝫ calor.
Victa fame natura fugit. vis arida fauces
Oblerat vt solitum non sinat ire cibum
Vult epulas dare sera manus. sed corporis egri
Perdita nõ reparens tota machina perit.
Nemo sibi satis est: eget omnis amicus amico
Si non vis alijs parcere parce tibi

¶ Docet actor vt pces amicoꝝ nostroꝝ eyandolamus in necessitate: qz omis
homo eget amicis: qđ ꝓbat dc. Pedes ⁊ manus indignati seruire vētri nolue
runt: ⁊ arguebāt eū dicētes. Nos laboramus ⁊ tu nos ꝛnimis tacēs ociosus
ant laboza ant famē patieris. Uenter esuriens rogauit cibū nec ꝙ ei dabat.
manib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝛspirantib⁹ iterꝝ petit. At illi nō dabāt. sic vēter incepit de-
ficere ⁊ debilitari nimia fame. Uidētes aūt manus ⁊ pedes ventrē deficere:
cibū dare ⁊ sibi succurrere voluerūt. sed ille tā annihilat⁹ ⁊ obtusus nō pote-
rat sumere quicqz ciboꝝ que sibi dabant. Allego. tu debes alam bonis vir-
tutibus ⁊ opationib⁹ reficere. vñ in euāgelio. Nō in solo pane viuit homo ⁊c.
per man⁹ ⁊ pedes aparos. per corpus alam q̄ suadet hoi vt vanitates huius
secūl deponat. Alie ꝙ sic intell⁹ vanitatib⁹ nō vult se deponere: sed dū mort
venit ille vult se corrigere ꝙuis tarde ⁊ morte oppressus dicit. ad infernum
vbi nullus ordo. ⁊c. ¶ Cōstrue. pes ⁊ man⁹ nudi. i. inuti. inciant ocia. i. oci
ositates vētris tu sup. solus habes lomia lucra carēs labore. labor dominat. i.
coꝛripit nos: inertia. i. pigritia fouet. i. nutrit re. tu sup. forbes. i. deuoras offa
illa sup. q̄ nouisti. i. cognouisti. i. q̄ gustū. cura. i. diligētia laboris. f. nostri emit
. i. meruit siue cōparauit tu sup. disce. i. addisce pati. i. sustinere iugū acre. i. pe
nam famis. vel disce credere. i. attēdere labori. qz pro ⁊ cura. i. diligētia tui la
boris alat. i. nutriat te. man⁹ ⁊ pedes negāt. i. denegāt sic. i. talit seruire ventri
venter cōperit. i. repit vel sentit se inanē. i. vanū ⁊ debilē ꝓpter famē. vēter sup.
orat. i. supplicat siue reqūrit opē. s. manib⁹ ⁊ pedib⁹. manus auara: nū pro nō ⁊
aliqđ. nō dat aliqđ vētri sup. iste sꝯvēter. iterat. i. iterꝝ facit pces. illa. s. manus
auari fugit pcantē. i. vētrē caloꝛ fouet in fundo stomachi. qz pro ⁊ caloꝛ obit
. i. deficit natura victa. i. supata fame fugit. i. recedit vis ariua. i. fortitudo de-
bilis obserat. i. claudit fauces. i. maxillas vt non finat. i. dimittat cibū solutū. i.
consuetū ire. i. trāsire siue intrare man⁹ sera. i. tarda vult dare epulas. s. vētri
sed tota machina. i. tota cōpositio corporis nō reparans ꝓpta corporis egri
perit. i. deficit nemo ꝙ nō et homo nō est satis sibi. omnis amicus eget. i. indi-
get amico. si tu sup. nō vis parcere alijs: parce tibi.

De limia ⁊ vulpe

Limia de turpi q̄ritur nate/poꝛrigit aurē
Uulpes nec recipit mēte sed aure pꝛeces
Limia sic fatur: natis vt mihi dedecus oꝛnet
Sufficeret caude pars mihi parua tue
Quid pꝛodest nimia campos insculpere cauda
Quod mihi pꝛodesset est tibi pondus iners
Illa refert. nimio damnas de pondere caudam
Est bꝛeuis estqz leuis. hec duo dāna queꝛor
Malo verrat hunū ꝙ sit tibi causa decoꝛis
Quod tegat immundas res bene nūda nates.
Id minimum minimo nimiū ditaret egenū
Quod minimū minimo credis auare minus

¶ Docet actoꝛ vt pauperibus indigentib⁹ subueniamus: ⁊ de bonis nostris

dividam" eis. qō ꝓbat di. Dīa simia petijt vulpē vt de magnitudine caudē
sue daret sibi particulā dicēs ei. Quid proderit tanta magnitudinē ferre sup
terras mobica pellis tegeret nates turpes. Ille fidit vulpes. Si nō lōgior
ꝙ maior esset nō curarē si per luti ꝙ terrā trahere. ḡrō de illis qz bauus ꝙ lez
us est. Malo enī ꝙ trahā ꝙ tu ermico ornatu laudaris ꝙ pulcra videaris
Allego. ꝙ sꝫ in articulo ngōtio studeas egenis succurrere ꝙ hoc ꝓpter deū.
Cōfir. date ꝙ dabit vobis. q vulpē dimites. q simiā inopes ḋ sepe ad diuites rec
currūt vt sibi subueniat. illi vero derīdēt eos dicētes nihil se habere. ¶ Cōs
truc. simia querī. i. ꝙquerī de nate. i. de crure turpi vulpes porrigat. i. auer
tit aurē simie sup. nec recipit ꝓces simie sup. mēte. i. aures suas fauere. i. exaudire
sic parua ps tue caude sufficeret mihi vt quiet mihi decens natis. i. qō est in
fecibus nates. qō ꝓdesset vtilitatem ei ad tergere vel scobare campos cauda
nimia. i. nimis magna. illud sup. qō ꝓdesset mihi est ponō" interrō. inane tibi
illa. s. vulpes refert. i. dicit tu sup. dānas. i. cōdēnas caudā pōdere nimio. cau
da sup. mea est breuis atꝙ ꝓ ꝙ leuis. qrō. i. ꝙquerō hec duo dāna. s. que tu
mihi prepōis. ego sup. malo. i. magis volo ꝙ cauda mea sup. verrat. i. serpat
humi. i. terrā ḡ sit causa decoris. i. honoris vel pulcritudinis tibi ꝙ malo ꝙ res
bene mūdas. i. cauda mea verrat humū sup. ḡ si tegat. i. obscōdat tuas nates
immūdas. i. genas tui culi. o auare id. i. illud qō est sup. minimū duaret nimis
egenū quod tu credis esse sup. minus minimo.

De mercatore ⁊ asino

DUm forꝫ festinꝰ lucro petit/instat asello
Institor: ⁊ pressum pōdere fuste premit.
Ille necem sperat/nece promittente quietem
Sed nece completa viuere pena potest
Nam cribella facit ⁊ tympana pellis aselli
Hinc lassatur/& hinc pulsa tonante manu
Cui sua vita nocet caueat sibi rumpere vitam
Non nece sed meriti iure quiescit homo.

¶ Hic docet actor ne nobis aliquid mali inferamus sub spe serenitatis vel se
curitatis vicend. Quidam institor fuit negociator festinans ad forꝫ causa lu
cri asinū suū onerauit cui asinus agitabat percutiendo vt citius curreret. Ille ass
nus mortē optabat putās se esse securū si moreretur. Lassatus vero ꝙ fustiga
tus mortuꝰ esset cuꝰ pelle mox facta fuit tympana ⁊ cymbala que semper tem
puntur: qz credebat post mortē esse securus: in manibus minorū ꝙ iaculatorū
percutiebat ⁊ vulnerabatur: ⁊ its licet mortuus esset: tamen quietem non ha
bebat: Allego. ꝙ tu debes melius affectare viuere in patientia ⁊ virtutibus
adherere. ḡ appetere mortem iniuste. per asinū corpus cuiuslibet hominis. p
institorē animā que hominē stimulat vt bene faciat. ¶ Cōfirmatio. dū pro qui
quando institor. i. rusticus festinus petit forꝫ. i. mercata siue nundinas. p lu
cro et premit. i. percutit vel verat iuste. i. baculo asinum sup. pressum. id ē op
pressum pondere. ille scꝫ asinus sperat necem. i. mortē nece. i. morte promitte
te. i. donante quietē scꝫ sibi/sed pena potest viuere nece cōpleta. i. finita. nam
pro qz: qz pellis aselli facit cribella. i. tympana. ⁊ ipsa pellis sup. pulsa deest de
pulsa hinc ⁊ hinc lassatur manu tonante i. deest resonante: ille sup. cui sua vita
nocet caueat rumpere. i. deest destruere vitam sibi. homo non quiescit nece id ē
morte sed iure meriti.

De cerno & bobus.

Otus voce canũ cernus fugit:auia silue.
Deserit arua tenet:claustra bouina subit
Bos ait aut luci tenebras aut equora campi
Tutius intrares hic piger inde leus.
Nunc veniet custos boum stabuliq; magister
Si duo vel tantum te videt alter:obis
Cernus ait/mihi vestra necem clementia demat
Condite me latebris:vt iuuet vmbra fugam.
Hi cumulant fenũ presepe reuulsit arator
Frondibus & feno munit alitq; boues
Hic redit ac cernus vitasse pericula gaudet
Bobus ait grates:et quibus vnus ait
Est leue vitare cecũ/si venerit argus
Argum si poteris fallere tutus eris
Centum fert oculos cui debere se fatẽtur
Et domus & serui totaq; iura loci.
Res tua te reperit argum/res altera cernum
Qui tibi dormitat scit vigilare sibi.
Hinc latet argus adest pabulũ bobusq; ministrat
Plus equo tenues viderat esse boues.
Dum munit presepe cibo dum fulgurat ira
Aula videre diem cornua longa patent
Quid latet hic:quid ait video/sentitq; lacutem
Et bona fortune munera letus habet.
Exulis est non esse suum:vigilare potentis
Stertere seruorum:velle iuuare pii.

¶ hic docet actor vt simus circa bona nostra ysyicaces et curiosi: qs probat vicẽs-Quidã cernus yturbatus subreptiu venator in proximã villã venit se in

quoꝺam boum ſtabulo conferendo.ex quibus vnus ait.vt quiꝺ huc ⁊ fugi=
ſti.ſi te aliquis viderit cito morieris.Cerui⁹ait.Pietas veſtra ⁊ defen ſio ca=
ſtoꝺiat me.Et ꝺū hoc loq̃retur ſe in obſcuro loco poſuit.Cū aut̃ bubulcus fe
num ferret bobus:ceruū nō vidit.Ceru⁹ qūt gratias egit bobus q̃ eū celaſſet
fugient̃.de q̃bus vnus ait.ſaluū te ſeruarem?:ſed ſi argus veniens centū ha=
bet oculos ſine ꝺubio videberis.ꝺum ſic loqueret̃ argus venit volens videre
qualiter ſe haberent boues:⁊ ſpiciens vbiq; vidit cornua ſe monẽtia ⁊ ait.qꝺ
eſt qꝺ video?Et apprehenſo ceruo letus de bona fortuna interficit eū.Allego
ria.q; nos debemus in bonis opibus vigilare.ne argus.i.dies vltima veniat
Vnde dicit.Vigilate:qz neſcitis qua hora ꝝ.per ceruū pranos homines qui vi=
dentes ſibi mort̃ imminere currunt ad claſtra fingẽtes ſe eſſe devotos ⁊ nō
ſunt.vltimo venit argus.i.dies iudicij ⁊ interficiet ſine interficit eos proijcien
do in ignẽ eternū ſiue in infernū:vbi eſt fletus⁊ ſtridor dentiū.Cū cōſtrue.cer=
uus motus voce canū fugit.hic deſert.i.relinquit auus ſilue.tenet arua ⁊ ſu=
bit claſtra id eſt tecta bouina id eſt boum.bos ait.i.dicit aut pro certe intra=
res tutus id eſt ſecurius tenebras.i.vmbras loci id eſt nemoris aut equoris.i.
planicies campi.i.terre piger.i.quieſcens hic.ſ.in luco.⁊ lentus inde.ſ.in plani=
cie terre cuſtos boum venit nūc qz pro ⁊ magiſter ſtabuli venit nunc ſi duo
ſcz cuſtos boum ⁊ magiſter ſtabuli videat id eſt videant vel ſi alter eoꝝ ſup
plevideat.ſe obis.ceruus ait id eſt dicit.veſtra clemẽtia id eſt bonitas detur
id eſt tollat michi necẽ id eſt mortez condite.i. abſcondite me latebris.i.tene=
bris vt vmbra juuet fugam.hi.ſ.boues cumulant.i.aggregant fenū.ſcz ſupra
ceruū.arator remiſit id eſt viſitauit iterꝝ preſepe:⁊ munit id eſt ornat preſepe
ſup.frondibus ⁊ feno.qz pro ⁊ alit boues.hic.ſ.arator redit.i.recedit.ac pro et
cervus gaudet ſic ſupple vitaſſe pericula:⁊ agit.i.reddit grates bobus:ex q=
bus ſcz bobus vnus ait id eſt dicit vitare cecꝭ eſt leue id eſt facile ſed ſi argus
id eſt ille homo habens centū oculos veneris ⁊ ſi poteris fallere.i.decipere ar=
gum eris victor argus ſup.fert.i.portat centū oculos:cui ſcz argo domus aſcr
ui:qz pro ⁊ tota iura id eſt pertinẽte loca fatẽtur ſe debere.i.pertinere regi.tua
reperit te argū id eſt vigilanter.res altera reperit te cecꝭ ille qui dormiat tibi
ſit vigilare ſibi.hic ſcz cervus latet.argus adeſt.i.preſens eſt ſiue venit.qz pro
⁊ miniſtrat pabulū ſcz fenū bobus ⁊ viderat boues eſſe times plus equo.id
eſt modo ſoluto.ꝺū pro qñ:qñ argus ſupple munit preſepe cibo.i.feno.⁊ dum
iſte argus ſup.fulgurat ira:comua longa ſcz cerui alia videre dic̃ patent:id ẽ
vidẽtur argus ſupple ait.i.dicit qꝺ latet hic ſup.quid ẽ ſup.id.i.aliud qꝺ videꝭ
qz pro ⁊ ſentit latent̃ ſcz ceruū.⁊ argus ſupple lentus habet bona munera for
tune exulis eſt id eſt intereſt nō eſſe ſui potens eſt vigilare ſermoꝝ eſt ſterte
re id eſt torpere:⁊ exulis ſup.pij eſt.i.intereſt velle iuuare.

De iudeo ⁊ pincerna regis.

HErt iudeus opes:ſz on⁹ fert pectore mal⁹
Intus aburit eum cura laborꝝz foris.
Ergo metu dãni ſibi munere regis amorem
Firmat:vt accepto pro duce tutus eat.
Hunc regit pincerna regis:cor eius aburit
Auri dira ſitis/⁊ parat eſſe ſcelus.
Silua patet ſubeunt:iudeus in ore ſequentis
Cor notat:I ſequar/I prior/ille negat.

Et gladium nudans nemo sciet inquit: obito
Ille refert. scelus hoc ista loquetur auis.
Posuit ex dumo perdix/hac indice signat
Alter ait. scelus hoc ista loquetur auis.
Hic rapit ense caput/opes metit & scrobe fumus
Celat/agit sceleres annus in orbe rotas.
Perdices domini cene pincerna ministrat
Ridet/& a risu vix vacat ille suo.
Rex audire sitit/hic differt dicere causam
Fit locus. anibo sedent. hic petit: ille refert.
Rex dolet/& leto metitur gaudia vultu
Vocat consilium/consiliumq; sedet.
Pincernam crucis esse reum sententia damnat
Crux perimit meritum iure fauente cruci.
Ut perimas quemq; nullum tibi suadet aurum
Nam decus & vitam mesta ruina rapit.

¶ hic docet actor q̄ non inferamus aliquod malū alicui propter lucrum: qz nullum malum remanet impunitū &c. qđ probat di. Quidā iudeus dū vole= dat trāsire locū cauarie .i. ubi lāgores partes procedēs timore vehementi & gicula latronū ptimescēs accedens ad regē petit ducē. cui rex dedit pincer= nā pro ductore. cū ergo duceret qualiter pecuniā posset habere traxit eū in se cretū locū vbi voluit eū occidere. pdices aūt volauerūt a dumis siue rupibus vtpote ppulse. dic iudeus sit pincerne. pcm̄ qđ facere intendis ad vltimum ille ques reuelabūt: & hoc dicto pincerna ense sibi caput amputauit & opes su as habuit & corpus eius sepeliuit. & reuersus est ad domū regis: & longo tem pore post pdices cene regis ꝓposuit et maxime risit: ita q̄ nullo modo potuit vacare risui suo. rex vidēs eū sic ridentē voluit scire causam sui risus. quā pin= cerna differt dicere. tandē fetā regi narrauit. qđ audiēs rex finxit se esse letū ne terreret. postea fecit rex cōsiliū vt traderet sententia cōtra pincernā/qui cō temnens iudiciū sinū iudeū occidit. data est sententia & suspēsus est pincerna: & sic impleta sunt verba iudei dicētis hoc istud scelus loquetur auis. Allego. q̄ tu nō debes esse occisor alicuius ꝓpter vilitatē hui' seculi. per iudeū aiam que petit ductorē .p. regē deū qui dat ale pincernā .i. corpus ad custodiendū eam: & corpus propter delicias eam occidit. ¶ Cōstrue. iudeus fert .i. portat opes .i. diuitias: sed fert .i. portat onus .i. pond' mal' pectore .i. in corde cura .i. sollicitudo adurit eū intus q̄ pro & labor adurit eū foris. ergo iudeus sup. fir mat i deū cōfirmat sibi munere .i. dono amore regis meū damnū: vt accepto aliquo sup. pro duce eat .i. recedat tutus .i. securus pincerna regis regit .i. ducat hunc scz iudeum sinus .i. cupiditas dira .i. crudelis auri iudei sup. adurit cor e= ius scz pincerne. sinus patet .i. videtur. iudeus & pincerna sup. subeūt .i. intrant

filiam.iudeus notat in ore eor sequitis ꝙ inquisi.dicit.Z prior.i.fur.ꝙ ego sup
ple sequar.ac pro.ꝙ ille sez seruus negat.i.renegat.ꝙ pincerna supple iudeu.i.
euaginans gladiu inquit.i.dicit.tu absto.i.moueris nemo pro non ꝙ homo.hō
nō scit.ille sez iudeus refert.i.dicit ista anus loquet.i.manifestabit per hoc pro
filiū.i.erit ex diuino iudeus signat.i.demonstrat hanc.i.pertica iudice.i.cū di=
gito sedo alter.i.pincerna ait.i.dicit ista anus loquit hoc scelus.i.penā ꝗ̄ peccat
ꝙ nō.hic.i.pincerna rapit.i.tollit caput iudei ense.i.cū ense ꝙ mett.i.caput oppo
id est dumtas celat.i.cooperit fumus id est mortē sine corpus iudei scrobē.i.
fossa annus agit.i.facit celeres rotas.i.plures dies in orbe.i.in mundo pincer
na mustrat perdices cene dñi.i.ut cena dñi sez regis pincerna supple ribet.i
lle sez pincerna vocat id est cellat vir sez a suo rubi rex sint id est caput auoire
sez causam rubi.hic.i.pincerna differt.i.prolongat dicere causā.locus fit scilz
loquendi ambo sedent.i.rex ꝙ pincerna.ille refert id est recitat sez causā rubi:
ꝙ rex supple bolet ꝙ meminit id est suscipit gaudio vultu leto id est iocundo da
celant dolore suū.ꝙ rex supplie vocat consilium.ꝙ pro ꝙ consilium sedet ꝙ con
silium damnat id est condemnat pincernam esse reum crucis id est patibuli
sine mortis crux petimit meritū.sez pincernā cruci iure faciente id est ratione
iubente.nullū pro nō ꝙ ylū:vllum aurū non iudet tibi vt perimas id est occi=
das quēq̄ id est aliquē.nam pro ququis ruina mesta id est tristis rapit id est
tollit vitam ꝙ decus id est honorem.

De ciue ꝛ equite.

QVis eques sub rege bigēt hic p̄dia regit
Hic dispensat opes/hic vir/ꝛ ille senex.
Inuidie perflata genus innata doloꝛis
Flammis fax iuuenem toꝛret honoꝛe senis
Regis in aure truces fugit de ciue susurros
Est tibi non pastoꝛ:sed lupus ille senex.
Ditant furta senem/furti sua copia creuit
Et sua de censu gaza recisa tuo
Firmabo mea verba manu/sua furta fateri:
Hunc faciam:bello vindice verus ero
Cum moueant obiecta senem plus debilis etas
Hunc mouet/ꝛ senu crimine bisus ebes.
Parcunt uirā senu/si p̄ro se pugnet amicus
Cui sibi nullus honoꝛ fenoꝛis arma p̄ebet
Vendicat pugilem:sed abest qui pugnet amico
Namq̄ fugit biso turbine falsus amoꝛ.
Dum foꝛtuna tonat fugitiuos terret amicos

Et quis ãmet quis non fola ꝓcella docet.
Cena trahit ciuem/defert noꝛ vna duellum
Sollicitat mentem iuſta querela ſenis.
Quos meritis emi multos mihi fecit amicos
Longa dies:cunctos abſtulit hoꝛa breuis.
De tot amicoꝝum populo non reſtitit vnus
Quãqꝫ dedi multis nemo repenſat opem.
Rebar pace frui/mea pati congruit etas
Sed mea turbauit gaudia liuoꝛ edax.
Hoſti multa meo palmam pepigere tepeſco
Ille calet/carco viribus/ille viget
Arma parum noui/ſe totum ꝓbuit armis
Eſt mihi vilus ebes/vilus acutus ei.
Nil michi ꝓbet opem niſi iuſte gratia cauſe
De fragili queritur ꝓſide cauſa potens.
Coꝛporis eclyplim timet alti copia coꝛdis
Nam fragili peccat mens animoſa manu
Si turpes nitide mendaꝛ infamia vite
Infigit maculas:quid nituiſſe iuuat.
Deſperat lugẽtqꝫ ſenex hunc lenit aratoꝛ
Qui ſenis arua nouat annua lucra ferens
Me ſtimulat pietas:ꝓ te perferre duellum
Eſt mihi ꝓ domino dextra parata meo.
Ecce dies oꝛitur:locus eſt tempuſqꝫ duelli
Stant pugiles:ineunt ꝓlia mente manu.
Eſt equiti ſedum q ſtet q pugnet aratoꝛ
Hecꝫ putat victum/ni cito vincat eques.
Ꝓ ſe nil retinet virtus oblita futuri

Dextraq; corpoream prodigā fundit opem.
Ictus ipse suos sterilem expendit in vsus
Et feriens hostem: se magis hoste ferit
Sed proprie virtutis opes abscondit arator
Dum locus expense detur hora sue.
Aut metu fallit/aut armis temperat ictus
Producitq; minas frontis vtrunq; tuber.
Dormitans vigilat/& cessans cogitat ictus
Et metuens audet dextra notatq; locum.
Per mora non artis ratio: sed culpa timoris
Creditur: arte fruens esse videtur iners
Gaudet eques victisse putans/spernitq; bubulcu
Sudoremq; suum tergit ab ore suo.
Ecce moram nescit equitem speculata morantē
Et cubiti nodum rustica claua terit.
Huius plaga loci totius ac corporis aufert
Robur: sedit eques seq; cadente sedet.
O noua simplicitas/sedet ipse vocatq; sedentem
Et nisi surgat eques: surgere velle negat.
Surge bubulcus ait: cui miles/surgere nolo
Alter ait: sedeas/meq; sedere licet.
Turba stupet/prefectus adest/equitiq; morantī
Imperat vt surgat/aut superatus eat.
Heret eques: prefectus ait/te vicit arator
Pugna cadit/regi panditur ordo rei
Rex ait: incisum nolo prefecte duellum
Dedecus explanet iste vel ille suum.
Pugna redit miles q; sedet velut ante sedebat.

Surge bubulcus ait:non bolo dixit eques
Cultor ait.dum stare negas:ego stare negabo
Surgere si tentes/surgere promptus ero.
Ambo sedent/videt populus/preseloz bubulco
Intonat/aut pugna vel fuge:tempus abit
Cultor ait.surgat/cadet si surgere vellet
Percute preles ait/percute surget eques
Te decet aut illum victi sibi ponere nomen
Hoc michi non ponam nomen arator ait.
Surgo surge vilet.nam turpe ferire sedentem
Est mihi.sicqz tibi turpe sedendo mori.
Dic ait & tumido vultu rogat ille furentem
Parce precor.vinco/supplico victor abi.
Leta nouat fortuna senem.senis vnicus heres
Scribitur.& dignas intrat arator opes.
Jus superat vires/fors aspera monstrat amicu
Plus confert odio gratia fraude fides.
Fine fruor versu gemino quid cogitet omnis
Fabula declarat/datqz quod intus habet.

¶ Hic docet actor ne inuideamus pperitati alienę & ne aliquę iniuste calūnie
mur dicens. Quidā rex habuit duos hoies speciales sub se vnū militē vnienē
defensorē bonorū suorū & alium cuię senē dispensatorē super totā domū. Mi=
les eñ incusauit senem cuię zelo inuidie dicēs. Dñe rex senex ille nō est custos
sed bonorū vestrorū destructor & copia diuitiaꝝ suaꝝ augmētata est. & nō mē
dor probando affirmans ero qđ dixi: qz compellis eū fateri gesta furis. Et ad
iudicandū est duellū inter eos vt pōseretur veritas vtriusqz partis. Et hęc se=
nex accusaretur prauis accusationē & tribulationē. eñ magis turbabat senectu=
tis turbatione. Amici vocātes aduersantes fugebant opē denegātes. Cū aūt
senex sederet in cena sua nō habens nisi solā noctē deliberationis ait coniugi
lachrymabiliter. Cū ego valui & in prosperitate fui: tunc multos amicos ha=
bui & acquisiui: qui dēs vilo fortune turbine fugerūt. Ego aūt speraui & spera=
bam manere in pperitate & tranquillitate: qz vtebantur bonis meis sedētes
a latere meo. nunc me spreuerūt etiam gladiū sumere negauerunt. & multa a=
lia. vt patet in littera. Qđ agricola ipsius audiens gemitum & tristitiam do=
mini sui: leuauit vocem suā monens & promittens se velle pati pro domino suo
Ver est sententia vsqz ad illā partē. Ecce dies oritur. ac. sic intelige tamen qz
debes eidem sequi vsqz ad finem vite. & non debes esse inuisus: et sic eterne

vite particeps ens. Allegoria per cuꝫ quilibet homo per militē dyaboli ꝺa
ipse semꝑ accusat homines coꝝ deo dicēs. Quicquid ille facit nō facit ꝓpter deꝰ
sed ꝓpter vanā gloriā. ⁊ q̄ hoc sit verū scripte mees affirmabo. Tandē fortē
ille est in extremitate vite sue ⁊ militē habens amicū i. militā habēs virtutē nec
iusticiā. nec talia q̄ possint eū defendere a morte eterna oēs defecerūt. sanctꝰ
arator. i. hoēs solo in deo liberat eū de manu glutonis ¶ Lxxx dies. hic incipit
secunda pars fabule dicēs. Cū aut dies pugne vera esset ⁊ dū tēpus esset assi-
gnatū parati stabant pugiles isti innocentes sibi adinuicē. cū videbatur turpe
illi q̄ arator pugnaret. qui sicꝫ vincere rusticū putabat se esse confusum
⁊ mortuū. unde obliuisc futurorꝫ bonorꝫ vires suas totaliter expendit. quamꝫ
do inutiliter. Sed rustic⁹ qui cū eo dimicabat audacior suas expectabat donec
haberet ipse gratiē di. Cū nihil fecit nisi defendere se. ⁊ nō putabat se defēde
bat sine retinebat ictꝰ militis. Itaq; altissimo credebāt eū esse artificiosū. sed fuit
rudis in actu. ipse nō mouebatur ꝓpter artem. sed ꝓpter terrorꝫ. Libens igit
miles rusticū inermē spernabat eū gaudēs. sed nescit mox rusticus q̄ percu-
ssit eū rusticus. ⁊ fregit ei nouū caput. Sedit ergo miles lesus. videns rusti-
cus militē sedentē similiter sedit. rusticus cū dixit. surge miles cui dixit. Nolo.
Dixit rusticus. Si tu sedes etiā ego sedebo. sederūt ambo. sed turba astantiū
mirabatur quare sederūt. Tūc prefect⁹ ait. pugna aut recede tēpus abit. Au-
diens verba prefecti miles dubitauit. cui prefectus ait. Surge rusticus iste te
vicit. cessa terminata ē pugna. tūc manifestat⁹ est ordo regi. rex ait. Nolo pu
termittere pugnā ⁊ deserere indeterminatā nisi quis eoꝝ sua confessione mani
festet. Tunc reuersus pfectus dixit. Surge bubulce. Arator dixit. Donec mi-
les surgat ego nō surgā. sed si tentet surgere cito ero promptus. Ambo ita se-
debant velut ante. ⁊ populus ridebat. Tunc iterꝫ dixit pfectus bubulco. pugna
aut recede tēpus abit. Bubulcus ait. Si vellet surgere cadet cito. Percute di-
xit pfectus. ⁊ ille surget. opportet te vel illū habere nomē vicit. Arator ait. Nō po
nam mihi nomē. Surgens ergo bubulcus ait militi. surge. q; turpe est ferire
sedentē siue sedendo vel mori sedendo. Tunc ait miles ex vultu timido bubul
co ferienti. Precor parce. vincor. supplico victor recede. Tūc ita victus est mi-
les. Et senex gaudens letius ac gaudius fecit bubulci pugilatorē siue pugilem
suū heredem oim bonorꝫ suorꝫ. Tunc nota in suppremis versibus q̄ ius supe-
rat vires. aspera sors ⁊ infortunata mōstrat bonos amicos. Allegoria dicta ē
superi⁹. cetera patent in textu. ¶ Cōstrue. ciuis ⁊ eques vigent sub rege. i. regnāt
sub rege hic. s. eques regit prelia. hic. s. ciuis dispergit opes sez ꝓpibus. hic. s.
eques est vir. i. virtuosus. ⁊ ille sez cuius est senex. fax id est ardor mundie inna-
ta. i. intus nata perflata. i. inflata genus. i. in ore flamus dolosus terret. i. commo
uet ymenē sez equitem honore sensus sez cuius. miles supple figit. i. imponit si-
furros. i. mala verba truces. i. crudeles in aure regis dicens supple. o rex ille se
nex. s. ciuis nō est pastor tibi sed lupus. furta dicant senē sua copia sed ē sua a-
bundantia creuit furti. i. ratione furti ⁊ sua gaza. i. pecunia est recisa de tuo sed
suum est de tua pecunia. ego supple firmabo. i. cōfirmabo verba mea manu. i.
manuale ⁊ facias hic. s. senē fateri. i. confiteri sua furta ⁊ ero verus bello vinde-
ce id est vindicāte cū obiecta. i. crimina sibi imposita mouerāt. i. cōmoueant se-
nem. etas debilis. i. antiqua mouet plus hunc senē supple. ⁊ visus est sup-ebes
. i. ebetatus sine debilitatus crimine senij. i. senectutis iura parcant senes si amī
cus pugnet pro se. cui nullus honor senodis. i. corpous prebet arma sibi ꝓpter
debilitatē corporis. senex supple mendicat. i. inquirit pugilē. sed amic⁹ qui pu
gnet pro eo abest. i. deficit nāq; pro q̄. q̄ amor falsus fugit viso turbine. fortu
na terret amicos fugitiuos. dū pro qñ. qñ tonat. i. nascatur. ⁊ sola pcella. i. sola
turbatio docet. i. demōstrat quis amet ⁊ quis nō amet cetera patent. cuem. vita
nox differt. i. plongat duellū. i. bellū duorꝫ. q̄ in crastinū bellare debebant in-
sta querela sollicitat mentē senis. ⁊ dicit supple longa dies. i. longū tempus fe
cit mihi multos amicos quos emi. i. acquisiui meritis. i. seruicijs. hora brevis
abstulit mihi supple cūctos amicos sup. vnus amicus sup. nō restitit de popu-
lo tot amicorꝫ. q̄ pro ⁊ nemo pro nō ⁊ homo. hō nō repensat. i. recōpensat op̄

q̃ debi multis ego sup. rebar .i. estimabã frui .i. vti pace. eras .s. senectus con
grunt .i. ꝓfringit me pati: sed linor .i. mundus edax .i. mordax turbauit mea gau
dia. multa gens supple sine multi hostes pepigere .i. pmiserũt vel dederũt pal
mã .i. victoriã mico hosti .s. milite. ego supple repeto .i. vereclidor. ille scz mules
calet .i. calidus q̃ fortis. ego sup. careo viribus. ille .i. iuuenis viget. ego sup. no=
ui parũ .i. modicũ arma. ille sup. dedit se totũ armis. vilis ẽ ebes .i. debilis mi=
cat. vilis q̃ cautus est a. nil pro nõ q̃ aliquid: aliquid nõ prebet mihi opẽ nisi gra
tia uiste cause. causa potens .i. iusta querat .i. coqueritur de fragili preside. id ẽ
defensiõe copie .i. abundãtia cordis ait .i. nobilis timet eclipsim .i. defectũ cor
poris. nã pro quo. nicus annos peccat manu fragili si infamis mendax infi=
git .i. imponit macalas turpes .i. crimina vite nitide id ẽ iuste quid inuat .i. pro
dest. intulit .i. intexuisse .s. ener desperat. q̃ pro q̃ luget. arator qui nouat .i. re
nouat arua .i. campos senis ferens .i. capiens lucra annua .s. a sene lent .i. ap=
plaudit hũc .s. senem. q̃ dicat supple pietas stimulat .i. ꝓfringit me perferre .i. su
stinere duelli .i. belli duor pro te id est loco tui. manus supple dextera est pa
rata mihi pro dño meo. Ecce dies oritur. locus duelli est. q̃ pro q̃ tẽpus duelli
est. pugiles scz mules q̃ arator stant q̃ mouent .i. incipiũt prelia mẽte q̃ manu. est
fedi .i. verecundũ sine turpe equiti q̃ arator stet q̃ q̃ pugnet scz cũ eo: q̃ pro q̃
mules putat se esse supple. victũ .i. deiectũ ni pro nisi vincat eũ a troverius obli=
ta futuri mali sup. nil pro nõ q̃ aliquid nõ retinet aliquid pro se dextra. prodi=
ga fundit .i. effundit opes corporeas q̃ mules pugnabat solus per campũ cuz
maxime labore. ipe scz eques expendit suos ictus in vtus steriles .i. vanos q̃ fe
riens hostem .s. aratorẽ mediante illo torneamẽto ferit se magis hostẽ .s. ara
tor abscondit opes ꝓprie virtutis .i. fortitudinis dñi .i. vsq̃ locus q̃ hore fuit ex=
pense detur .i. vsq̃ ad tẽpus bellandi bubulcus supple aut fallit .i. decipit mili=
tẽ sup. metu. aut tẽperat ictus armis q̃ q̃ miles appropinquabat sibi vt eu
peruteret lanceã militis cũ clausa ; pellabat. q̃ pro q̃ virtuq̃ iuuar .i. oculo frõ
tis .i. bubulci producit .i. notificat runas q̃ militẽ ; respiciebat oculo totuo. bu
bulcus supple dormitans vigilat. q̃ cessans .i. quiescens cogitat ictus. q̃ dextera
manus sup. metuens audet. q̃ pro q̃ notat locũ. hec mora scz bubulci nõ creditur esse ratio artis: sed creditur esse sup. culpa timoris. et bubulcus sup. ueniens arte .i. ratione videtur esse iners .i. sine arte sine furdus eo: es pugnare ie vicisse gaudet. q̃ pro q̃ sperat bubulcũ. q̃ pro q̃ mules supple tergit suũ fur dorẽ ab ore suo. clausa rustica .i. rustica scz bubulci speculata .i. inspecta equitem morantẽ .i.
stantẽ nescit morã: q̃ ferit nodũ cubiti scz militis sup. ac pro q̃ plaga huius loci .s.
cubiti aufert robur .i. vires totius corporis. eques cecidit id est cecidit vel cadit:
q̃ pro q̃ sedet se cadẽte. o simplicitas noua tpe scz bubulcus sedet. q̃ pro q̃ vo=
cat militẽ supple sedentẽ q̃ negat surgere nisi eques surgat. bubulcus ait id ẽ
dicat. o mules supple surge. cui miles ait. ego supple nolo surgere. alter sup. scz
bubulcus ait .i. dicit. tu supple sedeas licet me sedere. turba stupet. prefectus .i.
prepositus adest. q̃ pro q̃ imperat .i. precipit equiti moranti vt surgat aut eat
id est recedat superatus .i. victus eques heret .i. inclinatur ad terrã supple pre
fectus ait .i. dicit militi supple arator vicit te pugna cadit .i. cessat ordo rei id ẽ
belli mod⁹ panditur .i. refertur regi. rex ait. ego supple nolo prefecte linquere
duelli id est belli duor. inclusum id est diutius iste scz miles explanet suũ dede=
cus: vel ille scz bubulcus explanet suũ dedecus sup. pugna redit .i. reuertit: q̃
pro q̃ mules sedet: velut pro sicut: sicut sedebat ante id est prius bubulcus ait .i.
dicit. tu supple surge. eques dicat. nõ volo surgere supple. cultor ait id est dicit.
dũ negas negabo stare sicut tu supple si tu sup. temptes id est mtaris surgere.
ego supple ero promptus surgere. ambo sedent populus ridet. q̃ pro q̃ preses
id est prepositus intonat .i. clamat bubulco. aut tu supple pugna vel recede tẽ
pus abit id est recedit. cultor id est bubulcus aut mules sup. surgat. iste sup. ca=
det si vellet id est si velit surgere q̃ hoc dicebat bubulcus ironice loquendo pre
ses ait .i. dicit percute. pcute scz equitẽ ad maiorẽ expressionẽ. q̃ eques surget:

te decet aut illū ponere i. accipere. nomē victi: aratos aut i. dicit. ego supple nō
ponā hoc nomen mihi. ego sup. surgo tu supple miser surge. nam pro quia. qu
ferre sedentē est turpe mihi. q pro et te modi sedendo est turpe ibi. ille scilz
eques aut i. dicat sic ex timido vultu: q rogat furentē scz bubulcū ego sup. pre=
cor tu sup. parce mihi. q ego sup. vincor. ego sup. supplico tibi vt tu sup. abi i. re
cede victor. fortuna lets nonat. i. letificat senem. bubulcus sup. seruatur heret
vilicus. i. solus seme. q arabat aut rat. opes. i. diuitiae dignas. i. digne per seme
ritas scz vultus. me. i. ratio sine bona causa superat vires. fores. i. fortuna aspe
ra. i. aduersa monstrat amicū gratia confert. i. prestat plus odio. q si bees con=
fert. i. prestat plus fraude. ego scilz actor p̄sentis libri fabularū. fructū. vtat
versu geminato. i. triplicato in fine. i. in fine cuiuslibet fabule sup. qui versus ge
minus. sup. declarat quid cogitet. i. demonstret omnis fabula. i. tota fabula
precedens ipsum versum geminū. q pro q dat. i. demonstrat illud sup. qđ ipa
fabula supple habet. i. continet intus.

Deo gratias.

Explicit liber fabularū Esopi bna cum com=
mento Impressus London. per winandum
de worde in vico nuncupato the Fletestrete cō=
morantem in signo solis. Anno dñi. cccccviii.